

a **440** m

SOBRE EL NIVELL DEL MAR
(LA REVISTA D'OLOT)

Biblioteca
Maria Vayreda
Olot

AVANTATGES I INCONVENIENTS DE L'EIX VIC - OLOT

INFORME SOBRE LA UNIVERSITAT A OLOT
ENTREVISTA DOMÈNEC MOLI

28

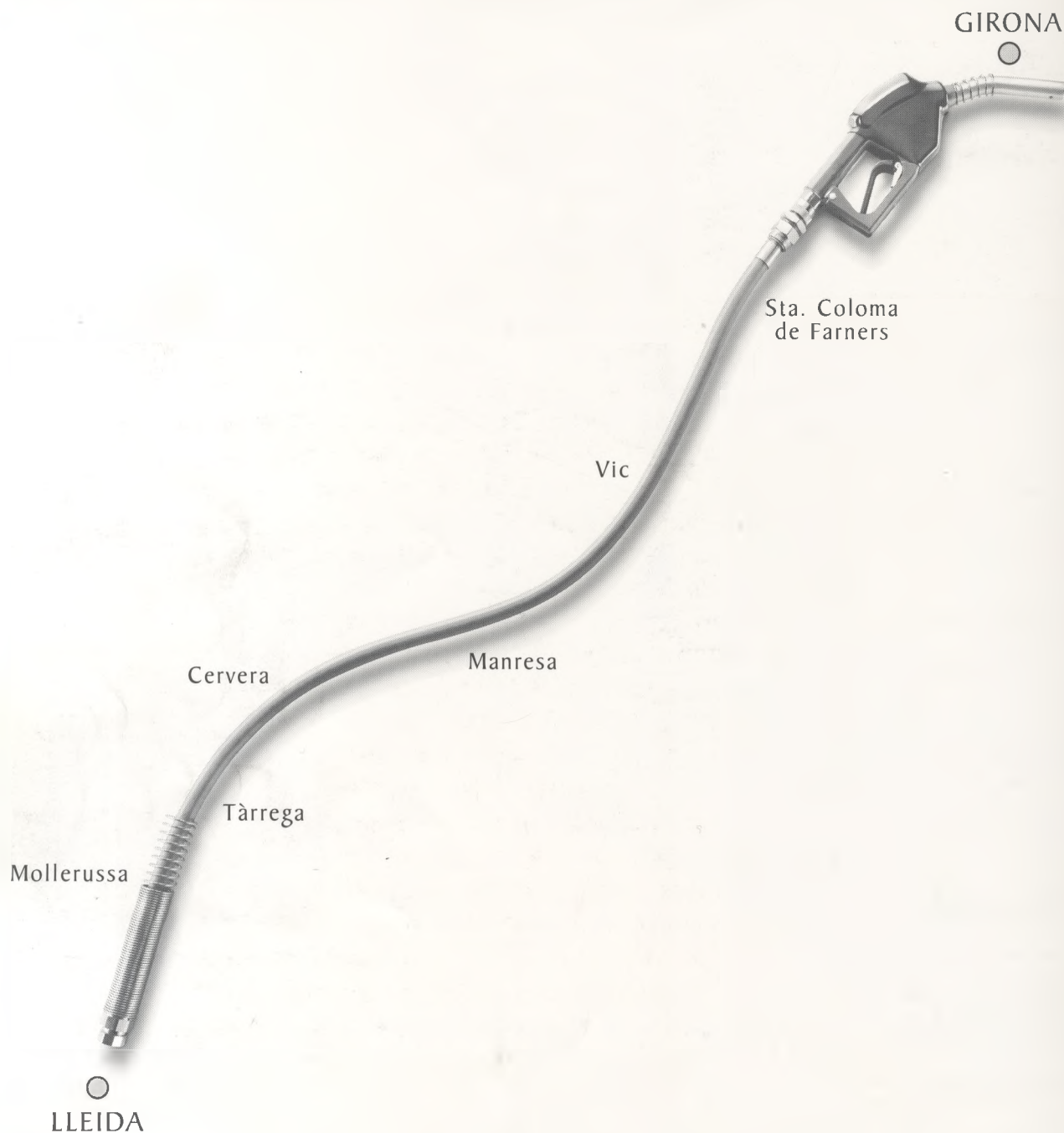
ABRIL 1998

PREU 500 PTEES.

Eix Transversal.

Reduïm distàncies per fer Catalunya més gran.

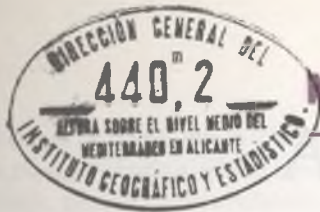
Estalviï's combustible.

Avui ja és una realitat. L'Eix Transversal, la columna vertebral de la Catalunya interior, entra a formar part de la nostra xarxa viària. Neix com una de les carreteres més modernes, ràpides, segures i ecològiques, com una decisiva millora de qualitat en les comunicacions del país a través de les seves comarques interiors. Ha calgut creuar rius, pobles, ciutats, muntanyes..., sense canviar el seu aspecte. Reduir l'impacte ambiental ha estat en tot moment una de les màximes preocupacions. La integració d'aquesta via en el seu entorn natural ha estat el resultat d'un ampli conjunt de mesures correctores preses al llarg de la seva construcció. Des del principi a la fi. Així doncs, d'ara endavant ens estalviarem temps, quilòmetres, combustible i ensurts a la carretera, però el més important és que en la infraestructura del nostre país disposem d'un instrument cabdal d'equilibri territorial perquè junts continuem fent gran Catalunya. *Reduïm distàncies per fer Catalunya més gran.*

Generalitat de Catalunya

Gràcies a: Constructores ACS • Agroman E.C. • CGS • Comapa • Comsa • Construcciones Rubau • Copisa • Dragados • Elsan • FCC Construcción • Ferrovial • Guinovart • Oshsa • Sorigué. **Impacte ambiental** Acycsa • Agrotecsa • Anthos • Comersa • D.S.P. • Floret • Stachys • Talher • Wanner y Vinyas. **Comunicació i senyalització** Indra • Sainco • Sice • Diez y Cia • Givasa • Grupo Postigo. **D. d'obres i control de qualitat** Cicca • ECA • Eurogeotècnica • Inema • Intecasa • Payma • Saem • Taller d'Enginyeries • TEC-Cuatro

Biblioteca
Maria Vayreda
Olot

[EDITORIAL]

L'AUTÈNTIC FRACÀS

[28]

A B R I L
1 9 9 8

4	Política
	Bramon, Barnadas, Fargas, Llorens
7	Crònica del Ple de març
	Juli Clavijo
10	Notícies
	Jordi Serrat
12	Ausiàs Marx
	Àngel Parada
13	On/Off
	Corominas, Vilanova, Santaclàudia...
19	Universitat
	Document
22	Internacional
	À. Parada
23	Entrevista: Domènec Moli
	Xavier Ruscalleda
29	Mitja vida
	Jordi Pujiula
32	Primera novel·la d'en P. Martí
	X.R.
34	Cinema
	Batlle, Barti
36	A les barricades
	Pep Fargas
40	Seccions cultura
	Autors diversos

Portada: Foto: **Pep Cuesta**.
Fotografia de l'exposició dels alumnes de l'Escola de Belles Arts al Museu Comarcal.

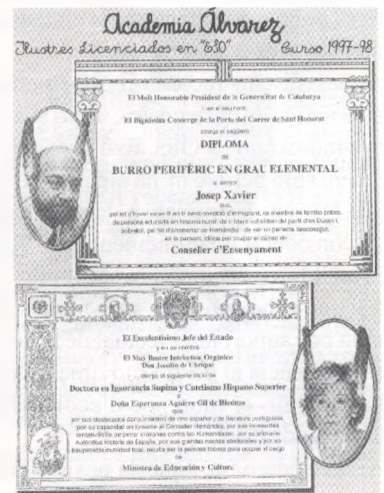
Coordinació: X. Ruscalleda
Consell de redacció: Juli Clavijo, Pep Fargas, Meius Ferrés, Àngel Parada, Sergi Navarro, Albert Rubirola, Joan Serra, Jordi Serrat.

Edició: Associació L' Au cal·ligràfica
C/Valls Vells 15 Olot. Tel/FAX 269802
Concepte portada: Kim Domene
Il·lustració conte: Xavier Bulbena
Fotografia d'autor: Pep Cuesta
Impressió: Impremta Aubert

Dipòsit legal: GI-801/95

Abril 1998

La recent publicació dels resultats d'un estudi oficial sobre l'aplicació de la Reforma educativa ha esvalotat tots els galliners del país, fins al punt que el gall major ha carregat de valent, primer contra els pares i després contra els professionals de l'ensenyament. Sempre cantem la mateixa cançó. Quan les coses van maldades, hi ha l'espavilat que busca culpables. Ah, quin invent aquest de la demonització! Els mètodes exculpatoris són més vells que l'anar a peu i són la versió més basta d'amagar el cap sota l'ala, és a dir, de defugir el problema real. Ja fa més de 25 anys que el somni de la plena ocupació i del progrés il·limitat es va esvaïr. Que la crisi passés a les aules, només era qüestió de temps. Això, però, s'ha produït en paral·lel amb l'aplicació d'una reforma de perfils humanistes que aboga per una educació per a la llibertat i la solidaritat, a les antípodes d'un model educatiu pensat exclusivament per satisfer la demanda del mercat de treball. Què està passant a les aules? No res més que els efectes d'aquesta arritmia. El problema no és de competència professional, el problema és global i com a tal exigeix la implicació de tota la societat: administració, sindicats, pares, mestres, municipis, agents socials, etc. Perquè l'escola, lluny de corregir defectes i redreçar conductes, és la caixa de ressonància de la crisi global que es viu al carrer. L'ensenyament tècnic només és possible sobre la base d'una educació en els valors, idea que recull perfectament la Reforma però que costa de ser acceptat per tothom, pares i mestres inclosos. I aquesta mena d'educació, justament ara, exigeix multiplicar recursos, cosa que la Generalitat sembla ignorar. Estan deixant podrir la situació, momentàniament en benefici de l'escola privada, estan enfrontant el col·lectiu de mestres, surten per la tangent sempre que poden (a què ve aquest conveni signat amb Canal digital?). Ho diu una altra cançó: tot explota, pel cap o per la pota.

REBELS AMB CAUSA

“Rebels contra el futur” és el llibre de moda als Estats Units d’Amèrica del Nord. Jo no l’he llegit -encara- però pel que en diuen les ressenyes periodístiques és un al·legat contra la tecnologia. L’autor, Kirkpatrick Sales, diu que l’actual desplegament tecnològic és la culminació de l’industrialisme i que tindrà les mateixes nefastes conseqüències que va tenir aquell procés: menys llocs de treball, més pobres, destrucció del medi ambient, aprofundiment de les diferències entre els sexes i les generacions, separació de l’home de la natura, etc... Arremet contra les tecnologies de la informació i contra el mercat global, perquè no solucionen cap dels problemes de la nostra societat -el crim, l’odi, l’alcoholisme, la corrupció,...-. Finalment, ens presenta un futur apocalíptic. Colapso econòmic degut a la pèrdua de valor de les monedes refugi (Dòlar, Yen i Marc), divisió del planeta en rics i pobres que afectarà els ciutadans i els països i finalment el caos ecològic.

Aquest discurs recorda enormement el que fan els verds i alternatius de casa nostra. Però si avui en parlo no és per reivindicar que a Olot això ja fa anys que n’hi ha que ho deien, sinó perquè m’ha alegrat profundament veure com tota la premsa americana -la progressista i la que no ho és- ha considerat unànimement que “Rebels contra el futur” és un llibre reaccionari i apocalíptic. Que és precisament la tesi que jo he defensat -amb moltes incomprensions i amb molt poc suport intel·lectual de la gent d’esquerres d’Olot- en referència al nostre moviment verd, que -deixeu-m’ho tornar a dir- té molt poc d’ecologista i molt de ruralista i d’anti-industrial.

Al meu entendre, aquesta posició passiva -i fins i tot col-

laboracionista- de l’esquerra local amb el nou discurs reaccionari i contrari al progrés només s’explica per la desorientació ideològica que la desintegració de la Unió Soviètica ha sumit als que eren filo-comunistes. Fracassat el camí de la dictadura del proletariat i la insurrecció armada, els costa retrobar camins democràtics que ens ajudin a avançar cap a l’objectiu final: Llibertat, Igualtat i Fraternitat entre tots els homes de la terra. I més ara, que el decebedor PSOE ha malgastat la confiança dels ciutadans en la via parlamentària. Però aquesta falta d’una estratègia global de l’esquerra no vol dir que no hi hagi camí. Ni que s’hagi de tornar enrera i apostar de la modernitat o idealitzar els anys 60. Perquè

ben mirat mai no havíem viscut tan bé com ara. Alguna vegada s’havia treballat tan poques hores, els obrers havien viscut amb tan confort i els aturats havien estat tan ajudats com ara? S’ha estat mai més aprop de l’utòpic internacionalista que ara? La Unió Europea, amb tots els peròs que vulgueu, no és la millor garantia de la pau a Europa? La tecnologia mecànica no ha permès humanitzar físicament el treball? El conjunt dels homes i dones havíem sigut mai tan lliures i tan iguals com ara? La ciència no ha curat moltes malalties, ha evitat molts dolors i ha allargat la vida enormement?... Estic d’acord que moltes coses s’han fet malament, que en queden moltes per arranjar, però ... anem pel bon camí. I l’esquerra s’està refent. En Blair a Anglaterra, el Comandante Marcos a Mèxic, en Jospin a França, en Mandela a Sudàfrica,... mica en mica. Un dia a Catalunya! Només depèn de nosaltres.

Joan Barnadas i Puigferrer
Regidor d’ERC

ESPAI LLIURE (sense més)

Quan tenia 16 anys, el meu cosí em va convidar una setmana a Roma on, per la feina, vivia amb la seva família. No cal dir que em vaig quedar de pasta de moniato per moltes raons que no tenen a veure amb aquest article. Ho guardo al record com una experiència de primera comunió, igual que aquells àlbums de fotos que tant t’estimes i que quan els treus fan desaparèixer la gent del teu voltant.

Als meus 16 anys hi va haver una cosa de la ciutat que em va deixar molt sorprès i que encara m’és suggerent quan penso en l’urbanisme a les ciutats. Al mig de Roma hi havia boscos de pins! Espais grossos i irregulars amb pins mil·lenaris envoltats de clapes de terra i herba sense reg automàtic, on els romans, amb pinta de treballadors de la construcció, jugaven a futbol amb la samarreta de la Lazio i la

Roma.

No sé si ara les coses han canviat molt, si encara hi ha velletes que porten bosses de cigrons cuits als gats que corren per les ruïnes de Roma i si encara et trobes amb la necessitat d’esquivar les cagades de gat pel carrer, però a les ciutats hi fa falta això (cagades no, eh?): espais oberts grans amb arbres i herba sense res més.

Per a la gent de pobles i ciutats ens és imprescindible anar d’excursió de dijous llarder. Podem viure dies i més dies envoltats de cases i ciment, de jocs infantils prefabricats i bancs de disseny, però necessitem espais oberts.

I com que tampoc m’agrada gota el model americà de ciutats extensíssimes fetes de cases amb jardins privats i on cal agafar el cotxe per anar a comprar el diari, per això quan penso en Olot, m’és imprescindible el Parc Nou ben obert, la pollancreta de davant del Pavelló sense res més, el Pla de Llacs només travessat

pels cotxes de la gent que hi viu, la vora del riu sense obstacles, els espais verds a banda i banda de la Solfa. Fan falta jardins, parterres i jocs infantils però calen espais que només siguin això, espais amb vegetació només mantinguda perquè no sigui un entrebanc.

Hi ha també una altra qüestió relacionada amb aquesta i que a l'última xerrada de l'Ecoforum li vaig sentir parlar a en Xevi Casas, el flamant primer tinent d'alcalde de Barcelona, una qüestió que fa temps que m'inquieta. Pararan les ciutats de créixer algun dia? Seguiran per sempre menjant-se les zones sense edificar de forma irreversible? No és el terreny sense urbanitzar un autèntic bé que pot esgotar-se?

En Xevi va fer referència a la qüestió tot dient que no volen que la zona urbana de Barcelona ocupi més espai i que aquest és un problema que desitgen resoldre. Em

vaig quedar amb les ganes de saber què fan o què preparen en un moment en què el PP ha decidit convertir en edificable qualsevol terreny que no sigui zona protegida.

Les preguntes van ser tan interessants i reveladores en un altre sentit, però, que em vaig quedar amb les ganes de dirigir la conversa cap a aquest tema.

No és el primer a qui li sento parlar de la qüestió, en Barnadas parlava en aquestes pàgines de la necessitat de concentrar la ciutat per fer els serveis més rendibles, m'agradaria seguir-ne parlant per aquest motiu com perquè forma part dels factors que faran les ciutats sostenibles. Suposo que a Olot en parlarem durant la campanya.

Albert Bramon

Cap del Grup Municipal del PSC

BALCONS

El barri xino de Barcelona que l'afany rehabilitador ha rebatejat amb el nom més antic del "raval", era, i molt possiblement encara ho deu ser, un dels barris més superpoblats del món. Fa uns anys, els cancells de totes les escales estaven ocupats o bé per la porteria, un precari i petit recambró de fusta habitat per tota la família del porter, o bé pels tallers i botigues més inversemblants: rellotgeries -"compongo maquinaria"-, sabateries -"coloco medias suelas"-, filatèlies -"compro sellos usados"-, ortopèdies -"gomas y lavajes"-, merceries -"se cogen puntos de medias"- i fins i tot per unes obscures i sòrdides oficines de col·locació que folraven literalment els vidres de papers petits, amb ofertes de treballs petits: "se necesita peón de albañil", "se busca mujer de limpieza", "camarera se requiere", "se ofrece entrenador boxeo".

La lectura d'aquells cartells, escrits a mà en paper de llibreta quadriculada, era el millor exercici per conèixer un barri petit, la seva gent i els seus somnis també petits, tot era immensament petit. Les botigues, els carrers, els pisos, i nosaltres.

En aquella estretor superpoblada, els nens vàrem descobrir uns petits espais de llibertat: els balcons. Per nosaltres eren l'habitació de jocs. Amb el veí del costat intercanviàvem els cromos i les xapes amb un enginyós telefèric fet amb quatre cordills i una capsa de sabates, les agulles d'entendre la roba en els barrots eren els comandaments d'un avió de guerra, el passamà de la barana es convertia en una pista ideal per un ciclista de plàstic, emulant les gestes d'en F.M. Bahamontes al Tour de França. Des dels balcons sentíem la marinada - aquest ventitjol humit i salat que recorda que Barcelona té mar -les sirenes dels barcos, la gramola del bar de sota i la veïna escridassant el seu marit. Ens sentíem familiarment

lliures en aquest espai que ens identificava i que ens permetia una certa impunitat a la vista de tothom, menys dels de casa. El balcó, que pràcticament ha desaparegut en l'arquitectura actual, és la part pública de les cases, el petit escenari de la intimitat obert al carrer i, almenys de tant en tant, hauríem de procurar vestir-lo amb les millors gales.

Semblantment als cartells de les botigues del Raval, la lectura dels balcons de les nostres ciutats hauria de parlar-nos de la vida i de la història que s'amaga dins els blocs de ciment. la roba estesa, el molinet de paper lligat a la barana, els palmons de rams, l'home amb samarreta, a l'estiu, prenent la fresca, la mainada jugant, les parelles festejant, les veïnes fent tertúlia, la gàbia de la cardina...

Quan des dels ajuntaments s'insta els veïns a retirar les antenes parabòliques, es fa un gran pas en aquest sentit, però s'oblida que la majoria estan adornats per insulses bombones de butà o per horteres galleades de plàstic, o encara pitjor, per unes uniformades jardineres amb geranis, regalades a correu pel propi ajuntament preparant la darrera visita del M.H. President.

és clar que potser, balcó endins, només hi ha estufes, terres per fregar, televisors, i uniformitat convergent. Quina pena!

Pep Fargas

HABILITATS DEMOCRÀTIQUES

Des que fa un temps em correspon inter-venir de manera molt més directa en els afers polítics de la Garrotxa, he observat un fenomen: a la nostra comarca no hi ha la flexibilitat que donen uns hàbits democràtics que funcionin normalment i amb agilitat. Tinc la sensació, i potser és una sensació equivocada que entre alguns polítics, però també als líders socials de la comarca, manca molt sovint aquella habilitat que permet dialogar quan toca o discrepar quan convé. Costa de dialogar i negociar. Podria posar molts exemples. Perquè no se'm digui que tiro pilotes fora, en posaré un en el qual és segur que hi tinc responsabilitat: el diàleg entre Convergència Democràtica i Unió Democràtica. A ben segur que el peculiar pacte entre els dos partits, així com algunes decisions molt desencertades que es pregueren fora de la comarca, van fer difícil la relació. Tan cert com això és, però, que una vegada organitzat el bunyol, costa molt de negociar i arribar a enteses. Tothom es tanca en banda en les seves raons i els conflictes es perpetuen.

El fenomen no és exclusiu, però dels polítics, sinó que succeeix també entre les entitats i grups socials. Em sembla, per bé que ho he vist molt de lluny, que un problema d'aquesta mateixa naturalesa es va produir el dia del carnaval. Molt sovint, en qualsevol cas, costa d'arribar a acords i a consensuar solucions. La gent no està acostumada a manar! I quan es té aquest costum, costa d'admetre que d'altres tinguin punts de vista diferents. Així, la negociació es planteja sempre com un espai on s'ha de cedir. No es veu com un exercici intel·ligent que ha de procurar que les parts en surtin raonablement satisfetes, sinó com una

mostra de debilitat. S'acaba, doncs, preferint el conflicte obert que, a la llarga, acaba perjudicant tothom.

Aquesta manca d'habilitat en el maneig d'actituds democràtiques no només, però, s'evidencia en el diàleg. Des del meu punt de vista que, per subjectiu pot tornar a ser equivocat, a la comarca ens costa també de discrepar. Molta gent, alguna amb responsabilitats importants, no s'atreveix a expressar obertament la seva opinió de manera clara i, si convé, contundent. No n'hi ha la cultura! Les discrepàncies i malestars es vehiculen, llavors, a través de la murmuració, que és la manera més poc democràtica de fer circular opinions.

No sé bé quines són les causes d'aquest estat de coses. Hi deu influir el fet que molta gent que ara participa en la vida pública no ha tingut una militància política i social que li facilités aquest aprenentatge. El cert és que, en els propers anys, totes aquestes habilitats seran clau per al desenvolupament de les nostres societats. En un món on s'hauran de gestionar interessos molt complexos i contraposats, ningú no es podrà tancar en banda. Caldrà ser molt flexible, obert, creatiu i dinàmic, perquè les situacions de bloqueig crearan -inevitablement- societats tancades, societats que no tiraran endavant.

Ens convé, doncs, que la Garrotxa disposi d'un gruix important de persones que tinguin molt interioritzades aquestes habilitats, una classe dirigent capaç de vertebrar propostes ambicioses i de crear el consens necessari al voltant de les propostes. L'adquisició d'aquestes habilitats, però, no s'improvisa. Es fa només amb la pràctica i la militància social. Cal doncs tenir-ho clar i afavorir aquesta pràctica.

Carles Llorens

CRÒNICA DEL PLE

SÍMPTOMES DE REVOLTA

Del ple del 26 de març de 1998 caldria destacar, en primer lloc, que per fi l'Ajuntament ressol la greu situació pressupostària que havia conduït a un endeutament que ha condicionat l'acció de govern durant aquests darrers anys. La nova situació la podem veure en l'aprovació de liquidació del pressupost de 1997.

En relació a les contribucions especials, les més discutides van ser les corresponents a la remodelació urbanística de les places rector Ferrer, Major, Conill i dels carrers Sant Esteve i Major. El cost de l'obra és calculat en més de 85 milions de pessetes, el qual, segons l'equip de govern s'hauria de repartir entre els veïns, a raó de 59.907 per metre lineal. Iniciativa-els Verds va mostrar-se d'acord en aplicar el mateix criteri que amb el carrer Sant Rafael tot i que proposà que les contribucions de la Plaça Rector Ferrer fossin assumides per l'Ajuntament. També va estar-hi d'acord el regidor del PP. Per la seva banda, ERC indicà que les contribucions es plantejaven malament ja que un sector de la població s'estava oposant a

un projecte necessari per a la ciutat perquè era l'únic en assumir el seu cost. La proposta de Joan Barnadas va ser la de sectorialitzar el projecte i, consensuïentment, repartir una part del cost entre els veïns implicats i, d'altra banda, que l'Ajuntament es fes càrrec del 50% de les contribucions de les places, tota vegada que era un benefici per a tot Olot. Els socialistes van estar-hi d'acord però no van deixar de manifestar la confusió i improvisació que es desprenia del procés d'elaboració del projecte, cosa que es manifestava en un increment de 70 a 85 milions del seu pressupost o en aplicar el mateix criteri a dos carrers diferents, el de Sant Rafael i Major, que tenen diferent amplada. Albert Bramon va dissentir de l'opinió manifestada per Joan Corominola de la possibilitat de treure les places Rector Ferrer i Major del projecte, tota vegada que quedaria un nyap. L'alcaldesa Isabel Brussossa va assegurar que el cost de l'obra era un sostre i que el més probable seria que es baixés; en tot cas van assegurar que cercarien fórmules per reduir el cost, àdhuc, tal com ja s'ha dit, de treure les places del projecte. Al respecte cal cridar l'atenció en la retirada per CiU del punt que proposava les condicions econòmicoadministratives que haurien de regir la contractació d'aquest

projecte.

Un altre moment d'interès del Ple va venir arran de la discussió de l'aprovació definitiva de les condicions per adjudicar les obres del projecte de l'estadi d'atletisme, car d'una manera bastant insòlita, es va donar lectura a un escrit de la secretària, vicesecretari i interventor de l'Ajuntament queixant-se de les declaracions del regidor socialista Joan Romero. Aquest va fer algunes puntualitzacions al respecte i la cosa no va passar de l'anècdota.

El conveni entre l'Ajuntament i l'ICS per a la restauració de les galeries del claustre del Carme, el pressupost del qual és de 54 milions, va ser aprovat per unanimitat. Tanmateix Joan Barnadas va recordar que la restauració del Carme ja havia estat atorgada amb l'alcalde Macias, però que aquest va preferir destinar els diners a l'edifici del nou Ajuntament.

Al punt següent, relatiu a l'aprovació inicial del Pla especial del Nucli Antic, va donar mostra de la disparitat de criteris urbanístics entre els grups progressistes i els conservadors. D'una banda, CiU i PP van aprofitar una sentència, que dona una raó molt secundària a un recurs en contra del projecte, per carregar-se una petita plaça que hi havia al nucli antic. D'altra banda, IC-V, ERC i PSC van posar de manifest la seva oposició a una reforma que desvirtuava completament el plantejament del pla especial que contribuïa a donar llum al nucli antic i a descongestionar l'alt índex d'edificabilitat existent. En relació a la reforma projectada per l'antic edifici de la Casa de Cultura i que ara serà destinat per a Escola de Música, l'única posició contrària va ser la d'ERC ja que des de sempre s'ha mostrat partidària que les classes de música es facin al centre d'Olot i, a més, en un edifici nou. Els socialistes, malgrat que li van donar suport, van expressar la seva sorpresa per la desviació pressupostària que s'havia donat, car si en un principi el cost de les obres pujava a 90 milions, ara havia baixat a 40, cosa que els feia pensar que no s'havia fet un seguiment correcte del projecte ni de l'elaboració del pressupost.

De l'apartat de les propostes que presenten els diversos grups caldria destacar l'aprovació per unanimitat d'una moció conjunta dels grups de l'oposició, que va obtenir el suport de CiU, relativa a la deman-

da al Departament de Governació a fi que prengui les mesures necessàries tant d'inversió en material i manteniment, com de política de personal i formació, perquè el Parc de Bombers d'Olot pugui actuar amb eficàcia en el compliment de les seves funcions. No va tenir tanta sort una altra que presentà el grup socialista que proposava que l'Ajuntament reclamés al Ministeri de Foment l'execució de les millores previstes en el projecte de condicionament de la N-260, així com la cruïlla de l'Avinguda d'Europa amb la carretera de Sant Joan de les Abadesses. CiU s'hi oposà amb l'argument que el delegat de Foment els havia dit que «De moment, no cal fer res». Tampoc els convergents no varen donar suport a la proposta demanant la reclamació dels deutes pendents de la Generalitat amb l'Ajuntament, que puja a un total, en aquests moments, de 114 milions de pessetes, alguns dels quals són de 1994. Tampoc no van ser aprovades les d'ERC. En una demanava la creació d'un Consell Assessor del Museu Comarcal, en una altra la implantació de manera progressiva de la figura del policia de barri. Tanmateix, el regidor de Governació va assegurar que en quinze dies explicaria les funcions i la manera d'actuar de la policia municipal. Iniciativa-els Verds va modificar un aspecte que li demanà l'equip de govern i va veure d'aquesta manera com li era aprovada una moció reclamant efectuar un inventari de camins públics. No així una altra que demanava l'elaboració d'una normativa per regular el pas d'ultralleugers, que va tenir el vot en contra del PP i CiU.

En l'apartat de precs i preguntes es va produir un petit incident quan un grup de joves va estendre una pancarta signada per les JERC amb el text: «Pel futur del català, no a la demagogia espanyolista del PP». Abans, Albert Bramon havia demanat les raons de la interrupció dels contactes amb Tuïr, a la qual cosa l'Alcaldessa va reconèixer que s'havia produït una baixa en la col.laboració i que la responsabilitat seria d'uns i altres, per tant la solució ha de venir per tots dos cantons.

ç

Juli Clavijo

Extracte del document presentat a l'Ajuntament per l'Associació de veïns i comerciants del nucli antic d'Olot aquest mes de març

1. Oposició total al fet que es faci de nou la Plaça Major, perquè tant el seu disseny com el seu estat de conservació són excel·lents (es demana que la remodelació afecti únicament els carrers que envolten la plaça).
2. Oposició total al fet que es faci de nou la Plaça Rector Ferrer, perquè no sols el seu estat és excel·lent sinó que s'acaba de remodelar fa molt poc.

Per les raons adduïdes, es considera que ambdues actuacions suposarien una despesa inútil que, a més, encareix innecessàriament l'esmentat Projecte de Remodelació.

D'aquesta reunió en van sortir alhora un seguit de peticions, preguntes i aclariments:

- Aclariment per part de l'Ajuntament: el Bisbat paga o no paga la seva part corresponent?
- Sí, segons sembla hi ha més subvencions que en l'obra del C/ Sant Rafael, per què el preu del metre lineal és pràcticament el mateix?
- Definició de totes les zones d'aparcament i càrrega i descàrrega vitals, per a poder treballar.
- Petició perquè s'ubiquin més contenidors soterranis i no només un de sol.
- Petició perquè el terra del carrer del Carme sigui igual que el del Carrer Major.

APUNT INTERNACIONAL

IRLANDA COM A PRETEXT

The boxer. Carrers sempre humits i dones de presos. El nord i el sud. Innisfree. El verd insultant i els nens plens de pigues. Café irlandés. La por, la vergonya i el somriure que mor tot just encetat. Agenda oculta. La ràbia i el plor, la certesa dels dèbils. L'home tranquil. Les parets dels camins, de pedres ingrates, i la música al pub, la cervesa calenta. La hija de Ryan. La platja de sorra i els penya-segats. En el nombre del padre. La mirada del vell, la tristor insuportable. Michael Collins. Un heroi triomfant, fins que tot se li acaba.

Tot plegat, sols imatges boïroses de films: un encaputxat alt i gros que tremola de fred o de por, una música dolça de gaites en un envelat, els cabells tan vermells embullats per aquell vent, la pintada d'un nen en els murs de Belfast, traïdors i vençuts quan es miren de prop, les llàgrimes del que ja no té fill, els carrers de Dublín, bicicletes i gent. Barricades i cóctels, i cels grisos de mort. El contrast infinit, la bellesa i la por.

I ara hi ha acord de pau. Això diuen...

Meius Ferrés

RELLEU AL CONSELL

Amb gairebé dos anys de retard, s'ha acabat produint la renúncia / dimissió d'Isabel Brussosa al capdavant del Consell Comarcal de la Garrotxa. Ens agradaria conèixer els veritables motius d'aquesta innecessària permanència ja que no és normal que, tenint assegurada la continuïtat del partit a la presidència -per l'abrumadora majoria de què disposa Convergència a la comarca-, s'hagi mantingut aquesta duplicitat de càrrecs que té sovint com a conseqüència, l'apatia, la inoperància i l'estancament.

El dissabte, 21 de març, es va celebrar el Ple extraordinari d'elecció del nou president. Un acte purament protocolari, massa formal i tot, on Miquel Nogué i Plana, alcalde de Mieres, en el discurs de presa de possessió, es va limitar a repetir els tòpics de sempre. Fou un discurs retòric i insípid que no fa pensar en canvis immediats, sinó més aviat en la línia continuïsta de l'ordre i l'estil imposat per Isabel Brussosa.

Heus-ne aquí la transcripció literal:

"Sóc un defensor de la Catalunya comarcal. El Consell Comarcal s'ha convertit en el trnascurs d'aquests 10 anys en un element important per a la vertebració de la Garrotxa, en un prestador de serveis que ha contribuït en la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans de la comarca, visquin on visquin. Crec que en la Memòria explicativa que s'ha publicat amb motiu del 10 anys queda suficientment reflectit aquest fet. En aquesta línia, voldria reafirmar que l'objectiu bàsic de la nostra actuació en els propers mesos serà la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans de la Garrotxa, i això amb les prioritats següents:

.- Mantenir i potenciar serveis de caràcter supramunicipal a fi que tots els ciutadans puguin gaudir d'un nivell de serveis semblant.

.- Un seguiment acurat del compliment del terminis de realització d'infraestructures de la nostra comarca, en especial, de la variant de Castellfollit, del desdoblament de la N-260 d'Olot a Besalú, de la variant de la comarcal 152 i de l'Eix Olot-Vic pel túnel de Bracons.

.- Fomentar la creació de riquesa a la Garrotxa donant recolzament a tots els sectors productius de la nostra comarca.

.- Aprofundir en la política de preservació del Medi Ambient, tot fent possible la seva protecció amb el desenvolupament econòmic.

.- Acostar l'Administració als administrats, des del qual comptem amb el suport d'haver estat nomenats

administració... en el tema de la "finestreta única".

Com saben, aquest Consell va passar un moment difícil, econòmicament parlant, fruit de la il.lusió de fer coses pels garrotxins i de la retallada pressupostària general. Avui, hem de dir que aquesta situació està adreçada i lluitarem perquè aquest redreçament tingui continuïtat en els propers exercicis, sense oblidar, això sí, de continuar donant els serveis actuals i d'altres. Tot això, l'equip de govern ho farem amb treball, dedicació, esforç i il.lusió, també amb diàleg amb totes les forces polítiques, ja que entenc que aquest diàleg, a l'igual que les bones maneres han de regir sempre l'actuació de qualsevol institució i el Consell comarcal de la Garrotxa no en pot ser una excepció. Sense oblidar-nos tampoc del personal de consell que estic segur que continuarà col.laborant eficaçment per aconseguir el que he dit. Es respectarà especialment l'opinió dels ajuntaments de la Comarca, respectant sempre la seva autonomia municipal i tenint en compte les característiques especials de cadascun. No vull acabar sense tornar a agrair públicament a Isabel brussosa i Plana aquests deu anys dela seva vida que ha dedicat en aquesta Institució i a la Comarca. Isabel, tu ens has ensenyat que és possible governar amb diàleg, transparència, ètica i honradesa. Crec que tots hem d'estar-te agraïts. Com a nou president del Consell vull que sàpigues que pot comptar amb mi per a tot allò que puguis necessitar. Moltes gràcies a tothom per la seva assistència i pel recolzament en aquesta Institució que veniu demostrant i que avui assistint en aquest acte heu demostrat. Moltes gràcies."

Cal destacar també l'absència dels delegats socialistes a l'acte, una actitud que, per no haver estat prou explicada, no condueix enlloc. La condemna sistemàtica de la inoperància del Consell, el control de la gestió del pressupost i la denúncia d'irregularitats -quan n'hi ha- seria bastant més profitosa que l'absentisme.

En el mateix Ple, Anna Plana s'incorporà com a nova consellera en substitució d'Isabel Brussosa. Només li faltava això, ara.

El resultat de la votació per a l'elecció del nou president fou aquest: 16 vots emesos. 14 a favor, una abstensió i un vot en contra.

Redacció

ARA ÉS L'HORA, ECOLOGISTES..!

Retrocés en els pressupostos socials i ecològics; retrocés en els serveis públics i en les pensions; una llei d'envasos a la mida dels fabricants; oblit del conveni sobre el canvi climàtic; entrada per la directa a l'estructura militar de l'OTAN; repressió dels okupes, insubmissos a la presó; brutança de la precarietat laboral; manteniment de la nuclearització i fets consumats amb els residus nuclears.

La gran banca multiplica beneficis aliena a qualsevol inversió social o ecològica; les llibertats són cada cop més formals, els drets participatius, un sarcasme; la capacitat financera i d'acció local/comarcal a la inaniació, etc., etc.

Aquest és el resultat del govern de la dreta a nivell d'Estat i de Catalunya, emmarcat en l'hegemonia internacional del capitalisme depredador o de l'anomenat "neoliberalisme dur" o "pensament únic" i de la instal·lació majoritària en el si de la societat del fracàs d'allò col·lectiu i la tendència a l'individualisme competitiu.

Mentrestant, el PSOE, que criticà l'augment de les finances autonòmiques i la perspectiva de supressió de la mili obligatòria i s'encarregà també d'assolir el pacte d'oblit del GAL, s'esforça en una certa oposició estètica sense canviar res del seu bagatge, tot esperant ser novament el govern del recanvi, l'alternança en el govern i no l'alternativa de govern. El somni americà de dos grans partits (un de dreta i l'altre moderat) és cada cop més el seu horitzó, la seva meta.

Més enllà, l'atomització del moviment transformador: sectors d'ERC, d'IC, Unitat d'esquerres, PCC, Els Verds i altres grups ecologistes, l'espai Roig, Verd, Violeta. Col·lectius Autònoms Llibertaris, el Moviment Okupa, el Moviment d'Insubmissos, JIR, Maulets, PSAN, BEI, CGT... Atomització i alhora desconcert en vestir cap proposta global i alternativa al model conservador, avui dominant. És en aquest context que l'ecologisme polític pot emergir de referent vertebrador del que ha de ser la resposta

a l'ofensiva capitalista neoliberal i al reformisme socialdemòcrata, mitjançant, això sí, una opció ecosocial profunda i en base a paràmetres nous i qualitatius. L'opció verda no és la vella esquerra ni les seves picabaralles, no és la tradicional retòrica esquerranosa, és la nova formulació que ha d'aglutinar en un futur no massa llunyà, el bloc social i polític alternatiu al bloc conservador, avui hegemònic, no només en clau política sinó també cultural, entenent que el canvi personal i el d'estructures són condicions igualment necessàries i interdependents per a un canvi global.

De fet, a hores d'ara, ja és manifest que les noves formulacions aportades per l'ecologisme són gairebé les úniques innovacions en l'escenari polític actual; innovacions que molts sectors incorporen al seu lèxic de forma gairebé sistemàtica, encara que normalment acaben sent un mer exercici retòric. I estratègicament, l'ecologisme ja avança seguint l'anomenada estratègia dels tres peus: la mobilització social, el cooperativisme i la intervenció alternati-

va a les institucions, conscients que només l'acció combinada i reeixida en aquests tres camps determinarà l'avenç irreversible cap al nou model social propugnat.

En aquest procés, sens dubte, a més de la necessària incorporació de noves voluntats personals, cal també considerar la conveniència d'assolir complicitats globals amb altres col·lectius propers, el treball conjunt amb els quals generarà la sinergia necessària per a la seva integració al nou projecte.

Aquesta estratègia permet obrir amplis fronts de lluita que, a més de permetre avenços parcials en el camí cap a la transformació estructural i social de la societat, alhora apropa l'ecologisme, ideològicament i en alguns casos fins i tot sentimentalment, a tot tipus de col·lectiu i persones amb la sensibilitat mínima com per assumir els preceptes més carregats de sentit comú de l'ideari verd. Exemples d'aquest model concret de funcionament són: la creació de la Comissió Catalana Agenda 21, els Consells de Sostenibilitat, la Campanya per a la recuperació integral de residus, el Front Antinuclear i de Foment de les energies alternatives, l'alternativa al Tren de Gran Velocitat, i tantes altres campanyes locals en les quals es participa al costat de tantes entitats, agrupacions cíviques i sectors polítics diversos.

Per tot això, ara és l'hora, ecologistes! ... És el moment òptim de prioritzar el missatge ecologista planetari, per damunt d'altres reivindicacions, també legítimes però parcials, i superant formulacions útils en el seu moment però caduques avui, aconseguir donar cos al que ha d'ésser la proposta alternativa al model capitalista, consumista i lliberal-individualista, avui dia triomfant gràcies a l'hegemonia conservadora i a la submissió socialdemòcrata.

Miquel Macias i Arau
Els Verds -CEC

COM MÉS PETITA ÉS LA NOU... MÉS FRESSA REMOU

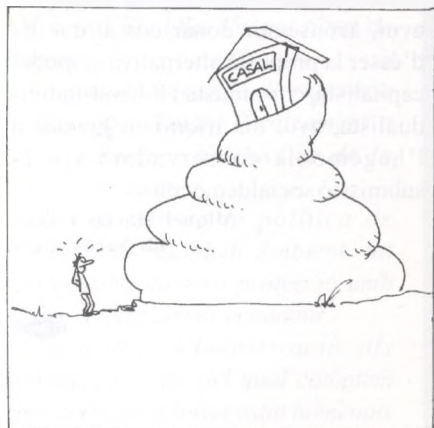
“Aquesta vegada parlarem de descobriments, perquè amb tot plegat n’hi ha per això i per més, ja que com deuen saber al barri de Bonavista han descobert on era l’abocador d’Olot ara fa vint anys, a l’Ajuntament han descobert una fórmula perquè els comerciants de la ciutat incrementin les seves vendes i a Olot TV sembla que hagin descobert la sopa d’all.

A més, intentarem descobrir què pretenien unes senyores que enlairaven globus a la plaça del Mig, i a Castellfollit hauran de descobrir una altra font de revitalització ara que se’ls acaba ser un lloc de pas. Tot plegat pot fer riure, encara que sovint com més petita és la nou, més fressa remou.

Merda de muntanya

La construcció del nou casal del barri de Bonavista sobre allò que tothom pensava que era un turonet, ha deixat al descobert la verdadera naturalesa de la muntanyeta, que no és altra cosa que l’antic abocador d’Olot, clausurat fa més de vint anys.

Atès que les deixalles són quelcom que no es crea ni es destrueix, sinó que només es canvia de lloc, s’ha descartat traslladar-les a l’abocador comarcal, a causa de l’elevat cost de l’operació; i s’ha optat per la solució més barata que consisteix en escampar-les per tal de fer desaparèixer el turó i tornar-les a enterrar. Sembla mentida que aquesta falta de memòria provoqui el descobriment, tot just vint anys després de tancar-lo, d’un abocador amb més de sis mil tones de deixalles de materials inorgànics. Si ara ho comencen a remenar,

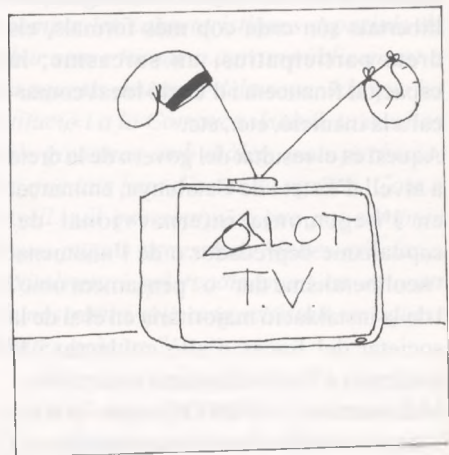

serà una bona ocasió per comprovar, tal com diu la cançó, si “la merda de la muntanya no fa pudor, encara que la remenin amb un bastó”. Per si de cas, tanquin les finestres.

Pagar per vendre

Després de fer enquestes, campanyes, promocions, arranjaments de carrers, experiments de la Unió Europea i no sé quantes coses més, l’Ajuntament ha tingut la idea que els comerciants s’integrin en una plataforma de promoció del sector amb l’objectiu d’unir esforços i dinamitzar la vida comercial d’Olot. Per formar-ne part, els botiguers hauran d’abonar la quantitat de cinquanta mil pessetes anuals, per així disposar d’un fons comú que seria gestionat per un professional en la dinamització del comerç.

Deixant de banda el preu de la quota a pagar, i també la figura del dinamitzador comercial (?), no deixa de ser curiós que des de l’Ajuntament es gestin tantes propostes per un col·lectiu que, tot i que no es pot generalitzar, en la seva majoria no s’han acostat mai a cap dels cursos de formació tot i la falta que els fa. De totes maneres, aquesta iniciativa servirà per saber si el comerç a Olot funciona o no, perquè si s’acaben gastant cinquanta mil pessetes en això, senyal que la botiga no els va pas tan malament.

Seguim expectants

Tot i que havia de ser per a finals de febrer, la segona emissió d’Olot Televisió no va arribar a emetre’s fins a mitjans de març. Capítols de sèries i reportatges de Pep Callís, la pel·lícula d’Àngel Vila “Bellvespre”... fins aquí tot correcte. Pel que fa a la producció pròpia però, un reportatge sobre el Carnestoltes d’allò més frívol, i l’espai “Actualitat”, amb informacions sobre la variant de Castellfollit, el Dia Mundial del Consumidor, un autobombo sobre com es va organitzar la presentació televisiva a Les Cols, i poca cosa més.

Tot mirant aquest “informatiu” em vaig recordar dels discursos que es pronunciaren durant la inauguració, de les paraules de suport dels alcaldes dels municipis garrotxins, i de les esperances

que dipositaven les persones anònimes que Olot TV havia enquestat als carrers, i que creien que una televisió serviria per informar-los sobre què passa a la Garrotxa. De moment, només ha servit per recuperar films oblidats de la comarca. Ara, que veient el que fan altres televisions, tampoc no podem ser gaire optimistes. Seguirem esperant...

Relleu comarcal

Finalment ha arribat el relleu d'Isabel Brussosa al capdavant del Consell Comarcal de la Garrotxa. Durant aquests deu anys de mandat, la tasca que s'ha fet des d'aquest ens és prou important i massa extensa per enumerar-la. A més, Isabel Brussosa deixa el Consell en una bona situació econòmica, que de ben segur permetrà al nou president una còmoda gestió des de bon començament.

El nou president i alcalde de Mieres, Miquel Noguer, ha manifestat la seva voluntat de portar a terme una gestió continuïsta. De totes maneres, encara que tot sembli molt bonic, els Consells -i el de la Garrotxa no és una excepció- continuen essent uns grans desconeguts per a la ciutadania, i amb menys competències per a les quals varen ser pensats. La culpa d'això però, no és dels seus presidents, sinó de la Generalitat, que ben bé, sembla que encara no sap perquè caram els va crear.

Símbols, dones i globus

A principis de març, en el marc del Dia Internacional de la Dona, a Olot es va portar a terme un acte de solidaritat amb les dones afganeses. La iniciativa va con-

sistir en fer enlairar dos-cents globus blancs a la plaça del Mig.

Estic convençut que les dones presents en aquest acte devien assistir-hi amb molt bona voluntat i millors intencions, i desitjant que el principi d'igualtat entre els dos sexes sigui aviat una realitat al món sencer.

Tot i que els seus objectius són compartits i respectats per un servidor, no acabo de trobar sentit en aquesta mena d'actes simbòlics. De què els serveix a les dones afganeses una enlairada de globus? Arribarà aquesta iniciativa a orelles de les afganeses, si es pot dir que va passar desapercebuda per a mig Olot? Segurament em defensaran el valor dels simbolismes, però no em negaran que és més còmode i menys compromès enlairar globus que no pas posar fil a l'agulla d'una manera més efectiva.

La variant de la Seu

Després de divuit anys, ja s'ha fixat la data d'inici de les obres de la variant de Castellfollit. Quan s'ha fet públic al Boletín Oficial del Estado que l'obra començaria a finals d'any, i que s'hi podria circular a mitjans del 2002, ni els polítics s'ho creien.

Ara es posarà fil a l'agulla, i caldrà seguir els terminis i que aquesta magna obra es faci com cal.

Per altra banda, per als de Castellfollit la feina no fa més que començar: tot i que des de la nova carretera també es veurà la cinglera, caldrà reconvertir el municipi perquè la variant no els resti vida, com ha passat en d'altres poblacions. Segur que amb el descens de trànsit que patiran, millorarà la seva qualitat de vida, però aquest canvi dependrà més de la seva adaptació que no pas de la variant.

Jordi Serrat i Viñolas

BREUS

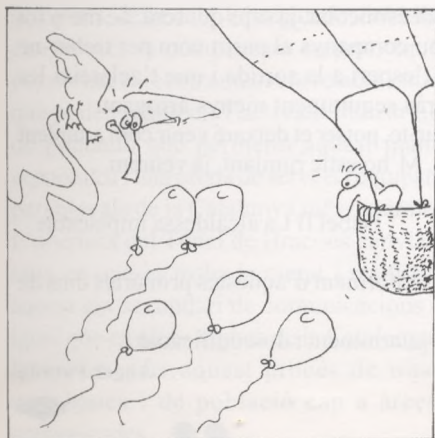
La presència policial redueix el nombre de robatoris al mercat d'Olot. "Només hi roben els dilluns", afirmen fonts municipals.

L'Ajuntament d'Olot encarrega un estudi per alimentar amb energia solar cinc edificis públics. Els funcionaris afectats avisen que els dies que estigui núvol no treballaran.

Els veïns del nucli antic s'oposen a la reforma de la plaça Major i Rector Ferrer, en cosiderar que amb tants canvis, d'antic no en tindrà res, el nucli.

Un moviment de terres forma una bassal d'aigua neta a l'abocador de la Garrotxa. Mentre no es solucioni el problema, l'anomenaran la Font Pudent.

L'Ajuntament de Girona, nou propietari de la màquina del tren d'Olot, té previst restaurar-la i exposar-la. No es descarta que s'utilitzi com un obstacle més del carril-bici.

PRIMÀRIES

Amb l'Honorable pansit pel Maragallisme emergent i trastocats els dirigents per tants aplecs multitudinaris, dins de Convergència alguna cosa es mou.
Sembla ser que algú ha confós Primavera amb Primàries i això ha encetat alguna discrepància, res d'important..., bàsicament sobre qui és qui ha d'encapçalar la candidatura a les properes municipals. Vegeu sinó alguns dels missatges entrecreuats entre Isabel Brussosa i Carles Llorens:

Benvolguda amiga,
Donat que s'acosten ràpidament les properes eleccions municipals, i tenint en compte que és objectiu bàsic del nostre partit renovar la majoria absoluta de que gaudim, seria desitjable que designéssim un candidat únic, el millor entre els possibles. El destí de la nostra ciutat i del nostre prestigi com a partit en depèn. Molt amigablement.

Carles Llorens

Amic president de l'intercomarcal.
El vostre missatge m'ha emocionat, com ja saps he dimitit de presidentia del Consell per dedicar-me més encara a les meves tasques d'alcaldeessa.
La teva proposta d'escollir-me com la millor candidata, valorant, com sé que valores degudament la meva experiència, serà rebuda amb alegria per tota la població.
Molt agraïda per la teva confiança,

Isabel Brussosa

Senyora Alcaldessa.
Potser la vanitat fa que de vegades no compreguem degudament la realitat. Pel que fa a la vostra candidatura, crec que la ciutat necessitaria mes ben aviat un home segur, políticament madur, que, per la seva experiència prop del poder sabria conduir correctament l'ajuntament pels procel·losos camins del futur.
Convindria que parléssim d'aquest tema al més aviat possible.
Salutacions,

Carles Llorens President de l'intercomarcal Convergents

Senyor President Intercomarcal Convergents,
Comprenc perfectament on us porta l'ambició. Els vostres assessors us haurien amagat els recents sondeigs? La seva imatge política i credibilitats són insignificants. Presentar-te com a número 1 seria un suïcidi per al nostre partit. Pots comptar que faré el que calgui per evitar aquesta tragèdia.
Salutacions,

Isabel Brussosa Alcaldessa d'Olot

Alcaldessa,
Només la veritat fereix. Les enquestes que remenes, sé que les ha fet la mainada dels Api's a l'hora del pati. Les que tinc jo, professionalment correctes, diuen tot el contrari, que presentar-te tu com a número 1 ens condueix a la mínima expressió. Ens donen un màxim de 5 regidors! Pel bé del partit et demano que reconsideris la teva posició, és a dir, que et retiris i em nomenis dofi.

Carles Llorens Candidat ferm a Alcalde d'Olot

Oh, petulant!
Deixa de somniar amb la cadira que em pertoca i ocupa't més de controlar les Joventuts Nacional-Nacionalistes,

que se t'escapen per tot arreu!
Sóc jo qui serà la propera alcaldessa i prou! I vigila amb el que dius, si no vols caure del segon al cinquè lloc en les llistes. A més, vés amb compte que sé karate.

Isabel Brussosa, Alcaldessa i única futura Alcaldessa.

Senyora,
Ep, ep, ep,... un moment, jo també he fet karate, i segur que en sé més que vostè. Jo estava disposat a negociar, a ser raonable, però ara ja és massa tard.
No us tinc cap por, les vostres amenaces són ridícules i sóc molt més fotogènic que vos. Ho podreu comprovar quan veieu la meua foto en el cartell.

Carles Llorens Candidat per aclamació popular

Capsigrany,
Ja veuràs si sóc ridícula, amb una mà lligada a l'esquena i amb els ulls tapats et guanyo quan vulguis.
La teua foto, cas de sortir en un cartell serà en el de la corrida de toros, i no com a torero precisament!
Si et penses que em fas por, estàs equivocat. Veurem què diuen els militants i el partit! Primàries Ja!...Hum!

Isabel Brussosa Candidata Única a alcaldessa

Pretensiosa senyora...
Sí, sí, fa mal, la veritat, i més mal us farà la vergonya de la aclaparadora derrota. Primàries Ja!... Sóc jo a qui creuran els militants i el partit! I us esmicolaré com us interposeu en el meu camí esplendorós cap a l'alcaldia! Deixeu pas als triomfadors i potser acceptaré que sigueu el número 3 en la meua llista.
És l'última oportunitat que teniu!

Carles VIII Terror de les alcaldesses reincidents.

Nanu, nanu...
Be, si hi ha algú que quedi esmicolat, ja saps qui serà. Se me'n fot el que tu dius, i tinc prou companys al partit com per trobar-ne algun de fort que t'espera a la sortida i que t'aclareixi les idees, després seràs segurament menys arrogant.
Després de derrotar-te, potser et deixaré venir com a suplent en la meua llista. M'ho estic rumiant, ja veurem...

Isabel II La alcaldessa implacable

(Continuarem informant d'aquestes primàries dins de CiU)

Transcripció, guarniment i descodificació:

Àngel Parada

AVANTATGES I INCONVENIENTS DE L'EIX VIC-OLOT

ON

“ L'interès principal que tindrà l'Eix Transversal per a la Catalunya interior, serà la possibilitat de canviar els fluxos de les relacions comercials i socials entre les diverses ciutats que permet enllaçar.

L'Eix obre un ventall de noves relacions entre les ciutats per on passa, Girona, Vic, Manresa, Calaf, Lleida i d'altres de properes, augmentant els seus intercanvis comercials i industrials, i per tant, el seu creixement econòmic, però a més, fomentarà l'intercanvi i l'oferta de serveis i equipaments en aquestes ciutats.

La Universitat de Vic, el teatre, les Fires o espectacles musicals que s'organitzen en aquestes àrees, abastaran una major quantitat de població amb un accés més proper que permetrà el manteniment d'aquestes i d'altres possibilitats de serveis en el futur.

Per a ciutats com Olot, i per a la Garrotxa, l'obertura del Túnel de Bracons i la seva incorporació a l'Eix Transversal ha de significar la creació de noves expectatives que permetin el manteniment i la renovació de l'activitat econòmica, així com accedir i possibilitar una més gran i millor oferta de serveis i equipaments.

Igual que en altres ciutats de la Catalunya interior, Olot perd població en el darrer cens, fruit de la pèrdua d'activitat econòmica en relació a àrees de la Catalunya litoral més ben comunicada.

Aquest «desequilibri territorial» que comporta el desplaçament de l'activitat econòmica en detriment de les comarques de la Catalunya interior, s'ha incrementat en els darrers anys i s'incrementarà més encara per raó de les noves inversions públiques previstes en la Catalunya litoral, el Tren d'Alta Velocitat, aeroports, delta del Llobregat, desdoblament de la carretera N-II, etc. Només es compensarà en part, aquest trasvassament, si es possibilita el recolzament i la relació entre les ciutats de l'interior que poden mantenir l'activitat industrial, accedint a uns nivells de població que permetin aquest manteniment de l'activitat econòmica i una oferta de serveis i equipaments mínimament equiparables als de la Catalunya més dinàmica.

L'obertura del Túnel de Bracons canviarà la situació de «cul de sac» en què es troba la ciutat i resituarà Olot i la Garrotxa en aquest eix secundari de comunicacions -l'Eix Transversal- que igual que en altres ciutats de la Catalunya interior ha de servir per frenar en part aquest procés de trasvassament d'activitat econòmica i de població cap a àrees del litoral, més ben comunicades.

”

Esteve Corominas

OFF

“ L'obertura de l'Eix Vic-Olot és un despropòsit, un acte de vanitat propi de la manera de fer política avui en què prevalen els personalismes per damunt de l'interès comú. L'obsessió per les comunicacions aquí a la Garrotxa ve probablement del fet d'haver estat anys anormalment isolada. No hi ha a Catalunya cap altra comarca, exceptuant els Pallars i la Ribagorça, que hagi tingut tan mala sort amb les comunicacions. Hi havia més relació amb el Ripollès i Osona fa 50 o 60 anys enrera (on primava el carro per damunt de l'automòbil) que ara. La carretera de la vergonya i la Nacional 260 han estat de sempre dues carreteres deficitàries i la pèrdua del tren significà un error irreparable que sovint hem de lamentar.

Aquesta obsessió, doncs, que té una explicació raonable, ens està fent desenfocar la solució. Com deia Joan Nogué en un article publicat el novembre de 1995 en aquesta mateixa revista “la Garrotxa no estarà mai localitzada a l'interior d'aquests eixos, concretament del que té més aprop: l'Eix València-Tarragona-Barcelona-Girona-França. Però és que no cal estar-hi a dins! És més que suficient ser-hi a prop! I la Garrotxa hi és a prop.” Una veritat irrefutable. Si trobar-nos a tres quarts d'hora de l'eix esmentat suposa estar aïllats, què deuen pensar la gent del Ripollès, la Cerdanya i tantes altres comarques de muntanya, i això sense comptar amb el desdoblament de la N-260!

Però és que a més, ja seria hora que l'Administració catalana -com a mínim- comencés a pensar en una altra solució que no sigui el transport per carretera.

L'efecte psicològic de l'eix Vic-Olot pot arribar a ser devastador. Si ara els ajuntaments de Les Preses i de Bas ja han perdut els papers, el sentit de la mesura, la consciència de sostenibilitat, etc., tolerant i fomentant la construcció de fàbriques, granges i cases en aquests espais que, suposadament, haurien de protegir, què faran per aturar l'allau de noves construccions que es pot desfermar per la demanda?

L'impacte sobre el territori no vindrà pas només pel túnel sinó per tot el desplegament d'enllaços i per les requalificacions consegüents.

La modernitat és també i més una qüestió d'actituds més que no pas de grans obres. Aquesta història és una conseqüència més del divorci entre el poder i la ciutadania.

”

X.R.

REFLEXIONS SOBRE L'EIX VIC-OLOT

L'Associació "La Garrotxa, Terra d'Acolliment Turístic" té com a objectiu el desenvolupament d'un model de turisme sostenible a la comarca. Per aconseguir-ho cal que les activitats turístiques siguin rendibles econòmicament, suportables ecològicament a llarg termini i equitatives des d'un punt de vista ètic i social per als habitants de la comarca.

Una obra d'infraestructura de l'abast de l'Eix Vic-Olot, afavorirà l'assoliment d'aquests objectius? Per poder contestar amb certa objectivitat caldria confrontar les característiques del model sostenible descrit amb les variables que el projecte planteja al territori. Saber què canviarà a la comarca i en quin sentí. És difícil de fer aquesta prospecció perquè hi ha moltes incògnites i molts efectes no previsibles, però potser ja hi ha alguns aspectes sobre els quals podem aventurar un pronòstic més fiable.

Primer cal considerar l'efecte que produirà en el propi territori l'execució física de l'obra. Naturalment, l'impacte que causarà

Excaserna de la Guàrdia civil. Cruïlla d'en Bas

Metropolitana de Barcelona esperonés projectes basats en el transport massiu de visitants en autocars, atrets per "parcs temàtics" de la mena que fossin. Aquest tipus d'instal·lacions són indesitjables en un territori que ha de jugar decididament la carta dels atractius naturals i que té prop d'un 50% del seu territori protegit. I això, no per cap romanticisme d'enyorança, sinó perquè a la llarga, el turisme respectuós amb la natura i capaç d'apreciar-ne la conservació és el valor més segur i més rendible a jugar, a més de ser l'únic que permet conservar la pròpia identitat i preservar la riquesa natural única, que posseïm.

No es pot, però, enfocar el problema de l'Eix només des d'una perspectiva turística. El turisme no pot estar enfrontat al bé comú i als interessos legítims d'altres sectors econòmics ni a les aspiracions dels ciutadans. Per això, oposar-se al fet que els desplaçaments que la nostra activitat ens exigeix siguin més curts i més ràpids no sembla raonable des d'un punt de vista social., però això no vol dir que en haguem de deixar seduir per cants de sirena, ni que haguem de permetre que es facin les coses malament amb el pretext que es fan per "millorar". Aquesta millora no és axiomàtica i depèn, en bona mesura, de com es facin les coses.

I sobretot pel que fa al sector turístic, una obra com aquesta que exigeix tenir les idees molt clares i el model de turisme que volem molt ben definit. Això passa, també, per tenir clara l'estructuració del territori, l'ús que en volem fer. El consell comarcal i els ajuntaments hi tenen un paer decisiu i és d'esperar que la classe política de la comarca assumieixi el repte de fer compatible -de veritat i concretament- el respecte de la natura i el patrimoni històric amb la necessària modernització de les comunicacions. Atenció, doncs, a com es fa l'Eix, per on passarà i quines dimensions tindrà. D'això depèn que sigui un factor positiu de progrés o que simplement trenqui la comarca en dues parts, i no només territorialment. No hi guanyariem gaire si estem més ben comunicats amb els altres i pitjor entre nosaltres mateixos.

Junta de govern de la Garrotxa Terra d'Acolliment Turístic

Una imatge que pot ser habitual amb les obres de l'Eix.

serà considerable; potser si es posés una cura exquisida en l'efectiva realització de les mesures correctores s'evitaria que la cicatriu desfigurés irremeiablement el nostre paisatge, però per molta cura que s'hi posi, no sembla probable que el paisatge millori o que la connectivitat intracomarcal no es vegi greument afectada.

Després caldrà veure qui vindrà a la comarca, quant de temps s'hi quedarà i per a fer-hi què, a resultes de la millora de les comunicacions que indubtablement implicarà la construcció de l'Eix. Si això obre la porta a una allau de segones residències amb l'especulació consegüent del sòl, el desgraciament urbanístic i la pèrdua del caràcter autòcton, farem un pèssim negoci. Ja l'estudi del Pla de Desenvolupament Turístic a les comarques gironines encarregat pel Patronat de Turisme Costa Brava-Pirineus de Girona a l'empresa THR alertava que en cap cas, la proliferació de segones residències era bo per a la comarca. Seria clarament un model insostenible.

Tampoc no seria interessant que la major proximitat a l'Àrea

QUÈ SIGNIFICA PER LA VALL DE BAS EL TÚNEL DE BRACONS?

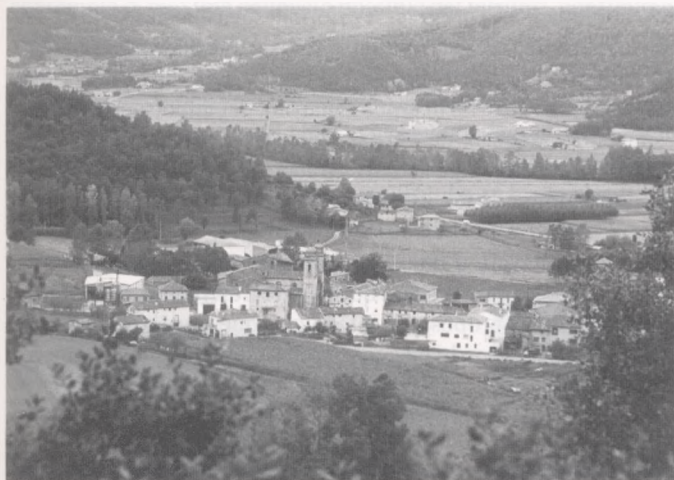
Algunes de les conseqüències negatives del projecte de túnel de Bracons ja eren recollides en part per l'estudi d'impacte ambiental i assenyalades com a repercussions greus i irreversibles; les altres: la fragmentació del territori, la pressió sobre el sòl agrari de reconegut valor, el malestar generat per una via de transport de mitjà o llarg recorregut. Resumint, entre les repercussions paisatgístiques, ambientals i socials no desitjades, només les primeres poden ser mínimament esmorteïdes amb un considerable increment de costos destinat a mesures de correcció de l'efecte de l'obra.

EFFECTES NEGATIUS RECONEGUTS?

Costa d'entendre que es planegés una obra amb efectes secundaris tan conflictius, que es retiri el projecte, i que es planegi un segon projecte sense reconèixer i escoltar la oposició que el va posar en evidència. El Govern de la Generalitat, el seu President en persona, en la commemoració de l'aniversari de la cooperativa de la Vall, va prometre una entrevista que fins ara no ha estat possible; cap altre organisme oficial ha dialogat amb els que suposadament descobriren errors que feren inviable el primer projecte. Encara és més difícil d'entendre pel fet de que el Conseller Macias és conegut personalment pels membres de la oposició com a ex-alcalde d'Olot. En aquest context he d'agrair que 440 publiqui opinions crítiques que hem esperat vanament sortissin en altres mitjans. No sabem quines modificacions hi haurà en el nou traçat, però sembla ser que es faria en una primera fase el túnel i el tram de la vall del Fornés, per esperar els enllaços o variants més problemàtics per una altra ocasió.

LA FILOSOFIA DE L'EVOF.

Les dades de la situació econòmica de la comarca, de l'atur per sota de la mitjana, la percepció objectiva i comparada dels benestar que reflecteixen estudis diversos neguen tossudament la inevitable necessitat de convertir la Garrotxa en una zona de pas pel trànsit de mitjà o llarg recorregut. Les pretensions de

Vista de Les Preses.

creixement urbanístic i demogràfic més propi d'altres èpoques, la decantació excloent cap a la creació de nous polígons perjudicant altres sectors equilibradors de la riquesa comarcal com l'agricultura i el atractius turístics son els factors que han de fer reconsiderar qualsevol plantejament com el de l'EVOF.

UN PLANTEJAMENT A PUNT DE CADUCAR

Entre els elements que més pesen en el debat públic de la planificació i la prospectiva en aquest final de segle destaca la implicació ambiental. Tan sigui en el camp de la investigació, l'ensenyament o de l'obra pública, aquesta tendència és consolidarà i aprofundirà amb el nou mil·leni. De fet va començar en els països on més s'havia avançat en la urbanització i industrialització com ara Alemanya, USA o Anglaterra. A d'altres casos s'aguditzava per les conseqüències negatives de l'etapa que convé superar: a Nova Zelanda o Austràlia en tenen més consciència a tots els àmbits per causa del debilitament de la capa d'ozó que pateixen directament; als països nòrdics atenen més el factor ambiental després de patir l'acidificació dels seus nombrosos llacs ... A Catalunya els estudiosos detecten una ocupació desordenada del territori, la multiplicació d'urbanitzacions, malgrat l'estancament demogràfic, la construcció de polígons en sòls agraris escassos, la fragmentació dels espais naturals més valuosos, com a factors de desequilibri a corregir. Olot en els darrers anys ha multiplicat, fins a esgotar-lo gairebé, el seu sòl urbanitzat sense cap relació amb el creixement demogràfic; alguns voldrien continuar el mateix esquema d'expansió cap a la Vall de Bas.

SOM OPTIMISTES.

La modificació dels paràmetres del desenvolupament cap a la sostenibilitat, comporta una evolució i un canvi de valors també a nivell individual i social que és tradueix en demanda de millora real de qualitat de vida, en allò que resulta més elemental i potser fràgil, en la descoberta i preservació de les riqueses naturals, com a bens econòmics poc quantificables però molt valuosos a mida d'escassos. Els requeriments de comunicació del proper mil·leni es veuen potenciats -i radicalment modificats- per les noves tecnologies: la ubiqüitat de transmissió en xarxa, el teletreball que ja comença... són elements que potencien una nova dimensió de la qualitat de vida.

El debat sobre la comunicació amb la veïna comarca d'Osona, comportarà opcions menys costoses i traumàtiques que les de l'EVOF en la mesura que es desestimi el model expansiu ja caducat en que es fonamenta.

Carles Santaaulària

L'EIX VIC-OLOT VERSUS DEMOCRÀCIA?

«La política és l'art d'impedir que la gent s'ocupi d'allò que li interessa» (Paul Valéry)

Si una virtut va tenir la presentació a l'Exposició Pública del Projecte de l'Eix Vic-Olot per Bracons l'octubre de 1994, va ser la de provocar uns fets que mai ningú no hauria dit que s'havien de produir; no estaven previstos. De primer fou, conegudes les característiques de l'obra, que s'obris, per fi, un debat públic i participatiu, sobre la conveniència o no de construir aquesta nova carretera, concebuda com una via ràpida i segregada, a través d'uns espais naturals i zona agrícola d'un valor patrimonial tan gran, en el nostre petit país.

L'altre fet, excepcional, fou que immediatament aparagués una oposició ciutadana tan important com mai no s'havia vist en la història moderna de la Garrotxa, en contra d'un projecte de l'Administració o privat. Amdós fenòmens són d'un interès transcendental: si bé seria normal, obvi fins i tot, que en el si d'una societat democràtica, abans de prendre una decisió respecte d'una qüestió que haurà d'hipotecar la nostra vida i la de futures generacions, s'entauli un debat rigorós i interdisciplinari, en aquest cas que ens preocupa, no ha estat mai així, ni de bon tros; si no que, els promotors de la idea, han fet sempre mans i mànigues per impedir-ho, de totes totes, abans com ara.

Vanagloriant-se, així de contundent es manifestava l'artífex i prohoms Ramon Fortet, quan rememorava els fets de l'Assemblea de La Garrotxa, d'ara fa més de vint anys: «Que el traçat de l'Eix Transversal passés per Bracons, era considerada per unanimitat, una causa urbanísticament necessària, políticament inqüestionable i socialment desitjable» (440, desembre 1976).

Aquell posicionament «real» de les capelletes polítiques que aquella època varen «mutar» la constitució tardana de l'Assemblea General de La Garrotxa (versió comarcal de l'Assemblea de Catalunya institucionalitzada a Barcelona el 7 de novembre de 1971. Ens obliga a fer, ara, una considerosa reflexió per abastar el problema des d'una perspectiva històrica.

Com és que una institució creada amb la funció de reivindicar les llibertats bàsiques, individuals i col·lectives, en comptes de dedicar-se a això, els que varen protagonitzar aquella Assemblea, abocaren el màxim esforç i energia a reclamar l'Eix Transversal i endegaren una campanya que culminà en un acte «sonat» al Teatre Principal d'Olot, el 8 de desembre de 1976.

Què passarà amb tots aquests poblets de la Vall de Bas?

L'Eix, sóc olotí i puc dir-ho, no ha estat pas mai allò que la gent demanava o esperava. A Olot, el més comú entre la gent ha estat de plànyer-se pel mal estat i precarietat en què es trobava la xarxa viària comarcal i tot era clamar per les millores necessàries a fi de poder circular amb seguretat i comoditat, i res més. A Olot som prou conscients que, la circumstància de no estar al costat mateix dels grans eixos o nusos de comunicació, -per bé que hi som força a prop, per molts que alguns vulguin negar-ho- ens ha atorgat una qualitat de vida envejable, i no la voldríem pas perdre. Res a veure, per tant, a demanar que fessin aquesta mena d'autopista amb tot el que això comportaria. I és que, de fet, no s'ha vist mai al món que els habitants d'un lloc demanin que una infraestructura dura, d'aquesta magnitud, atravesi casa seva: sempre ho han viscut com una imposició a la qual han oposat resistència, i, d'exemples, n'hi ha manta.

Al marge d'aquesta consideració, com s'explica, insisteixo, que aquella Assemblea, a nivell local, prengué aquell determini i orientació? En un període en què tot encara s'havia d'aconseguir: legalització dels partits, drets d'associació, reunió, expressió i manifestació; abans que es restablís la Generalitat; abans que no es convoquessin eleccions lliures, abans de no tenir Parlaments i Ajuntaments democràtics; sense tenir Constitució ni Estatut d'Autonomia.

En definitiva, com és que, abans d'assolir tot allò que constitueix el marc democràtic idoni en el qual els ciutadans en el seu conjunt poden defensar i lluitar en llibertat pels seus interessos, ideals, anhels i esperances, en canvi, aparegueren un grup de persones que, actuant pel seu compte i risc, es dedicaren a reclamar l'Eix Transversal (davant de qui? em demano jo, per altra banda) com la cosa més irrenunciable, mentre obviaven les condicions ara esmentades.

El món a l'inrevés? En què quedem?: no s'havia d'arribar primer a gaudir plenament de les Institucions i drets democràtics abans d'iniciar la discussió, no diguem ja la decisió, sobre temes cabdals com són: l'Ordenació del Territori, Plans d'Urbanisme, Plans Comarcals, Xarxa General de Carreteres, Model de Desenvolupament... etc.?

Per mi, la resposta a aquests interrogants no em permet dubtar gaire: prèviament a la implantació del joc democràtic, al que perseguien aquells individus era fixar i establir com a indiscutiblement bones les «seves» concepcions de desenvolupament i progrés. A priori, la seva aposta havia de ser considerada una veritat irrefutable fora de tota discussió i anàlisi. No calia ni tan sols explicar-ho al «poble ignorant», no es feia necessari justificar-ho ni argumentar-ho, ni tampoc defensar-ho. Esdevenia categoria de veritat teològica revelada a uns pocs escollits. En llenguatge actual es tractava d'instaurar, abans que res i per damunt de tot, un «Pensament únic» i «unànim».

Penso que, ben mirat, tot plegat, va ser una clara instrumentalització d'una Assemblea de Catalunya, al seu dia constituïda per aquests fins a què hem fet referència, per validar, al seu lloc, uns propòsits i intencions que res no hi tenien a veure, si no era estar-hi en contradicció, segrestant-nos el debat a què teníem dret.

Amb aquestes premisses, ja no ens hauria de fer estrany, que, un cop assolit el poder polític, aquells «dirigents» anessin per feina i sense pensar-hi ni poc ni molt, duguessin a terme, al peu de la lletra, el seu programa de Creixement Il·limitat: urbanisme

Un revolt que passarà a la història. Castellfollit.

expansionista, enormes polígons industrials, previsions demogràfiques desorbitades (90000 habitants per Olot); cap contenció ni límit. Depredació màxima del territori i dels seus recursos no renovables (pèrdua de terres de gran productivitat agrícola, sobreexplotació dels aqüífers, degradació del paisatge, etc.) i així hem de continuar, mentre no siguem capaços d'aturar-los. Si molt no m'erro, temps a venir, els danys causats seran considerats incommensurables.

Els que han pogut fer tot allò que pretenien, no van aconseguir, però, que l'Eix Transversal passés pel Coll de Bracons, per la senzill raó que no estava, ni ho està ara, dintre de les seves competències i atribucions. El Parlament de Catalunya en van definir i aprovar el traçat actual, el Govern de la Generalitat n'ha realitzat l'execució. El Pla General de Carreteres, en el qual es va incloure l'Eix Vic-Olot (gràcies pressions d'última hora, perquè originàriament no s'hi preveia) és també una llei del Parlament. La Generalitat podria realitzar-lo, però, en un ordre de prioritats i limitacions pressupostàries -a més a més hi ha l'oposició que s'hi ha generat- no és previsible que hi hagi de ser avui, ni demà, ni tan sols pròximament. Mentrestant, el que podem fer és estar alerta, mobilitzar-nos si cal, i exigir el debat a què tant i tant es resisteixen la «flor i nata» dels nostres polítics i altres intransigents promotors.

Desgraciadament, no obstant, ells tenen a favor el Pla Territorial de Catalunya, dins de l'actual els seus plantejaments s'insereixen i encareixen. Aquesta figura legal és concebuda a partir de les pautes de creixement urbanístic del que s'anomena (perquè és on es practica) «Model Anglosaxó o Americà» que contempla la màxima ocupació possible del territori, configurant àrees segregades pels diferents usos: industrials, serveis, residencials, lleure, educacional, espais naturals o «illes de natura». Tot plegat interconnectat mitjançant vies ràpides de comunicació, fins a realitzar tota «trama ideal» passant per damunt de realitats geogràfiques i humanes comarcals. A aquest model s'hi oposa -com la «dieta alimentària» que, a la que tothom li veu les millors

virtuts- el «model Mediterrani: que es basa en un creixement urbà «orgànic» que es desenvolupa a partir dels nuclis consolidats, model que estimula i fecunda la interrelació dels ciutadans amb tota la seva diversitat, de la qual cosa es deriva un enriquiment mutu que és a la base de la nostra civilització mediterrània. Fomenta la cohesió en comptes de la disgregació; la vida en comú i no pas l'aïllament individualista; la comunicació enriquidora entre els diferents nivells i no pas la separació i exclusió insolidària i empobridora que comporta la segregació.

Hem de ser conscient, com a mínim, que no hi ha només un sol model, com voldrien fer-nos creure, estrany a la nostra tradició històrica i cultural, per altra banda, sino que n'hi ha un altre, aquell que ens pertany perquè ens és propi, al qual els tecnòcrates (hauríem d'esmentar aquí el Director General d'Urbanisme, Antoni Solans) servidors d'uns interessos que ells prou bé saben, malden des de fa temps, per substituir per l'altre, l'anglosaxó, del tot aliè a nosaltres.

Han passat més de vint anys, i el que ara impera intel.lectualment, socialment i, fins i tot, econòmicament, és la consecució del desenvolupament sostenible. Les objeccions que es poden esgrimir des dels paràmetres de sostenibilitat contra l'Eix Vic-Olot-Figueres per Bracons, brançal de l'Eix Transversal, o, tant se val, Eix Trasversal per Olot, ras i curt (tal com sempre han pretès) són de tan gruix que ens hauria de permetre ser capaços de convèncer -ja de fet, ja són molts els convençuts, milers- endemés que no hauríem de deixar-nos enlluernar per la cobejança només de béns materials, ans els béns immaterials, espirituals i sentimentals també compten. I molt que compten!

Jo crec, sincerament, que els temps estan canviant i que podem tenir l'esperança raonable que allò que un dia va aprovar el Parlament de Catalunya, ben aviat, rectificant, ho desestimi. La Nació és la nostra història, llengua, cultura, però també ho és el Territori i tot allò que li és inherent; o no?

No amago que s'haurà de lluitar de fort i de valent des de diferents fronts, per aconseguir-ho; no hi ha més remei: és molt el que ens hi juguem. Per sort o per desgràcia, a la Garrotxa, ja en tenim experiència de manar lluites, i ben difícils per cert.

Per acabar, permeteu-me que us faci un esment: hauríem d'actuar de tal manera que no puguin fer-se seva aquella famosa sentència, d'un lúcid i realista pessimisme, entonada pel gran poeta, intel.lectual i polític, Paul Valéry «La política és l'art d'impedir que la gent s'ocupi d'allò que li interessa».

Joan Vilanova i Tané

Ecologista, membre de Salvem les Valls.

LA ZONA VOLCÀNICA DE LA GARROTXA: UN EXEMPLE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

En els darrers anys s'han multiplicat les activitats relacionades amb la natura en general i, amb el gaudi del paisatge en particular. Entre aquestes, però, hi destaquen per les seves característiques pedagògiques les estades en centres dedicats a l'educació ambiental i que, a casa nostra assoleixen tipologies tan diferenciades com: les granges-escola, les aules de natura, els centres d'educació ambiental, les classes de natura, les cases de colònies i les residències cases de pagès, que amb més o menys encert realitzen tasques d'educació ambiental associades a les excepcionals característiques naturals de la nostra comarca.

I és que, quan has tingut la sort i la satisfacció de treballar en algun d'aquests centres no deixes d'adonar-te de la preocupant situació d'aquest sector: la falta de coordinació entre professionals, la desorganització empresarial i, fins i tot una elevada precarietat laboral, a causa, sobretot, de la temporalitat de la feina.

Però, tot i aquestes dificultats s'afronta, normalment, amb més bona voluntat que mitjans, el trascendental paper d'encaminar el pròxim futur de la nostra societat, tot canviant uns hàbits de comportament totalment insostenibles.

Una de les zones més agraiades per a ensenyar fins a quin punt podem alterar l'equilibri amb el medi es troba, precisament, al cor de la Zona Volcànica de la Garrotxa, al volcà Croscat, on, tot caminant podem observar dos dels problemes més apremiants de l'actual sistema de desenvolupament.

El primer i més evident és la sobreexplotació dels recursos naturals, exemplificat en aquest cas per les extraccions de les grederes. El tall, impressionant per les seves dimensions, es podria fins i tot considerar l'obra d'un escultor capriciós, si no fos pel record d'un abús cap al nostre paisatge i per les mobilitzacions que van portar a la declaració del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

De fet, quin habitant de la comarca no s'ha sentit satisfet,

fent de guia improvisat per aquests paratges i, explicant amb orgull les gestes necessàries per a la preservació de l'impressionant paisatge natural de la nostra comarca?

En canvi, ens oblidem totalment de l'antic abocador d'Olot. La seva presència, pràcticament disfressada per la remodelació de la zona i per una tupida catifa de colors verds només es fa evident per la presència d'unes petites xemeneies que sobresurten del subsòl, i que ens fan memòria del nostre fracàs en la gestió dels residus que produïm.

De fet, els dos problemes són irreversibles, però mentre a causa de la pressió popular es van deturar les extraccions de grebes, nosaltres continuem i a més, de forma creixent, produint i abocant deixalles.

Muntanyes de residus que s'amaguen, es traslladen lluny de zones protegides, de les zones turístiques o dels centres d'educació ambiental. Tot i que, amb una visita a un abocador (a la comarca de la Garrotxa també en tenim un, al municipi de Beuda) probablement s'aconseguiria un major grau de conscienciació ambiental per part de la majoria de la població. I és que si alguna cosa no provoca la visita a un abocador és, precisament, indiferència.

Frc. Xavier Fàbrega
Març 1998

INFORME SOBRE ELS ESTUDIS SUPERIORS A LA COMARCA DE LA GARROTXA (I)

A mitjans de la tardor passada, la Comissió Assessora dels Estudis Universitaris a Olot, creada a instàncies de l'Ajuntament, va presentar un informe prou interessant que ens ha semblat adient de reproduir en aquestes planes, entre altres raons, perquè al cap de mig any, tot just s'acaben de convocar les proves per escollir la persona que sobre el paper hauria de fer d'enllaç entre la Universitat i el municipi.

1. Estudis Universitaris a Olot.

* La Universitat tendeix cap a un ensenyament generalista en el primer i segon cicles. Per això cal aprofitar el buit de l'oferta existent per crear una especialització a partir de cursos de tercer cicle, postgraus, masters o bé cicles formatius superiors.

* Atès el previst descens d'estudiants i d'acord amb l'actual marc universitari, cal ser innovador i no actuar com a sobreexidor de les places actuals.

* Cal no plantejar els estudis universitaris a Olot pensant bàsicament en evitar el desplaçament dels joves d'Olot a Girona, sinó en uns estudis amb característiques pròpies, que siguin atractius per als joves d'Olot i altres contrades d'arreu de Catalunya, Espanya o Europa, aprofitant els coneixements i els serveis que pot oferir la comarca.

2. Cicles superiors.

* Els cicles superiors no estan consolidats a la comarca i s'han concentrat majoritàriament a Girona. Per això cal utilitzar

tots els mitjans públics i privats per consolidar la formació professional de nivell superior a la nostra comarca.

* La formació professional s'ha de vincular sempre que sigui possible a l'ensenyament ofert des del Departament d'Ensenyament, atesa la seva gratuïtat, la diversitat de possibilitats i les garanties de continuïtat que ofereix.

* La comarca pot oferir una formació professional, lligada o no a la Universitat (que pretén oferir cicles de grau superior) que s'adeqüi a les seves necessitats.

* Cal potenciar l'actuació de la Fundació Escola-Empresa que ja fa temps que treballa aquests temes (fins fa poc com a Patronat per al Foment de la Formació professional). Aquesta Fundació i l'entitat que proposem de crear al final d'aquest informe, haurien de ser les que vetllessin pel futur de la formació professional.

* Cal potenciar l'ensenyament d'idiomes.

3. Estudis de primer i segon cicle universitaris.

* Pel creixement i el nombre d'universitats actual no és el moment adequat per iniciar uns estudis propis d'aquests cicles.

* En tot cas, si s'inicien estudis de primer cicle (les dificultats pel segon cicle augmenten notablement), haurien de ser especialitats que no es cursessin a Girona, a fi d'ampliar el ventall de possibles interessats. També caldria estudiar a fons de quina universitat ens interessa dependre.

3.1. Respecte a la proposta de la Universitat de Girona

+ No es pot admetre la proposta si aquesta implica que a Olot es creï una entitat privada que busqui locals i equipaments, contracti i pagui el professorat, organitzi cursos (d'empresarials) i faci pagar una elevada matrícula que cobreixi costos, més el 20% que cobraria la Universitat de Girona, per tutelar i certificar els ensenyaments que aquí es fessin

* La Universitat de Girona és la universitat del conjunt de les comarques de Girona; per tant, la proposta justa i normal seria que la Universitat de Girona busqués ampliar el seu campus a altres comarques que, com la Garrotxa, poden fer aportacions importants en determinats camps.

* Per altra part, cal pensar en no duplicar estudis respecte a aquells que s'estan fent a Girona, sinó en d'altres que, per les seves característiques (territori o especialització) es fessin únicament aquí.

* En aquest cas, la Comissió és totalment favorable i insistent en el fet que, des de totes les administracions locals i comarcals, es facin tots els esforços necessaris per assegurar la implantació de la Universitat de Girona per a la realització de cursos de primer, segons i tercer cicle a la nostra comarca, reclamant, si s'escau, l'ajut i la col.laboració de la societat civil.

4. Estudis universitaris de 3r. cicle.

* Olot pot oferir un seguit d'estudis relacionats amb el territori i el medi ambient a partir de l'existència de diversos col.lectius professionals i acadèmics que permetin analitzar experiències i casos pràctics que difícilment poden presentar altres comarques.

* Olot pot oferir estudis relacionats amb l'art, el disseny i la comunicació multimèdia, en alguns camps dels quals ja s'ha fet alguna experimentació que ha despertat l'interès de persones de fora de la comarca.

* Creiem que els dos punts anteriors poden lligar-se amb propostes relacionades amb l'ordenació del territori i, en tot cas, vinculades amb el concepte de paisatge.

* Cal estudiar també la possibilitat de realitzar tercers cicles vinculats al món de l'empresa i que responguin a les necessitats actuals i futures.

* La realització de serveis destinats a la població universitària i

professional mitjançant la realització de seminaris, jornades, congressos i simposis pot ajudar a conèixer la voluntat d'Olot d'esdevenir una ciutat cultural i captar futurs alumnes i professors.

* Aquesta oferta no sols no està renyida amb estudiar la viabilitat dels estudis de primer cicle, sinó que pot ser-ne el pas inicial.

5. La Fundació pels estudis superiors.

L'Ajuntament ha de decidir de manera immediata la realització d'estudis superiors amb el màxim consens i suport polític i social i assegurar el suport econòmic públic al llarg dels propers cinc anys.

Si el projecte s'aprova, amb les modificacions, prioritats..., que s'estableixin en el debat, proposem la creació d'una Fundació que hauria d'estar garantida en els seus inicis amb diners públics. En l'apartat 4 s'exposen algunes línies prioritàries i també els criteris sobre els quals s'hauria d'estructurar la Fundació.

CONSIDERACIONS I PROPOSTES

Cicles superiors de formació professional i formació contínua

Antecedents

Malgrat la imperiosa necessitat que tenia Olot i la seva comarca d'una formació professional, cosa que portà a fer, l'any 1966, una recaptació pública per adquirir terrenys on construir una escola de "maestria industrial", no és fins l'any 1975 que s'inicien els ensenyaments de Formació Professional reglats previstos en la Llei General d'Educació de l'any 70, i el 79 es disposa d'un nou institut de F.P.

Al llarg d'aquests anys la formació professional a la Garrotxa ha estat un suport indiscutible per al creixement i la modernització de l'economia a la comarca i ha aconseguit prestigi arreu del país. Cal recordar que, dels nous Cicles Formatius de Grau Superior, uns tenen un àmbit clarament comarcal (administratiu), però molt d'ells un àmbit molt més ampli (confecció, sanitari, etc.).

Consideracions

Entenem, doncs, que en un moment en què s'ha iniciat l'aplicació de la Reforma Educativa i en què aquesta afecta de manera important la formació professional de nivell superior, és molt important utilitzar tots els mitjans públics i privats per consolidar aquest ensenyament a la nostra comarca.

Entenem que seria un error creure que la formació professional a la comarca està suficientment consolidada, quan el mapa escolar presentat pel Departament d'Ensenyament l'estiu passat limita considerablement els cicles a la nostra comarca en contrast amb l'ampliació que se'n fa en altres zones, com a Girona, on es concentren el 43% dels cicles formatius. Entenem que, seguint un mínim criteri d'equilibri territorial, Girona, que ja disposa d'Universitat, no hauria de concentrar tampoc la formació professional, i això en detriment de comarques que, com la Garrotxa, han aconseguit al llarg dels anys i per l'esforç conjunt de professorat, empreses i institucions, un ensenyament de qualitat i prestigi.

Creiem que qualsevol referent a la formació professional s'ha de vincular, sempre que sigui possible, a l'ensenyament ofert des del Departament d'Ensenyament, ja que això permet de fer-lo gratuït i, per tant, obert a totes les possibilitats i amb més

garanties de continuïtat.

No obstant, no s'ha de descartar la possibilitat que, en un futur, la comarca pugui oferir una formació professional, lligada o no a la Universitat (que pretén oferir cicles de grau superior) que sembli adequada a les seves necessitats.

No volem deixar de remarcar la importància que ha pres i prendrà en el futur la formació contínua dirigida a les persones en actiu. Només cal una lectura de l'informe de Jacques Delors a la Comissió Europea sobre l'ensenyament i la formació "al llarg de tota la vida" per adonar-se de com serà de cabdal en un futur per a l'economia del país l'actualització i l'adquisició de nous coneixements per part del conjunt de la població activa, fet que, en un àmbit com el nostre, allunyat dels centres d'informació i formació, ha de despertar una especial atenció a fi que no en quedi al marge.

Creiem que cal potenciar l'actuació de la Fundació Escola-Empresa que ja fa temps que treballa aquests temes i que aquesta fundació i l'entitat que proposem de crear al final d'aquest informe, haurien de ser les que vetllessin pel futur de la formació professional.

Voldríem també remarcar la importància que té l'ensenyament d'idiomes i, per tant, que cal afavorir la implantació a Olot de l'Escola Oficial d'Idiomes, ja prevista en el mapa escolar de l'any 1995.

Generalitats referents als estudis universitaris.

Estudis universitaris propis d'Olot

Per iniciar uns estudis universitaris propis d'Olot, pensem:

- Que és important ser innovadors i no anar a remolc dels fets i les circumstàncies, cosa que comporta intentar analitzar la situació universitària actual i de futur.

- Atès que es preveu un descens d'estudiants universitaris a causa del fort descens de la natalitat, d'aquí a dos o tres anys caldrà realitzar esforços notables de màrqueting per captar alumnat, tal com ja han començat a fer recentment diverses universitats.

- Que la Universitat tendeix a uns ensenyaments generalistes en el primer i segon cicle, cosa que comportarà cada vegada més una especialització a partir de cursos de tercer cicle, postgraus, màsters o bé cicles formatius superiors.

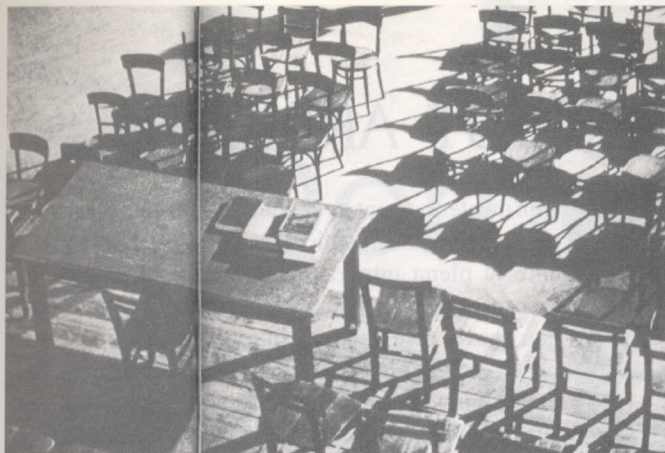
- Que en un món que varia de manera constant i vertiginosa, cal apostar per fórmules àgils que permetin una adaptació constant a les necessitats i demandes del moment i evitar les que signifiquin rigideses, encarcaments i endogàmies.

- Que a la Universitat no només s'hi aprèn anant a classe, sinó que l'aprenentatge va lligat a un canvi d'ambient i a una proliferació d'intercanvis, de recursos, etc.

- Que en plantejar-se uns estudis universitaris a Olot, no cal fer-ho pensant bàsicament en els joves d'Olot i per evitar el seu desplaçament a Girona, sinó en uns estudis amb característiques pròpies, que siguin atractius per als d'Olot i altres contrades d'arreu de Catalunya, Espanya o Europa.

- Que la Garrotxa pot oferir una "Universitat Territori" on l'important no és l'edifici universitari sinó el conjunt d'aportacions

que pot fer el territori comarcal. No en va és una de les comarques catalanes que disposa d'una diversitat natural, social i cultural que ha estat molt intensament estudiada. A més, el lligam de tots els treballs, equipaments i recursos humans existents pot oferir el veritable embrió d'uns serveis universitaris àgils, eficients i innovadors.

3.2.2 Respecte a la proposta de la universitat de Girona a l'Ajuntament d'Olot.

No entenem com es pot proposar que a Olot es creï una entitat privada que busqui locals i equipaments, contracti i pagui el professorat, organitzi cursos (d'empresarials) i faci pagar una elevada matrícula que cobreixi els costos, més el 20% que cobraria la Universitat de Girona, per tutelar i certificar els ensenyaments que es fessin aquí...

Nosaltres entenem, i entenem, que la Universitat de Girona és la Universitat del conjunt de les comarques de Girona, i no només de la capital, i que els seus alumnes des del començament fins ara, provenen del conjunt de les comarques. A més, cal recordar que en els seus inicis com a Col·legi Universitari, va tenir el suport econòmic que el va fer possible, d'entitats que com la Diputació, la Cambra de Comerç, Caixa de Girona, etc., les quals aportaven recursos provinents del conjunt de ciutadans de les comarques. Entenem, per tant, que la proposta justa i normal seria que la Universitat de Girona, amb ànim de descentralitzar-se i donar un servei més ampli, busqués ampliar el seu campus a altres comarques que, com la Garrotxa, poden fer-hi aportacions importants en determinats camps. Entenem també que, amb aquest esperit, podria demanar la col·laboració dels ajuntaments perquè li facilitessin terrenys, locals o edificis on iniciar, sense un cost excessiu, aquesta obertura i descentralització. A canvi, però, hauria de garantir que els alumnes que hi estudiessin tindrien tots els avantatges i els costos normals de la mateixa UdG. és a dir, els propis de la Universitat de TOTS els gironins.

Per altra part, caldria pensar en estudis no només duplicats respecte d'aquells que s'estan fent a Girona, sinó en d'altres que, per les seves característiques <(territori o especialització) es fessin únicament aquí.

En aquest cas, la comissió és totalment favorable i insistent en el fet que, des de totes les administracions locals i comarcals, es facin tots els esforços necessaris per assegurar la implantació de la Universitat de Girona per a la realització de cursos de primer, segon o tercer cicle a les nostres comarques, reclamant, si s'escau, l'ajut i la col·laboració de la societat civil.

3.3. Estudis de primer i segon cicle universitaris

La comissió veu dificultats importants per a la implantació d'estudis de primer i segon cicle, tot i que és conscient que són

els que més il·lusió desperten entre sectors ciutadans, els quals, emmirallats per l'evolució que han tingut ciutats universitàries com Girona i Vic i la dinàmica positiva que s'hi ha induït en el seu creixement econòmic i cultural, pensen que aquesta implantació seria altament positiva per Olot i la seva comarca.

Com a contrast, també cal dir que, en diverses trobades, persones vinculades a la Universitat han subscrit i reafirmat les raons i les dificultats que la comissió ha plantejat.

Les raons en què fonamentem la nostra opinió es basen en el fet que:

- Creiem que pel creixement que han tingut les universitats actuals i, atesa la disminució que s'anuncia, pot no ser el moment adequat per iniciar uns estudis propis d'aquests cicles. Altra cosa seria haver començat molts anys enrere i que ara s'afrontés la disminució de la matrícula amb un cursos consolidats.

- Creiem que l'augment de centres on s'imparteixen estudis universitaris ha comportat que la societat ja els designi com a centres de primera, segona o tercera categoria, i en aquesta última només s'hi inscriuen els que no caben a les primeres.

- Creiem que impartir aquests ensenyaments implica la necessitat de contractar professorat estable que no ha pogut entrar o és sobrer en altres universitats, el compromís de realitzar els cursos, hi hagi la matrícula que hi hagi, tot assegurant-ne la continuïtat.

- Creiem que caldria adequar molt seriosament unes instal·lacions i uns equipaments mínims.

- Creiem que no fóra bo començar sense assegurar la continuïtat i l'èxit de l'empresa, perquè un fracàs significaria un desprestigi que tancaria altres possibilitats actuals o futures.

La comissió, no obstant, no es tanca en absolut sobre aquesta possibilitat, ja que no disposa de prou informació, la qual és absolutament imprescindible per poder fer un dictamen clar en un o altre sentit.

Per això entenem que el que caldria és no descartar la possibilitat sense abans haver estudiat a fons el tema a partir de dades com: estudiants de la Comarca i del Ripollès a Girona, massa crítica, evolució prevista, instal·lacions mínimes necessàries, possibles estudis a ofertar, pressupost de funcionament, tipus i cost del professorat, cost previst de les matrícules, serveis complementaris, finançament previst, etc. Ignorem si l'estudi que ha encarregat l'Ajuntament a Ricard Font sobre els ensenyaments empresarials aporta informacions d'aquest tipus o no.

En tot cas sí que voldríem manifestar-nos a favor que, si s'inicien estudis de primer cicle (les dificultats pel segon cicle augmenten notablement), haurien de ser preferiblement d'especialitats que no es cursessin a Girona, a fi d'ampliar el ventall de possibles interessats. També caldria estudiar a fons de quina universitat ens interessa dependre.

* La segona part d'aquest informe, que tracta dels estudis de tercer cicle que la comissió que l'ha elaborat considera els més viables, sortirà publicada en el proper número)

* La Comissió, presidida (presumptament) per l'alcalde, que ha elaborat l'informe era formada per: Jordi Bartrina, Francesc Canalies, Lluís Sacrest, Jaume Vicens i Jordi Xuclà.

LA NOUVELLE DROITE EST ARRIVÉE...

El resultat de les eleccions regionals franceses i els pactes que els seguiren, han descomposat el panorama polític francès, fent esquarterar la dreta tradicional i donant entrada a l'extrema dreta en els parlaments regionals. Segurament, estem assistint al naixement d'una «nova dreta»

En aquestes eleccions, l'esquerra va sortir triomfadora en el conjunt del país. La tradició republicana democràtica augurava que la dreta no acceptaria els vots de l'extrema dreta del Front Nacional (FN) per accedir als governs regionals, però els pactes i les aliances determinaren un altre panorama.

Amb arguments com «...tot vot és vàlid per aturar l'esquerra...», o «...finalment els votants del Front Nacional són patriotes com nosaltres...», i amb els vots necessaris del FN, el consell regional de Languedoc-Rousillon, ha anat a parar a mans de Jacques Blanc de la centrista UDF. I com aquesta, altres grans i importants regions.

Poc importa que els estats majors dels partits de dreta amenacin amb l'expulsió dels «traïdors», que el propi president Jacques Chirac raoni per la TV en hora de màxima audiència sobre la conveniència de no acceptar els vots dels feixistes. És el moment de brillantor dels estúpids. És ara que demostren el seu talent.

La dreta a França no sap presentar respostes al govern d'esquerres. No sap avançar en el desenvolupament econòmic en paral·lel amb la lluita contra la desigualtat i l'exclusió. No sap fer-se entendre pels ciutadans que se senten amenaçats en el seu futur i volten als instints més primaris, exigint protecció contra tot el que vingui de l'exterior, refugiant-se en una pàtria idíl·lica que ha alimentat el FN a cops de demagogia nacionalista, xenofòbia, racisme i feixisme. La dreta no sap cap on ha d'anar. L'extrema dreta, sí.

Un cop expressades les grans idees del seu nou ordre, i arribats a sostres electorals importants (15% en tot el territori, i el 28/29% en l'àrea mediterrània) els cal buscar un company de viatge per progressar. Algú que estigui acomodat en el desitjat centre polític que fa guanyar les eleccions. Algú que estigui homologat per l'opinió pública com a respectable demòcrata. Cal captar aquesta majoria silenciosa pactant un programa de mínims, rellevant algun líder massa significat, canviant algunes formes... etc., etc.

Aquest company de viatge, curiosament no ha sortit del partit més proper i fronterer a ells, el RPR, sinó de la lliberal i centrista UDF. Cert és que aquest partit s'ha desfet arran de les aliances entre alguns dels seus «barons» i l'extrema dreta, que alguns dels seus caps visibles estan creant un nou partit per tal de mantenir incontaminat l'ideal democràtic, però, no és aquesta una manera de reconèixer l'impossibilitat de reconduir els dissidents? No és també renunciant a obligar que els seus càrrecs electes compleixin amb la disciplina del partit, la manera més fàcil d'obrir la porta de la respectabilitat al FN?

Els politicòlegs oficials progressistes francesos estan encantats amb aquesta situació de descomposició de la dreta. Coincideix

amb un afermentament de l'esquerra, opinen. Diuen que la proposta populista i antieuropea del FN perdrà tot sentit amb la plena integració en la Unió Europea, que l'extrema dreta no podrà mantenir el pes polític que té, que perdrà pistonada... Aquesta visió és massa simplista, inclús aplicant-la només a l'aritmètica política, inclús canviant el sistema electoral per impedir que aquest 15% (28/29% en l'àrea mediterrània) de feixistes tinguin una representació en escons ajustada als seus votants.

Potser haurien de reflexionar més a fons sobre el perquè una part tan important de la ciutadania francesa recolza sense embuts, propostes i candidats feixistes. Perquè una altra franja social comparteix plenament aquestes idees malgrat no votar-los directament i caldrà seguir atentament l'evolució d'aquesta majoria silenciosa i dels barons que la condueixen cap a un gran pacte amb el FN. La nova dreta que arriba...

Són les actituds d'aquesta massa social el que és important, tant o més que els escons o els percentatges sobre votacions, els sistemes electorals o l'eficàcia democratitzadora de la Unió Europea.

Avignon, petita ciutat burgesa del Midi, 200.000 habitants, culta, amb relativament pocs problemes de convivència. Coalició d'esquerres 65.000 vots, Coalició de dretes, 51.000, Extrema dreta (FN) 52.000 vots... Passegeu per la ciutat, és recomanable el seu centre històric. Un de cada quatre vianants que us creuareu dona el seu vot directament al feixisme.

Això passa a França... I aquí per què no? Que no hi tinguem un partit d'extrema dreta representat ni en el parlament català ni en l'espanyol, no vol dir que aquesta barreja indefinida de populisme nacionalista, autoritarisme i xenofòbia, no estiguin representats en l'imaginari de molts electors pel Partit Popular o per Convergència.

Durant anys se'ns ha parlat del benèfic missatge del PP, que ha estat capaç d'integrar/reciclar totes les tendències de la dreta, com ho ha fet Convergència a Catalunya. Avui dia aquesta teoria tan preuada de la integració cau pel seu propi pes. Només cal que com a França, la necessitat de mantenir-se en el poder quan no es tenen alternatives creïbles, provoqui sacsejades clarificadores en aquests dos grans conglomerats d'interessos circumstancials, el PP amb l'encàrrec oficial de salvar-nos dels socialistes, i CiU amb la tasca messiànica de salvar Catalunya, inclús dels catalans.

Res no hi ha darrera d'aquests dos moviments, sinó en essència la mateixa dreta que no sap on va, que sobreviu en el poder feliç, perquè per no tenir, ni tan sols no tenen l'amenaça d'una esquerra capaç de convèncer l'opinió pública del seu projecte de futur. Passegeu per Avignon... Veureu que no és gaire diferent de Girona. Estructura social, problemes de convivència, dificultats per la inserció similars, potser inclús més ben resoltes a França... Com s'expressen políticament en aquest país els que comparteixen els mateixos plantejaments de fons que els electors de l'extrema dreta francesa?

Àngel Parada

Domènec Moli

UN NOI DE LA PLANA A MUNTANYA

“ En Moli és tant o més conegut que la “monyos”. Hi ha persones de qui s'escau perfectíssimament de dir: “és tot un personatge”. En el seu cas és així, però no us imagineu un personatge rar, estrafolari, ans al contrari, en Moli “és” d'una manera absolutament natural, discretíssima, com aquell arbre que és ja una part indestriable del paisatge. No conec ningú de la seva edat -està a punt de fer 65 anys- que sigui tan obert, que mantingui encara una tan viva curiositat per gairebé totes les coses... probablement en Moli va pel camí de ser savi, a la manera clàssica: compendi de serenor, gust, tolerància, sentit comú. Va venir a Olot l'estiu del 59 per passar-hi dos mesos perquè un tal Pastor Foraster, aleshores responsable de la ràdio i la premsa locals, li va demanar que li donés un cop de mà. Han passat quaranta anys. Poca gent li coneix ara l'ascendent empordanès i això que en Moli és empordanès. No hi ha cap de setmana que no trobi un moment per acostar-se al mas familiar, prop de Figueres. Probablement això, entre altres coses li han permès conservar una certa distància respecte de les coses d'aquí. Ningú no em negarà que en Moli té un olfacte molt fi per col·locar les coses, els conflictes, en la dimensió precisa. I amb això s'ha guanyat el respecte i l'admiració de molta gent. ”

Què ha canviat d'aquell Olot que vas conèixer el 59? -li pregunto.

Jo em vaig trobar aquí a Olot, per exemple, que quan passava una noia pel carrer amb shorts, cosa raríssima, la gent sortia al carrer a veure-la. A Figueres això ho teníem superat; no és cap mèrit, simplement hi estàvem habituats.

Per altra part hi havia coses que em varen agradar de seguida: les societats funcionaven més bé, més que no pas a Figueres, on hi havia molta dispersió.

Olot quedava absolutament separada de la resta de Catalunya i això els havia obligat a espavilar-se. A Figueres hi havia una mentalitat molt més oberta, potser per les comunicacions, per ser un lloc de pas. La qüestió és que tant en pintura com en el món del pensament, per exemple, hi havia gent com en Massot o en Vallès, que podríem catalogar de gent d'avantguarda.

Poc després, però, amb l'arribada del 600 i la televisió, les diferències entre la societat olotina i la figuerenca es van anar esvaint.

En aquell moment es notava moltíssim el pes de les cinc o sis famílies que constituïen el poder fàctic d'Olot, un poder que es manifestava en coses com l'homenatge al Dr. Danés o allò de la roba estesa. Ara, sembla que s'ha llimat una mica, però hi continua havent gent que mana des de darrera del canyer. Avui l'exerceixen en aspectes de macroestructura. Olot ha canviat per aquí, perquè hi ha una sèrie de gent que ha perdut poder.

Tu, Mingo sempre ha sigut molt crític amb la democràcia formal, per tu què falla exactament?

Jo he sigut molt crític amb la democràcia que tenim, no amb la democràcia en general - ja s'ha dit moltes vegades que és el sistema menys dolent-. Què ens ha passat? Primer que ningú no ens ha demanat si volíem rei o república. Aquesta democràcia no ens l'hem guanyada, ens l'han regalada amb uns condicionaments, i les coses que regalen no solen anar bé. Un país amb una constitució que diu que l'exèrcit garanteix la unitat de l'Estat, de base ja no hi ha democràcia: no tenim dret a l'autodeterminació, etc. I per mi té un altre defecte molt important i és que l'ha servida una gent molt mediocre, fora d'algunes excepcions, i en general molt interessada. Durant la dictadura, la gent solia dir: Tu, aquell roba, aquell s'aprofita... I si li preguntaven: i tu què faries en el seu lloc?... El ciutadà contestava: jo faria el mateix. Doncs va arribar el

moment que tota aquesta gent va poder fer el mateix. En aquests moments, seria partidari que no governés ningú que tingués més de 30 anys perquè es va creant una sèrie encadenada de compromisos que no hi ha manera d'aturar. Mira, aquí a Catalunya, el nostre president té tots els familiars situats a l'administració. Per mi és una demostració que no ha funcionat. Vam lluitar per canviar les coses, i fixa't que d'aquí poc celebrarem els 25 anys de pau pujoliana. I el mateix Pujol era un dels que cridava contra el fet que un home pogués estar tants anys al poder. Hi ha hagut una gran mediocritat política, només cal sentir-los quan parlen al Parlament o al Congrés. A més no s'han guanyat mai unes eleccions perquè un programa sigui millor que un altre. Aquí les eleccions es guanyen en base a la capacitat que tens de treure els draps bruts del contrari. La descomposició d'un partit (cas de la UCD o del PSOE) ha fet guanyar l'altre.

Has criticat sovint i amb acidesa sobretot a CiU... en el marc d'una ciutat tan petita, això no t'ha repercutit amb alguna forma de venjança?

Sí, segur. Ha arribat un moment en què la gent ha acabat fent una sèrie de cercles tancats que si en un altre temps eren els catòlics, els de l'Orfeó, etc., ara són els convergents, els socialistes... Què passa? Com que hi ha un ajuntament convergent i com que qui té els diners avui és Convergència doncs jo estic segur que moltes coses no me les han donat a fer a mi. Entenc que ells no sàpiguen que és democràcia i que no sàpiguen acceptar una crítica. Portem ja 59 anys de dretes i seria convenient - no tant que governin els altres perquè, et seré franc, em fa l'efecte que ho farien tan malament uns com els altres, o tan bé, però per una qüestió de salut pública seria convenient que les coses canviessin, encara que després tornés la dreta o l'esquerra, però si no hi ha recanvi, malament. Després de 59 anys de dretes aquí les coses s'han viciat d'una forma extraordinària. Aquí els polítics no van a servir, van a governar i això és dolent. El polític és un servidor del poble. Ens han convertit la policia municipal en una força de repressió, suposo que ja n'hi ha d'haver - tant de bo no n'hi haguessin d'haver-. El que hauria de fer un guàrdia municipal quan veu una furgoneta com la meua, que és evident que estem treballant, és ajudar-nos perquè gràcies al meu treball ell viu i vivim tots, però només es preocupen de multar-te. L'ajuntament, abans d'actuar, hauria de preguntar quin model de ciutat volen els ciutadans, el que no pot ser és que ens passin pel cim sense contemplacions.

EL JARDÍ DELS DAFNI

By Autor
Rosa Font

Cada dia, quan surto de casa, miro el jardí dels Dafni. És petit, però molt ben cuidat. Tenen un llorer jove al bell mig de la gespa sempre humida a la primera hora del matí. Diríeu que el rellent de la nit s'ha enamorat de cada bri d'herba, de cada grumoll de terra i que no els vol abandonar. Al voltant del llorer, just al dessota, hi ha plantades unes quantes cubanes roses i blanques, molt ben agençades i distribuïdes de forma alterna: ara una cubana rosa, ara una de blanca, ara una de rosa, ara una de blanca fins que es tanca el cercle.

El jardí dels Dafni és el més equilibrat de tot el barri. No hi falta res ni tampoc hi sobra res: la gespa sempre és ben tallada, el llorer treu brots tendres i refistolats cada primavera i fins i tot les fulles velles conserven aquella frescor que només poesseeixen els infants. Les cubanes no tenen mai cap flor seca i es podria creure que del jardí en té cura un follet nocturn perquè ni jo ni gairebé ningú del barri ha vist els Dafni. De vegades, quan els veïns ens reunim la revetlla de Sant Joan, en parlem i fem conjectures sobre aquesta família tan misteriosa i més silenciosa que la mateixa mort. De fet, l'únic que en sabem és el nom que hi ha a la bústia: DAFNI. Així, amb lletres majúscules i sobre una cartolina ara ja mig esgrogueïda pel sol. I si no fos pel jardí i per la persiana de la cuina que al matí s'alça i al capvespre es tanca lentament, es podria dir que la casa és buida.

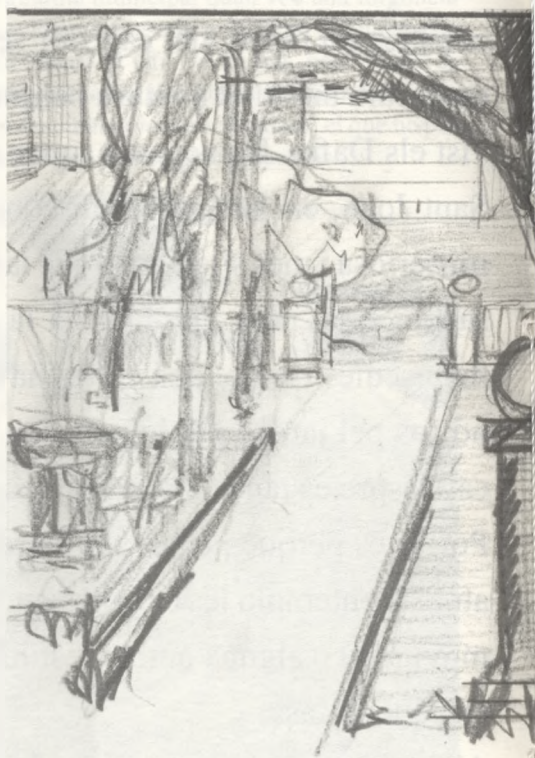
Potser és perquè penso que és realment buida, que cada matí m'hi aturo: contemplo les cubanes que van traient flors i observo si algun moviment o alguna ombra testimonia la presència d'un ésser vivent en aquella casa.

Abans que arribessin els Dafni, les parets estaven despintades i

escrostonades per la humitat. Una esquerda ben llarga recorria el caminet des del portal de l'entrada fins a la porta de la casa i els finestrons s'havien anat reinflant i podrint de tal manera que ja no es podien tancar i, quan bufava un d'aquells grisos d'hivern, els batents colpien descontrolats les parets atrotinades. Al jardí hi havia tal quantitat de gram i de trèbol que més que un jardí semblava un descampat. L'únic supervivent d'aquell eixam d'herbots i de deixalles era el llorer que, indiferent a tot, estirava les seves branques, sobresortia entremig de les campanetes reptadores i floria indefectiblement cada primavera. Per això quan algú va anunciar que havien comprat la casa, tothom va respirar alleujat: per fi algú en tindria cura i ja no caldria témer que les bardisses traspasessin les valles fins a envair els jardins del veïnat.

Però a finals de setembre, ara fa gairebé un mes, quan les fulles dels bedolls començaven a tenyir-se d'un groc vell, el llorer havia desaparegut i havien llaurat el jardí, el bell jardinet dels Dafni amb el llorer flairós i les cubanes acolorides. Què havia passat, realment, ningú no ho sabia. Es fan córrer versions de tota mena: que si havien subhastat la casa perquè havien contret un gran deute amb el banc, que si la filla s'havia escapat amb el seu promès... El cert és que els Dafni van crear una gran expectació i tothom, qui més qui menys, en parlava.

Ningú no sap, però, que jo havia vist diverses vegades la filla dels Dafni i una secreta intuïció em fa pensar que la seva marxa està relacionada amb ella, una noia d'una bellesa espectacular que tenia tota mena de pretendents. Més d'un cop l'havia vista al peu del roure del mas Ferrer, una antiga masia que quedava isolada entre els turons sinuosos que envoltaven el barri. Aquell paradís de l'amor era

visitat per moltes parelles i els vianants nocturns hi passaven d'esquitllentes. Però no vaig poder evitar l'embadalir-me amb aquella noia esplendorosa, que m'atreia inconscientment amb una força instintiva i indefugible. I si parlo així no és per una simple hipòtesi, sinó perquè jo mateix em sentia cridat a descobrir què amagaven aquells ulls vellutats, perfilats per unes pestanyes llarguíssimes, i aquell cos insinuant i magnífic. Mig d'esma, encobrint-me a mi mateix un desig creixent, cada vespre anava fins al mas i procurava, en la penombra, distingir aquella silueta que em captivava. No m'importava l'acompanyant perquè ni la gelosia no em perforava les entranyes ni cap ombra de sentiment de culpa s'havia instal·lat en la meva ment. Feia com l'abella que va volant en cercles sobre la flor del gessamí, que la contempla en la distància, que n'aspira el perfum penetrant, però que de vegades, amb un batre d'ales frenètic, se n'aparta impetuosament sense haver-ne xuclat el pol·len.

Cada vespre m'aturava a uns metres del roure i amb els ulls de guineu buscava l'objecte del meu desig: en la penombra, intuïa la seva presència i me la imaginava abraçant-me, recorrent el meu cos amb els seus llavis goluts. Cada vespre l'esperava, mig amagat entre les alzines del bosc del costat del mas, fins que ella i el seu acompanyant

desapareixien amb el soroll abraonador d'un cotxe. La meva paciència era il·limitada: no m'importava el fred de l'hivern ni la humitat dels dies plujosos.

Indefectiblement, acudia a la cita amb aquella Dafni nocturna que m'ignorava completament. Només volia tenir una visió fugaç de la meva Dfni, una llambregada vertiginosa que omplís tot el meu pensament, tota la meva voluntat, tota la meva vida.

Perquè jo era ben simplement això: un desig amagat que es

filtrava per les fulles del roure i que surava com una ala esporuguida fins a envoltar aquell cos sorprenent.

Però ara ja no hi era: havia desaparegut com el llorer i les cubanes, i les passejades capvesprals es van tenyir de desencís i de monotonia. Les fulles del roure van deixar de sospirar a cada glop de vent, la terra ja no exhalava el perfum de l'herba humida i a les profunditats cavernoses de les arrels els talps trencaven el silenci, indiferents a tot: a l'aigua que s'escolava fins a les capes més baixes, al xisclet de l'òliba nocturna i al gemec de les branques que s'havien començat a esqueixar amb el pes de la vellesa. Les capçades de les alzines retornaven la calidesa al paisatge: es bressaven lleument entre els núvols esquinçats que s'esfilagarsaven enmig d'un cel cada vegada més negrós i resaven a la nit esmolada fins a convertir la pregària en un vals melangiós. Mentrestant el meu desig xocava contra el roure, escometia el silenci amb la força d'un embriac, llançava un plany que l'eco transformava en amenaça.

Els meus ulls van buscar-la pels corriols dels turons sinuosos, vora les parets mig enrunades que es dreçaven quietament, pels caminets fangosos que duïen a la font del Castanyer, en els jaços improvisats dels ginestars... Durant quatre dies vaig arrossegar-me com un supervivent enfonsat en la tristesa i, al capvespre, em passava hores i hores emboscat en els paratges més recòndits fins que la nit abraçava els arbres i cobria els caminets. Llavors tornava a casa anguilejant com un vell xacrós i el temps es trasmudava en un botxí cruel que em perforava el crani sense pietat amb un punxó esmolat i punyent. Cercava entre els comentaris i les veus més diverses alguna explicació, però res ni ningú va encertar a dir-me què havia passat. On eren els Dafni? On era la noia que s'havia emportat aquella part de mi, ara ja ben fosa com la neu en un migdia assolellat, dissipada com la tempesta que s'arranca les vísceres i les llença mentre maleeix els camps?

Rosa Font

Girona

Foto: Pep Cuesta

Amb aquest panorama tan empobrit, equiparable per tu a una altra mena de dictadura, com és que ni hi ha oposició, ni hi ha revolta?

Ni l'oposició ni la pobalció es manifesten. Si vas a l'Ajuntament i et poses a la cua de tota aquella gent que va a pagar a impostos sents que tothom renega de Convergència, tothom crida, però quan arriba l'hora de votar, tornen a votar Convergència. No ho entenc. Em penso que aquí tenim un sentit exagerat de l'ordre i per molta gent l'ordre és la dreta i el desordre, l'esquerra. Això és el que ens han inculcat durant molts anys. Tant l'Arcadi Calzada com en Pere Macias han sigut molt hàbils. Quan han tingut la col.laboració de les esquerres i alguna cosa ha anat malament els ho han atribuït a ells, i si ha anat bé s'ho han apuntat com un mèrit propi.

Per altra part a la ciutat no hi ha una presència de gent universitària, de gent preparada, d'estudiants en situació de revolucionar-se. La gent de 17 o 18 anys que és la gent que podria fer fressa se'n va a Barcelona. Seria important que a Olot hi hagués lloc i feina per aquesta gent. Si tot això passés, però, ja seria una altra ciutat.

La indiferència respon al fet que en general a la gent ja li està bé com està?

No tu puc pas aclarir. El que és evident és que la ciutat s'ha empobrit d'una manera extraordinària en pocs anys, han tancat moltes fàbriques, se n'han obert molt poques de noves, la gent ha passat de fer moltes hores a no fer-ne, moltes dones han hagut de tornar a casa seva, suposo que hi ha una indústria submergida important, però malgrat tot fa la impressió que a Olot tothom treballa, que tothom té diners i que tothom viu bé. A canvi d'això jo suposo que hem renunciat a créixer. Amb 15 o 20 anys la població ha augmentat de dos mil habitants; és de riure. Les previsions que hi havia parlaven de 50.000 habitants, cosa que no es complirà ni de llarg. No sé perquè no hi ha una esperit de superació, potser perquè la gent que l'hauria d'impulsar no ho fa. Ara s'han entestat amb això del turisme... Olot no serà mai una ciutat turística, en viurà una minoria, però el món de la indústria ha desaparegut com a element de progrés. Aquest empobriment industrial queda compensat per una falta de creixement. Si ara fóssim 35.000 habitants no hi hauria feina per tothom.

El teu ofici ha canviat molt en pocs anys... no et sents una miqueta descol.locat?

I tant! Quan el meu sogre, en Joan Aubert, va fer els 60 anys, a Olot va començar a arribar la fotocomposició, les màquines d'OFF-Set, es va canviar tota la tipografia, etc. Un dia va entrar i va dir: *Ara si jo hagués de treballar aquí no tindria res a fer.* I això ja m'està passant a mi i suposo que quan el meu fill tingui la meua edat es trobarà igual. Això no és dolent, és bo. Jo, si m'ho hagués proposat, també hauria sabut fer funcionar tot això dels ordinadors, però arriba una edat que dius "jo ja he après el que havia d'aprendre, ja n'hi ha prou". Són coses pensades per un altre tipus de societat. Els nanos, ara, amb 7 o 8 anys remenen un ordinador com si res. I jo amb 65, no sé ni engegar-lo. Has de saber renunciar. En alguns aspectes segueixes aprenent, però en d'altres, la modernitat porta unes coses que mai no podré aprendre. Mai portaré un avió, per exemple.

Lligat amb això i amb el ritme frenètic que ha adquirit el món del treball amb cosa de 25 anys, el tema de la competitivitat, que ens col.loca en una situació quasi de supervivència, etc., suposo que té bastant a veure amb la desaparició de la rebotiga de la impremta,

centre de tertúlies, on el temps semblava passar a un altre ritme... No les enyores?

A mi allò em satisfia molt. Aleshores, el sentit del temps era un altre, el temps no tenia el valor que té ara. Quan venia algú a fer targetes, comptaves el que valia el paper, el motllo, i el temps ni el comptaves. Avui és el revés, el que no val res és el paper. Avui, una hora de temps és caríssima i un kg de paper continua valent 150 ptes.. El temps passava d'una altra manera, hi havia una altra mena de gent, desvagada, que avui no podria viure. Un Mir Mas de Xeixàs, per exemple, un Maragall, una gent que tenia temps per fer de la vida una constant discussió. Ho enyoro però entenc que aquestes coses pertanyen a un altre temps.

A més hi ha hagut una cosa que ha revolucionat la nostra manera de viure que és la televisió. El que no té feina, seu a la butaca i mira la televisió. Aquí a la impremta he conegut gent molt interessant: en Francesc Caula, el mateix Dr. Danés, que era sord com una perola, els Llosas, en Grabulosa. Feien una vida una mica contemplativa i tenien moltes reflexions a fer sobre la vida; avui hi ha molt poca gent que reflexioni.

Quina és la teva filosofia de la vida?

Hi ha com un cert fatalisme, un aixecar-te cada dia i a veure què passa. No sóc un home previsor, que faci plans, més aviat hi ha una imprevisió en la meua vida. I sobretot tinc un interès extraordinari per les coses que passen al meu entorn, no xafarderies, surto a la terrassa i miro com creixen les plantes, si canta un rossinyol, és una tonteria, però penso que hem de gaudir amb allò que cada dia ens ofereix.

Quin espai ocupa la pintura en la teua vida?

Jo he entès la pintura com un element més de lectura del que està passant en el món. Si segueixes la història de la pintura veuràs perfectament com vivia i com estava la gent en cada època. És un llibre d'història més fet amb gràfics. Jo penso que la pintura ha de ser el reflex del temps. Hi ha moltes condicions perquè una pintura arribi als museus i s'arribi a considerar bona, però una segura és aquesta. Aquesta va ser una de les coses que em va xocar quan vaig venir aquí a Olot, em vaig trobar amb una pintura que reflectia aquella societat tancada i aturada en el temps. Jo venia d'un lloc on les coses havien progressat i la pintura amb elles. Al principi em vaig dedicar a la crítica d'art -sóc membre de l'Associació catalana de crítics d'art des de la seva fundació- i vaig reventar molt fins al punt que hi va haver un dia que em va venir un noi i em va dir: "Faig una exposició, però m'agradaria que en parlessis bé perquè tinc la meua mare molt fotuda i convé fer alguns diners..." Arran d'això me'n vaig adonar que hi ha un

tipus de pintura que és artesanía. Són pintors que es dediquen a la pintura per viure, igual que uns altres couen mongetes o remullen bacallà, aquests pinten. Amb aquesta gent no s'hi pot parlar de pintura, per això ja fa temps que vaig abandonar la crítica d'art. És com si algú em vingués i em digués: és que els impresos que feu a ca l'Aubert són una merda...Jo m'hi guanyo la vida. El diàleg entre el pintor i el crític ha sigut molt difícil. Els crítics són els culpables del gran confusióisme pictòric que hi ha avui dia, han sigut nefastos en aquest sentit. La relació entre el pintor i l'escriptor només es pot donar des de la llibertat total. Ell pinta el que li dóna la gana i jo escric el que em dóna la gana, però si ell pinta ja condicionat per guanyar-se la vida jo no puc ficar-me amb aquella persona. Ho haig de deixar estar. Per mi això no és pintura, és artesanía. Com deia en Mas de Xeixàs millor que facin això que no pas que vagin al cafè. La lluita és desigual, des d'un ideal artístic que creus vàlid contra un no -ideal que és una simple reproducció que aquella gent fa per viure.

He escrit moltes coses que no les havia d'haver escrit, sobre gent que no es mereixien ni una ratlla. Hem fet molt de mal perquè a la pintura se li fa mal que es lloen coses que no són res. És un penediment que tinc, per això no faig res que no sigui per algú que realment s'ho mereix.

Per què escrius?

Sempre he procurat escriure de manera que no es necessiti tenir el diccionari al costat. Estic en contra d'una literatura que s'expressa en una llengua morta. Estic a favor de la llengua viva, que es confongui amb el que parla la gent del carrer. No entenc aquest divorci entre això que se'n diu literatura il·lustrada i el llenguatge que fem servir normalment quan parlem. No hem de buscar paraules rares. Jo també utilitzo paraules que no són les de cada dia, però les utilitzo perquè m'agraden. Sóc un enamorat de les paraules. Hi ha paraules que m'agraden i paraules que no m'agraden, no sé per què, perquè sonen bé, no ho sé. La literatura catalana fins a Sagarra és la literatura de l'elit, de la gent que vol exercir d'erudit. Sagarra és el primer que posa el català al servei d'una literatura normalitzada, com la que tenen els altres països. I des de Sagarra fins a Pla que la posa a nivell del poble. Aquest *degradé* que hi ha des de la literatura del segle XVII (que són llibres barrocs, inaguantables) fins a la literatura del Pla i de molts altres que arriben a posar-la a nivell del carrer, aquesta és la que a mi m'interessa. Tot arrenca de la meva joventut. Vaig passar des dels 15 al 28 anys llegint tot el que em queia a les mans. Anava a un col·legi de religiosos i aquells el primer que van fer va ser fer-nos una còpia de l'Índice, les obres que l'església havia prohibit, perquè no les llegíssim. Evidentment van ser totes les que vàrem llegir: des de Victor Hugo, fins a Joyce. Teníem un amic llibreter que es deia Canet, una persona meravellosa, que ens ho aconseguia tot. Vaig llegir molt i molt, era la meua única diversió. I també vaig tenir la sort d'estar amb uns companys que ens animàvem uns als altres a fer coses. Vaig col·laborar durant molt de temps amb la revista Canigó, l'Empordà, Los Sitios, totes eren encara revistes del Movimiento. Si volies escriure no hi havia altra solució: o l'església o el Movimiento i jo sempre he preferit la censura de l'estat que la de l'església. I pel que sigui ho he anat fent, però no sóc un escriptor constant, no sóc un professional, és evident. Passo temporades que no em ve bé i no escric i després en ve una altra i em poso a escriure el que sigui. He anat fent, sense premeditació, perquè ha anat sortint així. En venir aquí a Olot, durant un temps vaig ser responsable de la premsa local i de la ràdio i això em va obligar a escriure molt, massa. El periodisme és una cosa que és bona si la saps deixar a temps. Emplenar revistes fent notícies és

molt fàcil però vicia i arriba un moment que no saps fer res més. Hi va haver una època que m'ho llegia tot, després en va venir una altra que no llegia tant i ara lleigeixo només les coses que realment sé que m'interessen. Escric com a conseqüència de tota aquesta activitat vital que he tingut.

Què va significar l'aventura de "Puigsacalm"?

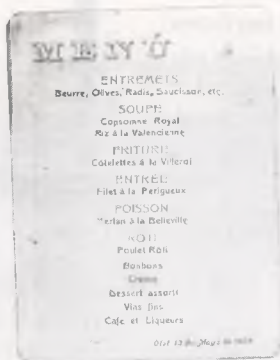
Per cert que quan es va morir en Saqués va sortir una notícia que em va fer molta gràcia dient que havia sigut el responsable de la revista "Puigsacalm". Em sembla que una vegada va portar la notícia de l'horari d'obertura i tancament del comerç. És l'única activitat literària en forma de revista de què em sento absolutament responsable. A la impremta havien comprat uns tipus nous -encara la fèiem a mà- i a una colla de gent ens va fer gràcia utilitzar-los per a una nova publicació. Van sortir 7 números. Volíem ser una mica crítics. En aquell temps, aquí a Catalunya es feia política ballant sardanes i quan es va fer l'aplec de la sardana, de l'ajuntament no hi va anar ningú. Hi havia una llotja reservada per a l'ajuntament. I hi van posar un personatge d'aquells que són deliciosament tocats de l'ala que es deia Cabirols que s'autoanomenava coronel de la Creu Roja. Nosaltres li vam fer una fotografia i la vàrem publicar amb un peu que deia: La llotja de l'Ajuntament el dia de l'Aplec. L'Aramburu era a Pamplona Els regidors de l'ajuntament li van enviar un telegrama parlant de "ofensa al Ayuntamiento i tal" i va venir el tio esventat. Però la cosa no va passar d'aquí, el que passa és que nosaltres teníem el permís demanat per escriure en català i no ens l'havien donat mai. El silenci admnitratiu en aquell temps volia dir que no, però nosaltres no em vam fer cas. Amb això es van presentar els de Girona el mateix dia que venien a tancar Ràdio Olot perquè interferia el senyal de TV per intervenir les galerades. I em diuen: On tenen les galerades. I jo vaig dir: Mirin és allò d'allà. Era una tonelada de plom. Quan van veure allò van quedar de pedra. I així

EL QUE MENJÀVEM

Sé que l'amic Narcís Puigdevall té enllestit i a punt de publicar, per l'Editora de Batet, un llibre sobre els hostals de la Garrotxa. Desitjem-li un bon èxit quan aparegui perquè aquest és un tema ben mancat a la bibliografia local, i a la vegada esperem veure ben aviat el llibre, i el seu autor, recuperat de les seves dolències. Fondes i hostals han estat fites senyalades del nostre paisatge social i gastronòmic. I el record d'alguns establiments i alguns àpats comença a ésser voluminós a la memòria, al mateix temps que el pas dels anys, les costums, els cuiners, i els metges ens van imposant inexorablement noves dietes i altres formes de menjar.

Sovint es parla de cuina tradicional, i la gastronomia del país és una bona matèria literària i discursiva. De fet, com amb totes les qüestions històriques, sol haver-hi un bon grau de confusió i opinabilitat. El què i el com menjaven els nostres avantpassats és ben relatiu. Si seguim el que deia Francesc Bolós a principis del XIX, el farro era l'aliment corrent i habitual "comiendolo mucho dos y hasta tres veces al dia". La cuina del país, de la majoria de la gent almenys, es reduïa al farro, la col, i les bledes bullides, i si per cas, alguna arengada. Sempre regat, això sí, amb abundoses quantitats de vi. Però com que no tinc cap ganes d'amargar-los la vetllada amb el que era realment l'alimentació del país als passats segles, em sembla que val més centrarnos en la cuina dels hostals i els seus àpats. Tot sigui per aquests tres o quatre menús del passat que han caigut a les meves mans i que avui ens produeixen una immensa sensació de tec descomunal i pantagruèlic, quan en realitat era el sistema habitual de donar menjar a les fondes i hostals.

El mateix Josep Pla, en un dels seus llibres més sucosos i divertits, "Un senyor de Barcelona" ja ens parla de com s'instal·laven a Olot, per les Fires, a la Fonda de l'Estrella, i per un dur diari començaven menjant costelles de xai per esmorzar, que el dinar es componia de cinc plats, i que el sopar era proporcionat al to general del dia. També a principis de segle, a l'Hotel del Parc, el sopar habitual, el menú de diari, era gairebé, indefectiblement, i no pas per triar sinó

per menjar l'un darrera l'altre plat: sopa, verdura, truita, peix (una lluç fregida mossegant-se la cua) i costelles o rostit del dia. Pa, vi i postres, és clar. Tot això, repeteixo, per sopar, per escarni dels partidaris de la fruiteta i bona nit. Avui que ens hem anat acostumant a la miserable teràpia gastronòmica del plat únic, (com l'execrable imposició del franquisme que els més vells recordaran) aquests records ens resulten gairebé impossibles de digerir.

Quan els nostres avis celebraven algun àpat, la quantitat de plats que sortien a la taula era indescriptiblement llarga. Així, en un menú del 1905, que reproduïm, celebrat a Olot, el tec consistí, ni més ni menys que en 6 esplèndits plats, a més de postres, tots explicats, naturalment, en francès, que sempre fa a la vianda de més bon passar.

Però es que si ens remuntem a no fa encara 50 anys, un tiberi habitual, que en aquest cas es el de la festa patronal dels barbers olotins, el 1959, consistia encara en quatre plats : Entremesos, Canalons o arròs, Lluç i calamars a la romana, Pollastre rostit, Fruita i Gelat. Realment les festes patronals dels oficis o les gairebé desaparegudes festes dels tallers, solien ésser una bona ocasió per a la disbauxa gastronòmica i per les joguesques de qui es menjava més canelons (20, 25, etc).

Probablement hi ha moltes raons històriques i psicològiques per explicar aquest canvi en les costums del que eren els apats del país. Avui, hem passat del menjar com a forma de subsistència a patir una autèntica patologia del menjar, com ho expressen els nostres adolescents anorèxics i les cada dia més abundants bulímies. Sens dubte els nostres avantpassats tenien (i passaven) més gana que no pas nosaltres, per bé que ens costi d'imaginar on dimoni ficaven tot allò i volguem copsar les dimensions de les seves digestions i migdiades.

Jordi Pujiula

L'ERA INTERNET

Internet ha revolucionat molts dels àmbits de la nostra vida. Econòmicament a reduït costos a les empreses com a mitjà de comunicació i d'accés a informació d'una forma ràpida, actual i segura. També això ho podem aplicar a la resta d'usuaris particulars. Sociològicament a contribuït a trencar fronteres i barreres de tots tipus, entre països, cultures, classes socials, etc. Aquesta gran xarxa es converteix també en una zona de total llibertat al no estar controlada per cap govern o grup de poder, qualsevol persona pot expressar la seva opinió -encara que n'hi hagin que no ens agradin, però això és la democràcia-.

Tothom que tingui un ordinador i un mòdem pot accedir a Internet, tindrà una adreça de correu electrònic (aquelles que tenen el famós símbol @) i ja estarà en condicions de contactar amb qualsevol persona o empresa del món. Podrà organitzar el seu viatge de plaer o negocis, conèixer gent d' Austràlia o el Canadà a través de l'IRC (sistema de converses per Internet), fer videoconferències o parlar per micròfon, tot a preu d'una trucada local. També podem accedir al nostre banc o caixa, a l'universitat per saber les notes, veure que fan als cinemes o la tele, quina farmàcia hi ha de guàrdia, hotels i restaurants, no hi ha límits a la informació disponible a Internet.

Una altra forma d'estar a Internet és mitjançant les webs (pàgines d'informació sobre un tema). Poden ser com la nostra targeta de presentació o com el catàleg més complet. Una pàgina web es pot convertir en una botiga o empresa virtual, amb els seus departaments, on podrem, si volem, fer les nostres compres. El navegar per les webs és una de les activitats més utilitzades dins Internet. Ens permet trobar informació molt variada.

Un altre apartat molt important és el correu electrònic (e-mail). Aquest està substituïnt al fax pel seu baix cost i per la possibilitat d'enviar qualsevol fitxer del nostre ordinador, ja siguin imatges, text o programes. Aquest correu funciona com un apartat de correus, és a dir, enviem el nostre missatge a un servidor de correu i després el destinatari es connecta a aquest servidor i recull la seva correspondència, d'aquesta forma no cal estar permanentment connectat.

De moment aquí teniu una visió global sobre Internet, en properes ocasions anirem aprofundint en temes més concrets, i si voleu fer qualsevol consulta o proposta podeu enviar un correu electrònic a info@garrotxa.net.

Carles Gómez Cacho

PRISMA MULTIMÈDIA OLOT

Serveis integrals d'Internet
i Multimèdia

@

C/ Major 12. 17800 Olot (la Garrotxa). 972272316 - 909351962
Prisma@garrotxa.net - <http://www.garrotxa.net/prisma> - <http://garrotxa.net> - ciberolot@intercom.es

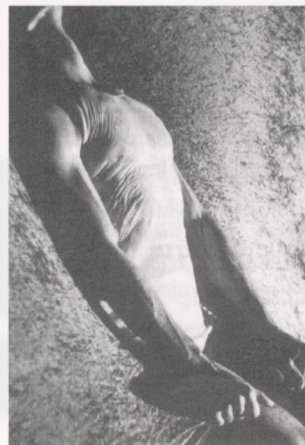
ACCIÓ I REFLEXIÓ

L'home és un animal d'hàbits, per això quan observem la nostra conducta hi trobem actes mecànics o prejudicis, sense justificació aparent. Vull fer referència a la celebració d'aniversaris rodons. Sempre m'ha sorprès que un o varis anys de diferència puguin tenir com a conseqüència festes tan descompensades; quatre línies als diaris per a uns o tota una revolució mediàtica i social a gran escala per als altres.

A finals del febrer passat acomplíem els cent cinquanta anys de la publicació del Manifest Comunista de Karl Marx i Friedrich Engels. Tot i que segons la lògica decimal un segle i mig és un aniversari notable en "rodonesa", la repercussió que va produir-se no va arribar a la qualitat de revolució ni de medis ni popular. Quan es va fer públic el llibre de Marx-Engels es va obrir un debat que és el tema central de l'article. Des de la postura dels co-autors del manifest la reflexió teòrica i la creació conceptual han d'obrir les portes cap a la matèria. Les idees han de transformar el món, i no només interpretar-lo.

L'aposta de la transformació suposa el seu contrari i així es mantindran postures divergents; unes defensaran l'acció radical i altres la contemplació pura. En el fons de la qüestió hi ha el problema bàsic de l'home, entendre què fa al món. Si la creació intel·lectual, en un sentit ampli, de la humanitat rep un tracte d'entitat amb existència autònoma trobem un contemplatiu. O sigui, la perspectiva i el coneixement que s'obté del món creen un submón paral·lel, la representació del món original. La relació entre els dos móns, no és que no sigui possible, sinó que no té sentit perquè cada àmbit s'ha de considerar d'una manera diferent. Qui és partidari de l'acció opina que, tot i la possibilitat de concebre un submón conceptual, es pot parlar d'identificació o correspondència entre els dos móns fent innecessària la dualitat originària del contemplatiu. Pot ser un sol món amb manifestacions plurals. L'acció es reivindica des del suport teòric esmentat, fent-ho així també es legitima. El futur s'ha d'escriure. Els dos sistemes tenen els seus pros i contres que fan que hom s'inclini per un o altre. La resposta té un caràcter fortament vital ja que implica una actitud concreta davant -sobretot- temes

polítics i sociològics. ¿Pot la humanitat fer realitat un projecte de convivència preestablert o només pot aspirar a equilibrar les forces socials amb relativa eficàcia (evitar conflictes armats)? Les relacions humanes són establertes per nosaltres mateixos amb un rerafons cultural que ens condiciona. Hem de destriar curiosament el tel cultural fins on sigui possible per a ponderar aquest tema amb tota la matisació que li pertoca.

➤ Miquel Pascal

MEDITERRANI: LA CRISI DE L'EUROCENTRISME CULTURAL

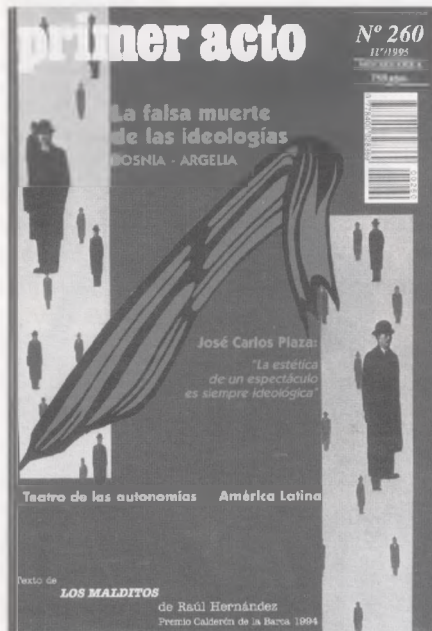
José MONLEÓN, director de l'Institut Internacional del Teatre Mediterráneo i de la mítica revista teatral "Primer Acto", va ser a Girona fa relativament poc arran del lliurament a la ciutat d'una col·lecció completa de "Primer Acto". Un gest valuós per testimonial, un pretext per evocar l'època -duríssima- en què va viure a Girona, tot just acabada la Guerra Civil. "La memòria és més forta que un mateix -va dir. Avui, la gent que va patir a la postguerra era en mi". Monleón és un dels casos rars d'independència i d'esperit democràtic que hi ha al país. És un home d'una vitalitat alligadora, un model d'integritat i de coherència ideològica.

A part de l'acte protocolari que va tenir lloc a l'Ajuntament, on es va emocionar escoltant el discurs que li adreçà Joaquim Nadal, al vespre donava una conferència a la sala La Planeta amb el títol que encapçala aquesta ressenya. Precedit per un motivat i entusiasta Joan Ribas, Monleón va fer un discurs enèrgic, crudíssim, amb una lucidesa no gens habitual avui.

Parlant d'identitats fou molt crític amb Europa: "De nada vale el discurso de la identidad. La identidad supone identificarse con algo... con qué? Lo que está de peor el mundo árabe, lo está de mejor el mundo europeo. Vuelva usted a su basura, a su rincón: su Europa no es la nuestra.

El problema d'Europa és que és un continent brutal que es pensa que és exemplar: ¿Quién ha llenado de mierda y de cadáveres la historia contemporánea? No me pongan occidente de modelo!

Per explicar la decadència d'Europa i la urgent necessitat de regenerar-la va parlar de raons econòmiques. "La economía puede tiranizarnos sin retratarse. El discurso moral europeo está corrompido por la economía. Cuando los sentimientos se someten a los intereses económicos se produce la tragedia". La creació s'ha de fer per un altre tipus d'impulsos.

Abans - continuà Monleón - la gent se sentia realitzada votant, però això avui ha perdut valor perquè no contribueix a res, en tot cas, al desastre. Cal tenir una empresa comuna: socialment, què fem? Aquesta és la qüestió! El nacionalisme et dóna la possibilitat d'una manera fàcil i immediata d'acometre una empresa comuna.

Oportunament, Monleón va posar l'exemple de l'integrisme islàmic: Un palestí que viu en la misèria i en l'atur es fa aquesta pregunta: Qui sóc? I es respon: una merda. Però si em declaro palestí, creient i integrista, de sobte, Déu em mira, Déu m'espera, i puc preparar la meva estança i la de la família al cel.

- Sóc l'Antonio Gómez..... silenci.

- Sóc ortodox serbi...Collons!

Les SS i el falangisme joseantonià són fenòmens integristes similars. Avui les grans causes col·lectives han entrat en crisi, hi ha un sentiment de frustració general, estrès, guerres ètniques i de religió. Estem en una cultura que ho nega i vivim com si això no passés, acceptant una versió oficialista de la realitat. Parlar del bé comú ja no té cap valor.

Malgrat la decepció per la cosa pública patent en la nostra societat, Monleón

afirmà "que no es pot fer un teatre que no s'interessi per la cosa pública". Roma -continua- es va quedar amb la comèdia, els lleons i els gladiadors. De fet, van acabar amb el teatre. Plaute continua, però com a mínim els lleons ja no es mengen els cristians.

El teatre -diu Monleón - no perdurà per les llumetes (això és l'espectacle) sinó per ser un espai de controvèrsia i de reflexió. Cal donar al teatre una dimensió que vagi més enllà de la tècnica.

Monleón va fer una defensa del compromís, una qüestió que els intel·lectuals d'avui semblen haver oblidat: Sense obstinació no hi ha continuïtat. La vida intel·lectual requereix un esforç permanent, no és un acte que es consumeix. Cal entendre la cultura com un procés, no pas com un producte acabat. Contra el teatre de la il·lusió, jo plantejo un teatre crític.

No és pas per casualitat que Monleón hagi estat admirador i defensor del teatre de Brecht, al qual, contràriament als qui l'han mistificat (falsejat) ell valora per l'habilitat i la valentia de fer el teatre que calia fer a l'Alemanya del seu temps.

"L'ordre econòmic ha d'atendre tothom per tal que tothom pugui explicar-se. I qui podrà fer totes aquestes preguntes? El públic, no. El creador, l'escriptor, el cantant. Si no és així, un dia ens diran per la TV que ens morirem a les 7 i esperarem pacientment asseguts al sofà l'hora de morir".

Com deia Brecht, "vivim en uns temps difícils" que exigeixen també respostes valentes.

X.R.

PERE MARTÍ PÚBLICA LA SEVA PRIMERA NOVEL·LA

1.- La ritualitat de les presentacions

La presentació d'un llibre s'assembla cada cop més a un *vernissage*, un acte protocolari, sovint de conveniències, on es convidava la parentela i els amics perquè realcin l'obra de l'artista. L'obra, però, queda com un simple decorat de converses fútils mentre el personal entoma quatre pastes i s'empassa el xampany.

El dia 14 de març vaig presentar una novel·la infantil a la llibreria Drac amb la ingènua pretensió de fer una miqueta de pedagogia. No en vaig sortir gaire ben parat, sobretot per la meua manca de convicció i també de perícia.

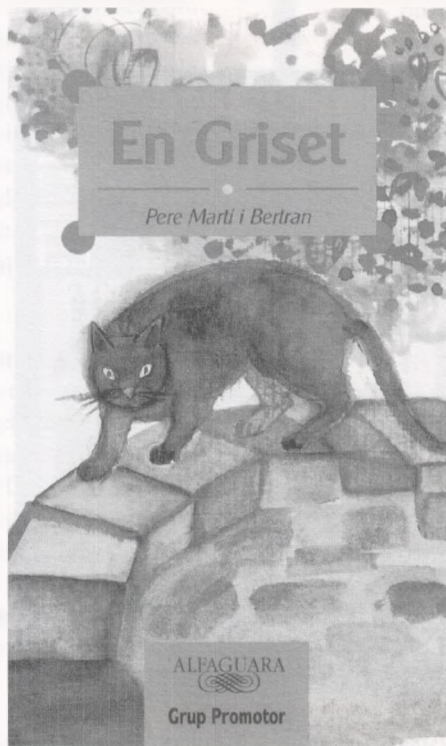
Amb això no vull dir que la ritualitat implica a bona part dels actes públics estandaritzats pel costum sigui condemnable, ans el contrari, la previsibilitat té també molts avantatges, com ara el fet -que jo no vaig saber aprofitar- de fer una contrapresentació. Volia, això sí, desvetllar algun interrogant prou incòmode com perquè l'auditori no se n'anés a casa incòmode.

Tot ritual és un pretext, per a la conversa, per al debat, per a la simple circulació d'idees.

En aquest cas, allò que ens abocava al soterrani del Drac era en Griset, un gat inventat per en Pere Martí, un home que jo tenia per molt "formal", massa, i que arran d'aquesta presentació, dotze anys més tard de quan el vaig conèixer, he trobat més clivellat i, per tant, agradósament vulnerable. Ja sé que la sinceritat no es prodiga gaire en aquest temps d'amaneraments i pactes secrets. La prefereixo al contuberni, potser per això sóc un mal polític.

2.- La sacralització de la literatura.

El corrent sacralitzador avui ho arrossega gairebé tot fins al punt que els productes que genera l'art, la literatura, la música, però també l'esport, esdevenen objecte de culte. Ens trobem submergits permanentment en les aigües de la mitomania. Una de les idees que vaig intentar qüestionar era la del lloc que ocupa el llibre (la lectura) en la nostra vida. I ben mirat -partint sempre de la meua

experiència personal- trobo que l'hem sobrevalorat. La lectura d'un llibre no és en si mateixa una experiència, sinó l'expressió d'una experiència, que se sol fer en solitari i en un cubiculum més aviat erm. Sempre es diu que en la recepció hi ha implícit un nou acte creatiu, que el lector (en cada cas diferent) és qui tanca el cercle de la creació. Possiblement és cert. Jo, en la lectura hi veig una certa perversitat, l'expressió d'un cert desequilibri vital. Qui es refugia en la lectura, fuig de la vida. La meua relació amb els llibres ara és purament instrumental. Ens mirem els llibres amb excessiva reverència.

3.- La literatura oral.

Per contra, allò que em diem literatura oral, aquell corpus textual, elaborat i destil·lat pel temps, que es transmet de viva veu, a cops en un lloc imprevisible, i compartit amb els altres, té per mi valor d'experiència. Perquè és un acte físic, irrepetible - com la representació teatral- on el timbre i la modul·lació de la veu juguen un paper determinant.

I la literatura oral posa sobre la taula una qüestió que jo sempre he volgut comunicar als estudiants de secundària: el fet que la literatura és patrimoni de tothom (com

l'art probablement), la qual cosa no vol pas dir, ni de bon tros, que qualsevol esgargot sigui un poema.

3.- Literatura infantil i juvenil, un debat estèril.

Pel que he pogut llegir amb l'excusa de preparar aquesta presentació, continua l'absurda polèmica que enfronta els qui defensen l'especificitat de la literatura infantil i juvenil amb els qui parlen de literatura a seques. No li veig la gràcia ni el sentit. És evident que hi ha graus de competència lingüística -per damunt de les edats- i que, parlant, si volem reeixir amb allò que volem comunicar, ens adaptem sempre a les característiques del nostre interlocutor. Per tant, em sembla bastant evident que hi ha un univers temàtic que encaixa més bé que un altre en el món dels infants. Els experts diuen: "La recepció infantil d'una obra d'art depèn directament d'aquelles operacions mentals que el nen és capaç de fer". Justa la fusta! És tan evident com pensar que la complexitat d'una obra i una certa disposició (predisposició?) en el lector i en l'entorn del lector, condicionaran el seu interès i la qualitat de la seva experiència de coneixement. Diferenciar entre destinatari i receptor, com fa Janer Manila per saldar la polèmica, em sembla una banalitat.

4.- Experiència literària / experiència cognitiva.

Llegim malament i de pressa. L'avidesa i les ganes de precipitar-nos en el desenllaç ens fan llegir massa de pressa. Una lectura és bona si és introspectiva, cap a dins d'un mateix, confrontant i comparant dos viatges paral·lels. Es tracta d'aprehendre, d'assimilar allò que se suposa que l'escriptor ha elaborat gràcies a un esforç suprem. Escriure bé és molt difícil, i llegir també. Aquesta parada, aquest despenjar-se dels trams de circulació rodada de la vida quotidiana, tan estressants, amb un llibre a les mans, és una bona fórmula per a la reflexió i l'autoconeixement.

La literatura té també una funció socialitzadora. Penseu en el Teatre Butho japonès o en l'Òpera de Pequín, hom només hi pot accedir si en coneix el codi,

un codi que comparteix tota la comunitat lingüística.

5.- El llibre: En Griseta.

La lectura d'un llibre se sol fer des de la inducció. Dificilment triem o comprem un llibre a l'atzar. Quan això passa, pots arribar a tenir realment la sensació d'haver fet una troballa. Induïts per la publicitat, pel prestigi de l'autor, pel comentari entusiasmat d'un amic, per la recomanació del crític, la nostra no és normalment una lectura ingènua.

La meua aproximació a la novel·la d'en Pere Martí venia marcada per un prejudici -que com la majoria falseja la realitat-: la recança que em fa agafar un llibre pensat per als infants.

D'entrada, el títol del llibre, que és el nom del gat que vertebrava la història que es narra, em sembla una troballa, sobretot per a futures narracions en què el veritable protagonista sigui el gat. És un nom que té categoria de fàbula. Però el llibre no és una fàbula. Més que la història d'un gat allò que s'explica són les incidències, anhels i expectatives que provoca la presència d'un gat en una família qualsevol. El gat és la síntesi perfecta entre la domesticitat i la salvatgia: esquerp i indomable, independent i polític. Juga i caça a la mateixa llar, cosa que no fa el gos. Això el fa un excel·lent actor de múltiples peripècies.

El llibre està escrit en primera persona, gràcies a una doble transposició, de l'autor real a l'autor de la ficció, del pare al fill. El punt de vista és, doncs, el d'un nen d'onze anys, l'Eloi, que manté, per al·lusions, la

presència tutelar del pare-autor que vetlla per fer arribar la barca a bon port.

En aquest joc hi ha per mi l'encert primordial i també les mancances del llibre. Encerts perquè és una fórmula que facilita la formulació d'interrogants per part d'un infant que creix, que descobreix el món, que es deleixa per saber i aprendre. I és evident que l'adopció d'un animal implica responsabilitats que tenen molt a veure amb els signes de la vida "real": el misteri de la vida i de la mort, l'observació de la naturalesa, els afectes, les restriccions, etc. L'autor ha sabut integrar hàbits que remetent a uns valors (consulta del diccionari, higiènic, culturals, d'èstricta urbanitat) i és en aquí on veig un zel excessiu que fa de l'Eloi un nen massa assenyat (els infants, sovint, sigui per mimetisme o per naturalesa juguen amb perversitat).

Hi ha també un artilugi que funciona molt bé en relació al model de llengua. Els catalans tenim sempre el problema de no saber com transportar la llengua viva a la literatura, el pes de la normativa resulta sovint asfixiant. En Pere Martí ha trobat la manera de fer confluïr fins a tres registres lèxico-sintàctics, integrant els modismes de la parla dels infants, el llenguatge més elaborat i culte dels pares (veritables tutors de la normativa) i les joies d'un llenguatge popular, avui gairebé intrombable, que ha posat en boca dels avis.

En Pere diu que en la literatura infantil i juvenil hi ha dos grans corrents, el realisme fantàstic i el realisme bestial i que la seva obra se situa en un punt amable que podria fer pensar en allò que en Ruyra s'anomena "realisme blanc". Ja hi ha prou violència a la tele i al carrer, i és cert. De la part final m'interessa destacar "la consciència de maduració" que té el protagonista arran d'aquesta aventura vital: L'apreciació del bé i del mal. No tot és de color de rosa i l'Eloi comença a percebre també el perfil de la maldat.

En un afany d'honestedat lloable, en el text de la contracoberta, l'autor deixa constància d'una veritat que massa sovint s'obvia: "hi ha experiències que no es poden substituir amb llibres o vídeos", com aquesta de tenir animals a casa.

Encara que pugui semblar una contradicció -per tot allò que he exposat-, gràcies, Pere, per aquest llibre.

Xavier Rusalleda

CLÍNICA DENTAL

DR. TOMÀS BOIX I SANS

ESTOMATÒLEG

METGE DENTISTA

Col·legiat nº 2256

Consultes hores convingudes

CLÍNICA DENTAL

C. Sant Rafael, 35, 1r-1a

- Casa Batlló -

Tel. 26 95 19

17800 OLOT (Girona)

THE BIG SLEEP

Mentre a la vida quotidiana la mort és un tema tabú del qual se n'evita parlar i sovint s'amaga, a la ficció de les pantalles apareix freqüentment i de forma oberta. Poques són les pel·lícules actuals on no surti un assassinat o una mort violenta. El cinema d'aquests darrers anys està farcit de cadàvers: degollats, esclafats, ofegats, decapitats, esquarterats, enverinats, cremats, etc. L'índex de mortalitat a la ficció cinematogràfica és terriblement alt. La vida humana ha seguit un procés continu de desvaloració. Malgrat aquesta reiterada presència de la mort, en poques pel·lícules es parla realment d'ella. Veiem molta gent morir i sense que se'ns ocultis cap detall; però en canvi quasi mai no sentim l'alè terrorífic de la mort. La sang falsificada dels actors inclús ens pot arribar a esquitxar i embrutir; però difícilment serem conscients de la vertadera i profunda significació del fet ineludible de la mort. La seva representació repetida mil vegades i de mil formes diferents l'han trivialitzat i neutralitzat, eliminant totes les seves connotacions tràgiques. A la vida quotidiana neguem la mort a través del silenci. A la ficció cinematogràfica se l'exorcitza a través de la seva invocació constant i convertint-la en un fenomen irreal: un simple accident sense contingut ni conseqüències:

Alguns directors però s'han atrevit a tractar el tema de forma clara i directa. François Truffaut a **La habitación verde** interpreta un periodista obsessionat en mantenir viva la memòria dels morts. La seva voluntat de no oblidar ningú el porta a transformar una petita capella en un monument funerari decorat amb les fotografies dels desapareguts i amb espelmes simbòlicament sempre enceses. Fins quan podem conservar el record dels morts? A **Relámpago sobre el agua** Wim Wenders filma l'agonia i la mort del mític director Nicholas Ray, víctima d'una malaltia terminal. Wenders converteix un acte que sempre s'ha considerat privat en una cerimònia pública oberta a la mirada i a la curiositat de qualsevol. És possible captar el procés físic que porta a la desaparició d'una persona? Carl Theodor Dreyer a **La palabra** fa possible el miracle que tots hem desitjat quan hem

«Julien Davenne (François Truffaut) envoltat d'espelmes, morts, a **La habitación verde**»

perdut algú: ressucitar el difunt a través de l'amor i de la fe. Dreyer es revolta contra la injustícia del destí i retorna la vida a l'esposa-mare. Hem fet tot el possible per evitar o alleugerir la mort de qui plorem? Richard Attenborough a **Tierras de penumbra** escenifica el dolor per la desaparició de la persona estimada després d'una llarga i cruel enfermetat. Només el pensar que "el dolor d'avui és la felicitat d'ahir" ens pot consolar davant de tanta impotència. Quanta tristesa podem suportar? I més recentment James Cameron a **Titanic** descriu diferents maneres de reaccionar en front de la mort: la lluita desesperada d'en Jack i la Rose, la dignitat del senyor Guggenheim, la covardia de l'empresari, l'egoisme del promès milionari, l'escepticisme inicial dels passatgers, etc. Com actuarem davant de la mort quan truqui a la nostra porta? Moltes altres pel·lícules han trencat el tabú i han gosat mirar directament la cara de la funesta dama: **El séptimo sello** d'Ingmar Bergman, **Muerte en Venecia** de Luchino Visconti, **La boca abierta** de Maurice Pialat, **La balada de Narayama** de Shohei Imamura, **La muerte en directo** de Bertrand Tavernier, **Vértigo** d'Alfred Hitchcock, **Tiempo de amar, tiempo de morir** de Douglas Sirk, **Reencuentro** de Lawrence Kasdan, **Hecho en el cielo** d'Alan Rudolph, **¿Qué bello es vivir!** de Frank Capra, **La gran comilona** de Marco Ferreri,...

"Què hi feia on descanséssiu un cop mort? Tant se valia en un dipòsit d'aigua bruta com en una torre de marbre al cim d'una alta muntanya. Mort, dormíeu la gran dormida, i aquestes coses de detall no us afectaven." (**La gran dormida** de Raymond Chandler).

Carles Batlle

«La mort de Nicholas Ray sota la mirada de Wim Wenders a **Relámpago sobre agua**»

EL BASAR DE LES SORPRESES

LEGÍTIMA DEFENSA

de Francis Ford Coppola

Els grans mestres del cinema ho són sense necessitat de fer pel·lícules magistrals. Coppola ja fa molts anys que no dirigeix una gran pel·lícula, però una obra seva sempre és molt superior a la mitjana; per això és un dels mestres. Un dels grans al costat d'Allen o Scorsese, directors que sempre, sempre, ofereixen alguna cosa més que els altres. **Legítima defensa** és un exemple paradigmàtic d'aquesta evidència perquè, tot i no tractar-se d'una pel·lícula excepcional, sí que és diferent a moltes d'altres que tenen temes, arguments i fonts d'inspiració semblants. La diferència del mestre es troba en la manera de filmar la història, en l'elegància de la narració, en el tractament dels personatges. Hi ha una inspiració clàssica al llarg de tota la pel·lícula, que difícilment es pot reconèixer en el cinema nord-americà actual.

No sé si Coppola tornarà a fer mai una altra gran pel·lícula americana, com espera certa crítica i cert públic. És igual. Les seves obres sempre seran importants; porta dins seu l'estigma dels clàssics i aquest senyal no desapareix mai més.

➡ Miquel Barti

«Francis Ford Coppola (el mestre), Matt Damon (el principiant) i Claire Danes (la noia) durant el rodatge de **Legítima defensa**»

VEUS DISTANTS

«A lo mejor esto no significa nada para ti, pero el tejado que yo construí para mi casa no tiene una sola gotera . . . ni una. Mucha gente piensa que una escuela es el principal signo de civilización . . . pero yo digo que es un tejado bien hecho.»

(Ned Morgan Freeman) a **SIN PERDON** de Clint Eastwood, (1992)

LA LLISTA DE . . .

- RAMON GIRONA (Fundació Càritas Immigració)
- **AMANECER** de Friedrich Wilhelm Murnau (1927)
- **PASION DE LOS FUERTES** de John Ford (1946)
- **RUFUFU** de Mario Monicelli (1958)
- **AL FINAL DE LA ESCAPADA** de Jean-Luc Godard (1959)
- **EL APARTAMENTO** de Billy Wilder (1960)
- **LA DOLCE VITA** de Federico Fellini (1960)
- **EL PADRINO I, II i III** de Francis Ford Coppola (1972, 1974, 1990)
- **LA ULTIMA TENTACION DE CRISTO** de Martin Scorsese (1988)
- **DELITOS Y FALTAS** de Woody Allen (1989)
- **SIN PERDON** de Clint Eastwood (1992)

SHORT CUTS

* El Cine-club, avançant-se a la Setmana Santa, inicia les activitats del tercer trimestre el divendres 3 d'abril. Per aquest final de temporada ha programat: **Keep Cool** de Zhang Yimou, **Mi estación preferida** d'André Téchiné, **Fotografiando hadas** de Nick Willing, **El prisionero de las montañas** de Sergei Bodrov, **Tren de sombras** de José Luis Guerín i **Jerusalem** de Bille August. En el programa, com a primer plat d'un suposat menú cinèfil, s'anuncia la possibilitat de passar pel·lícules clàssiques. Només de llegir-ho la boca se'ns fa aigua. Ja seria hora que a Olot poguéssim tornar a veure clàssics en pantalla gran i en versió original.

* Sorprenent cicle dedicat al cinema de l'Amèrica llatina per al proper trimestre a la Filmoteca. Podrem veure pel·lícules d'Argentina, Xile, Colòmbia, Perú, Veneçuela, Cuba i Mèxic. A partir del dimarts 21 d'abril es projectaran **Los últimos días de la víctima** d'A. Aristarain, **El callejón de los milagros** de J. Fons, **Reina y rey** de J. García, **Disparen a matar** de C. Azpurúa, **Juliana** d'Espinoza i Legaspi, **Cóndores no entierran todos los días** de F. Norden i **Ardiente paciencia** d'A. Skarmeta. Esperem que els diners que s'estalviaran en subtitulatge electrònic es puguin destinar a contractar pel·lícules més interessants per a la propera temporada.

* Després del magnífic cicle de l'any passat dedicat íntegrament a Emir Kusturica, el Cine-club torna a programar un petit cicle per aquesta Setmana Santa. Aquest any està dedicat a pel·lícules premiades en diferents festivals internacionals. Podrem veure **El dulce porvenir** d'Atom Egoyan, **El sabor de las cerezas** d'Abbas Kiarostami i **El círculo perfecto** d'Ademir Kenovic.

SALVATS, d'Edward Bond

Traducció

Guillem Jordi Graells

Escenografia i vestuari

Lluc Castells

Il.luminació

Xavi Clot

Direcció

Josep Maria Mestres

Intèrprets

Adrià Collado**Elena Fortuny****Ariadna Gil****Teresa Lozano****Julio Manrique****Raimon Molins****Josep Montanyés****Xavi Sabata****Manel Sans****Albert Triola**

Teatre Principal d'Olot,
divendres, 27 de març de
1998, Dia Internacional del
Teatre

Edward Bond va escriure *Salvats* el 1965, trenta-tres anys més tard, l'obra continua provocant l'escàndol als pocs escenaris on es representa. Olot no va ser una excepció, a les poques escenes,

alguns espectadors ja van abandonar el teatre i a la mitja part, les desercions entre el públic van ser notòries. Certament, l'obra és dura, els personatges exerceixen una violència sense sentit, com tampoc no té cap sentit ni aspiració la seva existència.

De fet, l'autor forma part de la generació d'escriptor anglesos coneguda com la dels "joves irats", que practiquen l'exabrupte dramàtic amb una forta càrrega social i política. Són, per dir-ho d'alguna manera, la versió teatral i primigènia del que en aquests moments es pot veure en algunes pel·lícules en boga: "La camioneta",

"Full Monty" com a comèdies i altres "tarantianes" més en la línia violenta. La violència resulta un bon revulsiu, un crit desesperat davant la manca de sortides a les aspiracions més elementals, però cinematogràficament és molt més païdora que dalt d'un escenari.

Els espectadors que van marxar durant les primeres escenes així ho van demostrar. Ara bé, els que van desaparèixer durant la mitja part ho van fer pels mateixos motius? Molt em temo que no. A la incomoditat del text, caldria afegir una interpretació molt desigual que va del·luir algunes escenes en les quals els tons dramàtics eren molt elevats. També l'ús continuat de foscos entre les escenes provoca constants interrupcions en el clímax. Cal dir que tots els actors són molt joves i que ha de ser molt difícil mantenir durant dues hores llargues l'alta tensió que l'obra requereix. A alguns intèrprets els passa

com en el cas de l'Ariadna Gil, que "donen molt el tipus" però, o bé els falta una mica de domini de la veu o la direcció els ha forçat el personatge fins a l'extrem que no s'entén el text. És una llàstima que l'esforç d'interpretació que fan tots ells i el risc que assumeix la companyia en representar un text contemporani i compromès no acabi reeixint. Tanmateix, també va ser desigual l'acceptació del públic, la gran majoria no va abandonar el teatre i em consta que molts espectadors van sortir francament impressionats del text i de la interpretació. En fi, ja ho diuen que Edward Bon és sempre polèmic.

Pep Fargas

A LES BARRICADES!

Els centenaris del naixement de Federico García Lorca i Bertol Brecht i també el Premi Nobel de Literatura d'aquest any concedit a Dario Fo, serviran per aplegar un seguit d'actes i espectacles sota un cicle anomenat "A les barricades!".

Malgrat que els detractors de les efemèrides, amb bona raó, les acusen de fomentar la nostàlgia autocomplaent, de poc rigor històric i d'anestesià la creativitat que hauríem de suposar en els artistes, també és cert que celebrar un centenari l'any 1998 ens permet fer una revisió de tot aquest segle, que ha estat un dels més convulsionats de la història de la humanitat.

Resulta difícil fer la tria d'aquells fets destacats, dels que han significat un canvi més notori: l'emancipació de la dona, la fi del colonialisme, els moviments socials, els avenços tecnològics o la globalització. Ben segur que la falta de perspectiva no ajuda gaire, per això és interessant donar-hi un cop d'ull de la mà de dos intel·lectuals que han estat dramàticament compromesos amb la història d'aquest segle: Bertol Brecht i Federico García Lorca i també per extensió, per justícia, i per similitud en el compromís, amb Dario Fo, el "gioglare" més clarivident que ha donat el teatre italià d'aquest segle.

Per això el títol no és aleatori, la revisió de l'obra i el compromís dels tres autors, així com de tants altres artistes i intel·lectuals que han fet seva la causa de la llibertat, haurien d'aportar-nos noves energies per afrontar la realitat d'aquest canvi de mil·lenni que, malauradament, desprèn de nou un tuf del totalitarisme, el feixisme i la intolerància.

La proposta inicial del Teatre Principal, que plantejava a la gent del Centre Catòlic i a l'Orfeó Popular la lectura de textos de Brecht i Fo, coincidint amb la representació al teatre de "Amor de don Perlimplín con Belisa en su jardín" de Lorca, s'ha vist àmpliament superada per la resposta d'entitats i grups locals fins al punt de

configurar un complet programa d'activitats que, a l'hora de redactar aquest article, encara no es pot donar per tancada.

Es podran veure dues obres de teatre, a més de la de F. García Lorca, interpretada per la companyia Tarantantana, al teatre del Centre Catòlic, la companyia local Fila 3 posarà en escena "El gest de la por" de Dario Fo. També en aquest escenari, en Pere Serrat dirigirà la lectura de textos de Bertol Brecht interpretats per la Margarida Arau i en Santi Jou, que ja van fer parella en les "cartes d'Mor" de A.S. Gurdney. Semblantment, a l'Orfeó Popular, en Pep Mora dirigeix la lectura de textos i la interpretació de cançons de diverses obres de l'autor alemany.

El Cine Club d'Olot s'afegeix al cicle programant pel dia 22 de maig "El prisionero de las montañas" de Serguei Bodrov, pel·lícula inspirada en "La captiva del Càucàs" de Leo Tolstoi, nominada als Oscars de 1996, que representa un al·legat contra les guerres en general i una presa de posició del seu director enfront de la guerra de Txetxènia.

Dues formacions musicals, Déu n'hi duo i el duo Figueres-Ruscalleda, compartiran cartell al Cafè Central en un concert

inspirat en la cançó protesta i en les cançons pròpies de la guerra civil espanyola.

A l'escenari del Teatre Principal, La Butaca interpretarà fragments de "L'Òpera de tres rals" de Bertol Brecht i la companyia "Los conguitos" de Pedro Carrozo, un recital poètic a partir de l'obra de Federico García Lorca, titulat "El último ensayo". El Museu Comarcal organitza, conjuntament amb l'Arxiu Històric Comarcal, una taula rodona sobre la implicació de l'intel·lectual en el seu entorn, alhora que ha implicat en Carles Fontseré en la confecció del cartell i molt possiblement en la mateixa taula rodona. Fontseré és possiblement el cartellista més remarcable de la guerra civil i també exemple d'artista a qui el seu compromís li va costar un llarg exili.

Finalment, la Biblioteca Marià Vayreda està treballant per a l'edició d'una guia de lectura dels tres autors objectes del cicle. Com veieu, "A les barricades!" ha aconseguit ja un primer èxit de convocatòria entre les entitats i els grups locals més actius que mereixen l'atenció i seguiment del públic olotí. Haureu d'estar atents a l'edició del programa oficial que, de ben segur, no correrà el risc dels lamentables oblitats i les inevitables inconcrecions d'aquest article.

Pep Fargas

AMMONIAC

Set mesos han hagut d'esperar per poder editar el seu primer maxi-C.D.; per sort després de molts maldecaps ja és a la venda el primer treball d'Ammoniac. Però abans de parlar del maxi-C.D. farem un breu repàs de l'evolució del grup des dels seus inicis fins a l'actualitat.

Tot va començar fa molts anys a l'escola de música Sant Roc. L'escola organitzava combos perquè els alumnes aprenguessin a tocar en conjunt. Quan va acabar el curs, un grup d'amics que tocaven a l'escola, (Pep Monturiol (guitarra), Albert Collell (guitarra), Joan Segura (bateria) i Joan Domingo "Mingo" (baix)) van continuar tocant junts. En aquells moments totes les hores d'assaig eren ocupades per versions de grups com: AC/DC, Ramones, Leño... Tocaven per plaer i mai no es van plantejar la idea de formar un grup.

El temps va passar i el combo al final es va desfer; només van continuar tocant en Pep i l'Albert. Llavors van coincidir amb en David Pérez (bateria) i en Pau Esteve (Baix) i el "grup" tornava a ser complet. Les hores de dedicació, les ganes, la il·lusió... tot deixava entreveure que s'estaven consolidant.

Quan ja tenien el nom del grup, un munt de bones versions i fins i tot algun tema propi van decidir que era el moment de fer un concert de presentació. El van fer conjuntament amb els combos i els grups que havien sortit de l'escola i va ser al local social de Les Preses.

Després d'això el grup va continuar tocant a diversos llocs: festes de poble, bars, festivals... Les versions d'aquells moments eren de molts grups diferents: Bad Religion, Ash, Green Day, Los Planetas, Ramones, Barricada... Però ells tenien ganes de tocar coses noves i en molts concerts introduïen un parell de cançons de collita pròpia, les dues primeres cançons van ser The mirror of this life i Poor of you.

La seva varietat musical els convertia en un grup inclassificable, ells defensaven que senzillament tocaven el que els agradava, fos el que fos.

Van arribar les Festes del Tura i van decidir agafar un descans; llavors va ser quan en David Pérez (bateria) va decidir deixar el grup per motius de feina. Aquest fet va frenar una mica l'evolució del grup. Tot i

així van tenir molta sort perquè només van tardar un mes a trobar-ne un de nou. En Joël Barcons, nou bateria del grup, es va adaptar a la perfecció, en tres setmanes es va aprendre totes les cançons i va demostrar aquesta ràpida adaptació al concert que van fer a Cal diferent. Llavors van venir un seguit d'actuacions de les quals cal destacar la seva participació al concert de la Polla Records fent de teloners. Ells però, tenen més bon record del concert que van fer a les Festes del Tura a la plaça del Carme

(segons ells és el millor que han fet).

Com ja he dit abans, musicalment sempre s'han considerat un grup inclassificable. Les diferents influències que reben els components del grup han enriquit molt la seva producció. Tots coincideixen a buscar un to dur i contundent en les

seves cançons però que a més s'adapti a les predileccions de cada un. Els seus inicis plens de versions han quedat enrere; ara en els seus concerts només toquen les seves pròpies cançons, que han a u g m e n t a t considerablement: The mirror of this life, Poor of you, Difícil, Absència, Running to nowhere, Naixem plorant...

Tot i que tenen cançons en català i en anglès trobem que últimament s'han decantat més pel català, i això s'ha vist reflectit en el seu maxi-C.D. D'ell ens van parlar a l'entrevista:

LAMAQUETA

-Quan es va gravar el maxi-C.D. ?

-Montu: Es va gravar i mesclar els dies 19, 24 i 25 d'octubre a l'estudi Ariadna recording que es troba a Sant Climent Sescebes.

-Ha passat molt de temps, per què heu tardat tant a editar ?

-Pau: La part de l'edició va ser la que ens va portar més problemes perquè no teníem calers. També va influir la nostra falta d'experiència.

-Joël: Vam tenir la sort que en Jordi Gasull ens va aconsellar molt bé, abans i després de gravar.

-Montu: En Jordi Gasull era el tècnic de so de l'estudi. Quan nosaltres ja havíem gravat la maqueta ell ens va proposar que

l'editessim a la seva discogràfica. D'aquesta manera vam passar d'una simple maqueta a la creació d'un maxi-C.D.

-Bertu: També va influir-hi el fet que fessim les còpies a Àustria.

-Com va trobar el vostre productor musical ?

-Bertu: Bé, quan faltava una setmana per anar a gravar em va trucar a casa en Quim Mandado (baixista i veu de Sangtraït) i em va proposar de fer-nos de productor. Evidentment, vam acceptar.

-Joël: Els seus consells i la seva experiència ens van servir de molta ajuda gràcies a ell vam aprendre moltes coses.

-Quin criteri va seguir per triar els temes del maxi-C.D. ?

-Montu: Va ser democràtic.

-Pau: Vam votar sis cançons cadascú i al final vam escollir les quatre més votades. Van ser: Naixem plorant, difícil, absència, running to nowhere.

-Quin és el significat del símbol que hi ha a la portada del maxi-C.D. ?

-Pau: És el símbol de l'Ammoniac que feien servir els alquimistes al segle XVI quan encara no existia la taula periòdica, llavors no anaven per elements sinó per compostos.

-De qui va ser la idea del disseny de la portada ?

-Joël: En Montu va trobar unes fotos, les va comentar amb nosaltres i a tots ens van agradar.

-Bertu: Les lletres són d'en Pau.

-Pau: I el símbol el va trobar en Robert Berenguer, un

amic del grup, en un llibre de química.

-Com ho fareu per vendre les 500 còpies que teniu a punt ?

-Montu: La venda personal de cadascú.

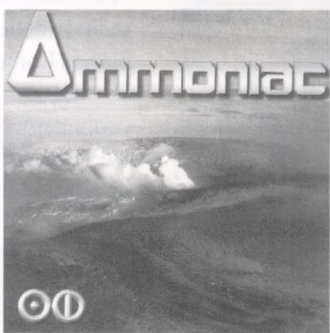
-Joël: En alguns bars i botigues de discos.

-Bertu: I també als concerts.

-Pau: Però sobretot serà venda directa.

El futur dels Ammoniac actualment és dedicar-se a acabar el projecte de Denominació d'origen. Després realitzaran un concert per presentar la maqueta d'una forma general. La il·lusió de tots els components és anar a tocar a fora d'Olot i tindran l'ocasió de fer-ho. Quan acabin tots els projectes que tenen entre mans han confirmat la seva participació en un concert a Barcelona, i potser també tindran l'ocasió de tocar a Girona.

Sergi Navarro

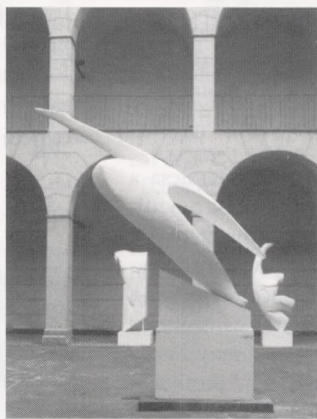
Rosa Serra: Obra pública / Obra íntima

Museu Comarcal de la Garrotxa
Del 4 d'abril al 3 de maig de 1998
No recordo cap exposició de la Rosa Serra en una sala pública. Tampoc no he llegit cap estudi crític de la seva obra, a part de la introducció que en Racionero fa de la "Suite Olímpica", en canvi sé que és molt més coneguda que altres artistes. Ha aconseguit col·locar peces seves en punts estratègics i només a la comarca hi deu tenir pel cap baix unes vint escultures. L'artista, en general, avui, es preocupa tant o més de les relacions públiques que de crear una obra consistent. I la Rosa Serra s'ha sabut situar i envoltar de personatges il·lustres i hàbils, cosa que ha fet possible aquesta proliferació inusual d'obres seves arreu del món. A què ve ara aquesta mena d'exposició antològica feta de motllos que tan poca cosa ens diuen de la veritat de l'artista? L'exposició de l'Hospici consta de dues parts ben diferenciades: la masto-dòntica, situada al pati, i la del format petit, a la Sala Oberta, molt més ben

dimensionada, en tots els aspectes, ja que ella treballa a petita escala i amb fang. A fora, les rèpliques en guix o material sintètic d'obres finals que ja tenen emplaçament, sense els quals es difícil entendre la veritable dimensió de cada peça.

A dins, especialment per la sèrie de retrats, hom pot captar l'enorme domini tècnic del modelatge. I globalment, l'hercúlea capacitat de treball de l'escultora. Hi falta però la màgia de la descoberta de l'artista solitari i el risc d'aquell que s'atreveix a pensar.

R.N.

"La taula ÉS A PUNT..." Àlex Nogué

Sala Espais. Girona
Del 3 d'abril al 16 de maig

L'Àlex Nogué, seguint la petja de les veus que clamen per repensar serenament el món, ens convida a aturar-nos, a seure al voltant d'una taula o bé a reflexionar, en solitari i en silenci davant d'un llibre. En aquesta exposició temàtica que té la "taula" com a centre-superfície, paisatge, autèntic escenari vital- hi ha una cosmogonia que pivota sobre 4 "potatemes": l'individu davant del món (contemplació, coneixement), l'individu davant la mort (emmirallat en l'altre), l'individu en acció (temor, entre dues

aigües) i la injustícia.

L'Àlex no és gens afeccionat als a priori ni a les elucubracions intel·lectuals, no arriba a l'obra amb el cap, sinó amb els sentits amb l'intuïció. Ell parla d'una nebulosa, de formes i pensaments emboirats, una boira que amb el temps es va esvaint i concretant en matèria. Vicente Jarque, que signa el text de presentació del catàleg (titulat "Més enllà de la reflexió"), diu que hi ha una forma de reflexió que no es prolonga en forma de teoria, sinó que cristal·litza en obra. Els grecs- diu- l'anomenaren poiesis i potser és en ella més que en l'àmbit de la techné on podem reconèixer l'origen de l'art.

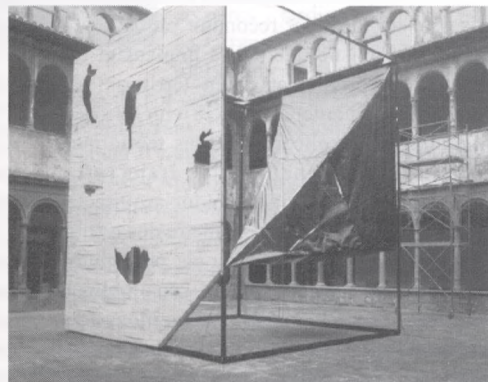
R.N.

"Daudamatismes Rubriks" Intervencions al cub

ART

Des de l'escola d'Art d'Olot es presenta un cicle d'instal·lacions al cub situat en els claus-tres del Carme. Al llarg d'aquest cicle es podran veure sis inter-vençions d'alumnes de 4t de pintura: Sara Garcia, Jordi Fernández, Xavier Frigola, Janine Pujol, Gerard Mateu i Albert de Martín.

Daudamatismes Rubriks és un cicle que aglutina el treball projectual desenvolupat al llarg del curs dins les assignatures de Projectes i Taller amb la finalitat d'experimentar en un pla de realitat la transcendència de la tridimensió i adoptar la tri-dimensió coma a suport expressiu, al mateix temps que es treballa el procés metodològic de la creació projectual.

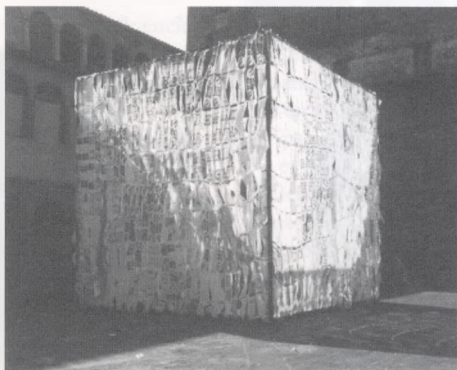
El cub serà doncs receptacle d'un conjunt d'històries escrites en clau poètica, amb llenguatge plàstic. Són formes que des de la preocupació de l'artista ens parlen de la vida, el paisatge, la pintura, la percepció, els elements; des de l'espai físic que simbolitza fins a l'espiritualitat que representa.

La primera intervenció del cicle va ser de Sara Garcia, que va tenir lloc la primera quinzena de febrer. Sara Garcia va experimentar la reflexió de la llum a través d'un mitjà líquid, reflectint les seves ones en una pantalla situada entre el cel i la terra. La visió s'havia de fer necessàriament a partir de l'hora del crepuscle.

A principis de març, es podia veure la segona intervenció, realitzada per Jordi Fernández, sense títol, que intentava donar corporeïtat a l'element simbòlic del cub, un cub format per bigues de metall de sis metres, que visualment passava força desapercebut.. Mitjançant bosses de plàstic usades - un element translúcid, delicat i fràgil- buscava donar-li la força i la presència d'una massa de les seves dimensions.

A partir del 19 de març, van veure Camp blanc, de Gerd Mateu, una instal·lació interactiva que tracta la sobredimensió o proposta plàstica "aèria". basada en conceptes filosòfics del

Mite de la Caverna de Plató, les imatges apareixen a la visió. Sobre un pla vertical retallat de fusta de 6X6 metres, darrera del qual es convida l'espectador a introduir-se en una perspectiva virtual.

R.N.

PARCS I JARDINS

La segona xerrada del cicle sobre *Espais Lliures* organitzat per la dele-gació de la Garrotxa i el Ripollès del Col·legi d'Arquitectes va resultar sorporifera i opaca al temps que et permetia intuir l'enorme interès que, probablement explicat d'una altra manera, té l'anomenada "arquitectura del paisatge".

Llàstima, perquè hi havia força més gent que en la primera sessió i, a més, el tema, en una ciutat com Olot, que es defineix gairebé com a ciutat jardí, pretesament modelada pel paisatge, era ideal per reconduir el model (o models) urbanístic que s'està implantant en aquest nostre privilegiat -diuen- territori.

Enric Batlle, el conferenciant, va tenir serioses dificultats per explicar el corpus teòric que sustenta la seva indiscutible trajectòria professional com a dissenyador-arquitecte d'espais lliures. Per mi va cometre dos errors importants: Primer, saltar-se els preàmbuls que, en tota xerrada divulgativa, són d'obligat compliment per tal d'clarir l'especificitat de la feina del projectista de parcs i la consideració dels espais lliures com una mena també d'espai "urbanitzat". I en segon lloc, no haver sabut fer una bona tria del material gràfico-visual presentat, excessivament dispers.

Els llecs, com és lògic, associem l'arquitectura a la construcció d'edificis; ja costa de veure la mà de l'arquitecte en la configuració d'una plaça, doncs encara més quan es tracta d'un parc o un espai enjardinat. En realitat, tant si és en espais construïts com en espais oberts, l'arquitecte es dedica a distribuir línies i volums sobre el territori.

Malgrat els inconvenients, vam poder dilucidar allò que, segons ell, configura la base de l'arquitectura del paisatge:

a) L'agricultura. Segons Batlle, el catàleg de processos que ofereix l'agricultura poden arribar a ser el futur espai lliure de les ciutats. L'acció de l'home sobre la terra amb finalitats productives (varietat de conreus, hortes, explotacions forestals, etc) constitueix un dels elements constituents de l'arquitectura del paisatge.

B) El Land Art és el resultat de la intervenció directa de l'artista sobre el paisatge (corrent que es posà de moda als anys 60), posant una

pedra, dibuixant una línia, retallant un bosc, llaurant la terra d'una determinada manera, etc. És una acció d'ordre minimalista, que parteix de la simplicitat: amb el mínim gest aconseguix el màxim efecte.

C) Ecologia artificial.

No és altra cosa que integrar els processos ecològics de recollida i depuració d'aigües, abocadors de residus o aprofitament energètic en la configuració d'un espai lliure.

D) Immobilitat substancial. Cada lloc -diu Batlle- et dona alguna cosa; no hi ha dos llocs iguals. "Cada topografia -diu Rafel Moneo- ens pot aportar coses diferents que es converteixen en argument del projecte"

En la part final de l'exposició, més relacionada amb projectes dirigits pel seu gabinet (Parc de l'Escorxador, Parc del nus de la Trinitat, Parc Central de Sant Cugat, etc), van sortir unes quantes idees interessants.

Mantenir o integrar trossos de naturalesa a l'interior de les ciutats tal qual, sense modificar-los (un bosc, un camp, etc). Contemplar la creació d'un parc lligat a un procés agro-forestal (plantació de pollancre). Incorporar com a parc (d'ús públic, per tant) estructures regeneratives naturals (feixes i regs com a sistemes de depuració d'aigües). Aprofitar el que ell anomenava "geometries de la topografia" i "geometries de la vegetació" per a la configuració d'espais oberts. Manteniment de camins existents, en comptes de triturar-los per sistema. Va parlar també de les anomenades "narratives de la pèrdua", actuacions més radicals que ens acosten a l'estat de la natura verge; és com accentuar la salvatgia enfront de la civilitat i en relació a formes vegetatives cada cop més escasses. Introducció d'elements pròpiament hortícoles a la ciutat.

El catàleg de propostes és inacabable, el problema, però, rau en l'assimilació del concepte per part de qui ara per ara determina la forma i el creixement de les ciutats (administració local, fonamentalment) i en el mètode, la posició de l'arquitecte en l'espai "urbà".

Olot té pendent una feina importantíssima: la configuració dels límits territorials del municipi i la delimitació dels corredors intermunicipals. Mentre no s'afronti decididament aquest problema, el perill de deteriorament del nostre entorn serà cada dia més gran.

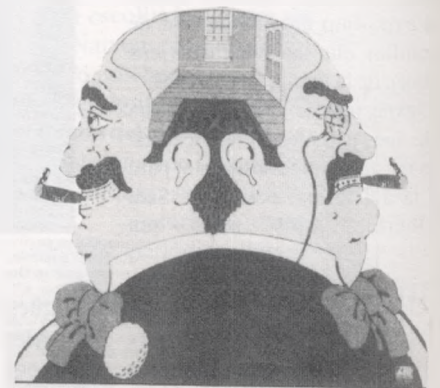
Redacció

RELACIÓ ENTRE CULTURA I PODER

El dissabte dia 14 de març l'escriptora Isabel Clara Simó va fer una conferència a l'Orfeo amb el títol Cultura i poder, dins el cicle de xerrades que organitza periòdicament l'Eco-fòrum. Davant un auditori més nombrós del que acostumen

a tenir aquest tipus d'actes -gràcies a l'èxit assolit per El mossèn, La salvatge, Els ulls de Clídice, i altres novel·les de l'escriptora- Isabel Clara Simó va ser introduïda per Lluís Busquets, que en va fer un retrat literari i personal, i va dibuixar tota una trajectòria de dona eficaç, expeditiva i d'esquerres.

L'escriptora va introduir el tema amb una reflexió sobre l'origen dels valors culturals, i en la no-existència de tot allò que sorgeix fora del poder establert. Seguint Foucault, considera que ni són objectius, ni són merament un producte de màrqueting, sinó que vénen donats pel poder, que decideix quines obres culturals tindran prestigi. Res del que s'aparta del poder, del sistema establert, no té sortida: tots llegim i escoltem el que el poder vol.

Dins aquesta realitat tan decebedora, a vegades surten esclatxes, i en tenim exemples com ara l'ecologisme o el feminisme, que no provénen del poder i en canvi constitueixen un referent important. El poder no té més remei que incorporar-los, i sovint ho fa malament.

Per esbrinar la relació entre cultura i poder, es va servir de la paradoxa del Rei i el Poeta. El Rei necessita el Poeta i el paga, i aquest necessita el poder per sobreviure,

EL PAPER DE BARCELONA EN L'ORDENACIÓ GLOBAL DEL TERRITORI

però es repel·len mútuament. En aquest punt és on va posar de manifest la dificultat amb què es troba ella mateixa en aquests moments, en què treballa des de totes dues bandes, des de l'Administració i des de la literatura, en una mena d'esquizofrènia complexa.

Es va centrar en la problemàtica dels escriptors de casa nostra, a qui des de fora demanen que facin el que ella en diu "literatura fundacional", que facin servir les seves obres per explicar què és Catalunya, i qui no perdonen la pretensió de ser universals. Va introduir els conceptes d'Estat-pare —denota poder, treball i força- i Nació-mare —protectora, amb vinculacions sentimentals- per fer referència als nombrosos complexos que es pateixen en aquest sentit: el convenciment que el català és una llengua inferior, apta per a fer poesia i no gaire res més, la pretesa necessitat del bilingüisme, que forçosament implica que n'hi ha que només saben una llengua, etc. "En definitiva -va concloure- l'enemic exterior existeix, però no podem oblidar l'enemic interior: Catalunya encara no té clar que no és Espanya".

Meius Ferrés

U El dissabte 21 de març, va tenir lloc a l'Orfeó l'esperada conferència d'en Xavier Casas, segon tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, sobre el paper del Cap i Casal en l'ordenació global del territori.

Lluís Paluzie, després de glossar l'històric polític i acadèmic del conferenciant, apuntà algunes de les qüestions centrals del tema de debat. "Barcelona ha estat la capital d'un país de tradició urbanística - va dir. Barcelona, modelada pel Pla Cerdà, ha estat l'eix de tots els plans territorials un dels quals avui encara és vigent: el Pla Comarcal de 1953 i el Pla Metropolità de 1976".

"Barcelona -afirmà Paluzie- ha sofert un gran canvi, primer el del Jocs Olímpics -recordem l'anella olímpica, la vila olímpica, les infraestructures- que ha continuat, potser més lentament, però té uns reptes de futur impressionants. En pocs anys, el segle que ve, veurem una altra Barcelona: la projecció de la Diagonal al mar, la remodelació del delta del Llobregat, la discutible connexió de BCN amb el TGV, la urbanització del Besòs, etc. Barcelona, que es troba en una situació de privilegi, perquè té mar, la serra de Collserola a darrere i a poca distància té un seguit de sistemes de parcs naturals, però també té les seves lacres socials, especialment la pobresa.

La xerrada d'en Xevi Casas va ser densa i consegüentment difícil de pair. Profusió de dades (demogràfiques, econòmiques, administratives), una terminologia tècnica i l'encavallament d'informació, en un sentit estricte, i d'inevitables valoracions polítiques, feien impracticable el debat, sobretot pel fet de no partir d'hipòtesis globals, sinó de dades difícilment qüestionables.

"Quan parlem de BCN - va dir- estem parlant d'una realitat que va més enllà del que és l'estricta territori municipal. En aquest més enllà és on veig el paper de Barcelona en l'ordenació del territori global de Catalunya." Al marge dels previsibles canvis citats per Paluzie, Xavier Casas va voler insistir en una altra mena de fenòmens que han afectat BCN dels anys setanta ençà.

- Canvi demogràfic: rep una gran afluència d'emigrants al llarg dels anys 50-60, es va estancar en els anys 70, i perd població als anys 90; avui té 1,5 milions d'habitants.

Barcelona té un territori petit (97 km²), la qual cosa dóna una altíssima densitat de població: 18.000 habitants per Km² (el 25% de la població total). Disposa del 34% dels llocs de treball existents i genera el 40% de la riquesa. Barcelona és un centre neuràlgic important en l'àmbit econòmic. En 15 anys, però, ha perdut 240.000 habitants. En l'últim cens, de les 800.000 vivendes censades, 80.000

es declaren com a buides, 30.000 de les quals ho són realment; la resta són ocupades per població no censada. Barcelona té també una població flotant molt important (congressistes, turistes, estudiants).

- Canvi sociològic pel que fa als fluxos migratoris (resta d'Europa, Nord d'Àfrica, sudamèrica...)

- Transformació mediambiental: recuperació de platges (d'1 a 4,5 kilòmetres), augment de la massa de parcs i jardins (de 100 a 600 ha.), transformació del sòl industrial en àrees del sector terciari (del

67% de sòl ocupat a un 19%). La indústria, preponderant a la Barcelona dels 70, s'ha resituat al voltant dels límits de les grans ciutats de l'Àrea Metropolitana (Sabadell, Terrassa, Mataró, Granollers, Martorell).

Casas relaciona el futur de Catalunya amb la bonança econòmica de la ciutat de Barcelona. "Barcelona ha d'actuar com a motor" - afirmà i s'ha situat entre les sis primeres regions més dinàmiques d'Europa, a partir de dues grans línies de treball: a) el desenvolupament logístic. b) La recerca i la formació.

Defensa que Barcelona s'ha d'involucrar i liderar projectes que siguin actius per a tot el país. El progrés de Barcelona no s'ha de fer mai en detriment del creixement de les altres ciutats de Catalunya.

Va lamentar que, en el seu moment, el Parlament, amb la majoria de l'època, decidís desmantellar la Corporació Metropolitana, perquè va significar la pèrdua d'un instrument valuósíssim de cohesió i de planificació. Va parlar de la conveniència de modernitzar i actualitzar les estructures del país per fer de Catalunya un dels centres neuràlgics de la Mediterrània, la veritable porta d'Europa, per la qual cosa cal més cohesió social, un més alt nivell de qualificació tècnica i més competència en investigació i recerca.

Va parlar també dels grans reptes immediats: del Fòrum de les Cultures, de l'arribada del TAV (ell aposta per l'estació de la Sagrera), l'ampliació del port i l'aeroport, etc., deixant molt clar que aquests equipaments no són només de Barcelona, sinó de tot Catalunya.

En algun moment planà el fantasma del centralisme barceloní que Casas s'encarregà d'esvair posant com a exemple la creació de les subseus olímpiques i la futura creació de les ciutats "satèl·lit" en relació al Fòrum del 2004, és a dir, evidencià la voluntat descentralitzadora per part de l'Ajuntament de Barcelona.

No es pot dir el mateix de l'acció de govern de la Generalitat que parla sempre de requilibri territorial sense tenir massa clar què cal fer, probablement perquè encara no han definit el model de país que hauria d'articular les voluntats i els esforços del conjunt de la ciutadania.

Redacció

CAL AIX

Associació d'Amics de l'Arqueologia, les Arts i les Lletres

Els afiliats a aquesta associació som una colla d'estudiants de la comunitat universitària que hem coincidit a crear aquesta entitat eminentment cultural per uns interessos dels quals tots som partíceps d'una manera o altra. Aquests interessos ja es plasmen en gran mesura en el mateix nom de l'agrupació, i englobarien el fet pròpiament cultural dintre de la gran cultura en què tots estem immersos. L'enfocament donat a aquesta motivació inicial seria el de la investigació i posterior divulgació, la dinamització cultural i la conscienciació social del patrimoni històric i artístic, tot això, és clar, dintre les nostres possibilitats: evidentment només hem fet que començar i estem en procés de formació. No obstant, aquesta situació no impedeix que estiguin sortint idees com la celebració d'una conferència pronunciada per un ponent més que qualificat, l'organització d'una sortida cultural o la creació d'una publicació pròpia a llarg termini (actes tots ells dels quals un

informariem puntualment). En temps difícils per l'associacionisme per múltiples factors que ara no ens pertoca de determinar, hom s'alegra que una altra associació, concretament, l'AAVV de Les Fonts, ens hagi donat un cop de mà cedint-nos les instal·lacions del seu Casal per desenvolupar part de les nostres activitats i com a local de reunió (per qualsevol consulta ens hi trobareu, carrer Montcal nº 13, cada dissabte a la tarda). Altrament, només ens queda animar-te que participis -ja sigui com a membre o com a participant - en el projecte, ja que aquest és un pla totalment obert en el qual segurament alguna de les teves preferències hi té cabuda. Ja ho saps: si ets un apassionat per l'antic, les arts plàstiques (des de quadres de l'avi Berga als happenings de Kaprow) o la literatura, o, si per altra banda, intentes trobar una resposta a partir d'una visió interdisciplinària per comprendre el món actual (pecant d'ambició sens dubte) tens un nou punt de referència... l'Associació d'Amics de l'Arqueologia, les Arts i les Lletres.

A final de març, es presentava a Girona una nova Associació centrada en l'interès per a les Arts Contemporànies. Pilot vol fomentar i promocionar les manifestacions artístiques compromeses amb les estètiques contemporànies. Promoure la creació, la investigació, l'estudi i la difusió de les arts contemporànies, col·laborant amb altres entitats que tinguin o

persegueixin les mateixes finalitats. Facilitar els intercanvis entre artistes, tant a escala individual com col·lectiva. Organitzar exposicions, performances, instal·lacions, publicacions i qualsevol altra activitat que afavoreixi les finalitats de l'Associació. Per qualsevol informació, adreceu-vos a PILOT Plaça de la Independència 12, 4t 2a. 17001 Girona. Tel. 220032

REVISTER DE REVISTES «LA CULTURA»

Mensual. 300 pessetes.68 pàgines.Contingut: art, cinema, literatura, convocatòries,...

Ara que s'anuncia l'aparició de nou aquest proper 15 de juny, amb un número dedicat a Federico Garcia Lorca, de la revista «Poesia», editada pel Ministerio de Cultura (un dels vaixells emblemàtics durant la dècada dels vuitanta -va aparèixer de manera continuada des del 78 fins el 91, editant-se tres números més des d'aquesta última data fins al 95-, de les publicacions literàries per la seva riquesa imaginativa i de disseny, així com per l'eclecticisme del seu contingut), en el mercat editorial català i espanyol tornem a trobar-hi tot un seguit de noves revistes culturals destinades la majoria d'elles a públics molt especialitzats i «exquisits»: l'especialització de moltes d'elles parteix d'una vocació decididament minoritària, tant pel nombre de tirades -2.000 exemplars-, com pels propis continguts o per la voluntat d'elaborar productes on la creació s'imposa sobre la comercialització del producte. Després de l'aventura dels Altaïr & boys amb la ja desapareguda «Àrtics» -de fet amb el primer número ja s'establia la data de caducitat final del projecte- i ara amb la nova «Cave Canis» (de nou amb data de caducitat, l'hivern del 99), tan volgudament moderna, diferent i indigerible en alguns aspectes com la seva precedent, les «Dansart», «Golberg», «Literatures», «Nickel Odeon» «Enderrock» o «Transversal» formen part d'aquest ressorgir revisteril. L'augment del consum cultural i d'oci (només alguns petits exemples: l'èxit de públic de l'exposició de Nolde, les constants pròrrogues de «El somni de Mozart» o el cartell d'esgotades les localitats del «Cirque du Soleil» abans de començar les representacions) estan portant a l'aparició de grups de públic molt fidel, i a la conveniència d'oferir a aquest públic els productes de consum que els poden resultar com a

cultura

«Poesia»

propis. A l'hora en el mercat català s'està donant un fenomen similar al francès, on és habitual estar subscrit a tres o quatre revistes diferents. Uns motius i altres poden explicar aquest ressorgiment.

Una altre explicació la trobaríem -i aquest seria el cas de revistes com «Qu Leer» o «LA CULTURA»-, en un creixent interès per estar informat, per saber què es cou i a on, amb la sensació d'una immediatesa en el consum i en un context on les notícies caduquen amb gran rapidesa. Les revistes de militància ideològica, en les quals impera el discurs sobre la informació, han donat pas a revistes on la confrontació, el debat o la creació cultural tenen molt més importància pel consum del lector, paral·lelament a aspectes més suposadament «pràctics» com el consells, les informacions «imprescindibles» del context, o les gràcies i desgràcies dels creadors: la fotografia del famós de torn a la seva biblioteca responent al tres llibres que s'emportaria a una illa deserta han substituït els sesuts assatjos literaris sobre les influències ideològiques de tal o qual escriptor.

Formant part d'aquest segon grup de revistes «LA CULTURA» en resulta un exemple paradigmàtic. Filla de «La Cultura de Barcelona» i més tard de «La Cultura de Madrid», respon al prototipus de revista catàleg d'informació diversa, amb moltes fotografies, articles breus, i recomanacions sobre la conveniència de visitar tal o qual exposició, llegir un determinat llibre, no deixar de veure l'últim Tarantino, o córrer a comprar una entrada pel Cirque du Soleil. De tiratge mensual, si al finalitzar el mes hom a consumit el que se li proposa serà un home o una dona culturalment al dia, o, si no hi ha pogut consumir-ho sempre podrà participar de la conversa cultural entre copes en l'últim bar de moda.

joan serra capallera

FER LES PRIMÀRIES A L'ORDINADOR

El 1989 Maxis Software va treure al mercat un simulador informàtic d'una ciutat. És diu Simcity i té com a objectiu que el jugador creï una ciutat del no res o que solucioni els problemes municipals de 8 ciutats definides: Detroit any 72 amb problemes de criminalitat, Berna any 73 amb problemes de trànsit, Hamburg any 44 bombardejada pels aliats, Sant Francisco any 9 víctima dels terratrèmols, la petita Dullsville del 1900 ciutat avorrida, Rio de Janeiro del 2040 amb greus problemes d'inundacions, Tokio any 57 amb un monstre rondant els seus carrers i Boston l'any 2010 que s'enfonsa al mig d'uns aiguamolls.

El joc funciona talment com un ajuntament. Abans no comenci l'any has d'imposar la contribució als ciutadans, tens unes despeses fixes (manteniment de carrers, tramvia, policia i bombers) i unes despeses voluntàries (fer cases, fàbriques, botigues, jardins, línies de llum, carrers, vies, pares de bombers, comissaries, centrals elèctriques, estadi de futbol, ports i aeroports). Cada infraestructura té el seu preu i pots anar inver-

tint mentre et quedin diners. De manera visual l'aspirant a alcalde va veient com creix -o no- la seva ciutat, quins solars s'emplenen i quins no, quins carrers embussen, quins parcs s'emplenen, etc... També disposa d'una completa cartografia de la ciutat que li permet conèixer permanentment com està la ciutat i que n'opinen els ciutadans. Hi és tot: La circulació de cada carrer, l'índex de criminalitat de cada barri, els nivells de fums, la densitat de població, la zona que cobreix cada parc de bombers i cada comissaria, el valor dels solars i dels edificis construïts, els impostos que estàs recollint, l'opinió que tenen els ciutadans del teu govern, el grau de satisfacció dels habitants, el nombre d'habitants.... A més a més i com a complement el mateix programa et va comunicant les principals reivindicacions dels teus ciutadans i els problemes més grans que cal afrontar. Necessites una altra central elèctrica, els ciutadans voldrien un estadi de futbol, els índexs de criminalitat són molt alts, els ecologistes es queixen per excés de fums, el comerç necessita un aeroport, ... Per si això fos poc durant l'any de manera aleatòria et van passant desgràcies: un terratrèmol, una explosió de la cen-

tral elèctrica nuclear, inundacions, un tornado, uns explosions, un foc, etc...

La gràcia del joc rau en que tot està interrelacionat. Has de mantenir un equilibri dinàmic entre sòl residencial, comercial i industrial perquè no se't disparin les despeses fixes de manteniment ni escanyis el creixement vegetatiu de la ciutat. Has de repartir les fàbriques per evitar problemes de fums i de trànsit. Has de decidir si construeixes carrers o tramvies, sabent que els primers són més barats de construir i mantenir i els segons no es col·lapsen per excés de trànsit. Has de destruir cases o fàbriques existents per solucionar problemes de trànsit o per fer jardins i combatre la insatisfacció dels habitants d'aquell barri. Has de comunicar bé les zones, però mirant de posar el mínim de carrers per gastar el mínim en manteniment. Has de trobar un equilibri entre destruir el bosc i créixer la ciutat, ja que tallar bosc és car però viure al costat d'un bosc fa augmentar el valor dels habitatges. Has de tenir els ciutadans contents perquè sinó perds població (i a la llarga ingressos) i per això has de donar-los els equipaments que demanen (aeroport, estadi o jardins) però alhora no pots apujar els impostos ne-

cessaris per construir-los perquè tanquen les fàbriques i a la llarga perds població. Pots gastar menys del necessari en manteniment de carrers o en policia o bombers però a canvi et proliferen els crims, el foc o el deteriorament de carrers, etc... Tot està pensat. I tens un gran marge de maniobra. No cal dir que aquest joc està especialment recomanat a tots els aspirants a regidors i a alcaldes! Es diu Simcity. Els regidors vocacionals se l'arribaran a estimar perquè la màquina és un company d'aventures immillorable i sincer. En un moment determinat si tot et va de mal borràs et recomana que no et presentis a la reelecció i que busquis una altra ciutat on fer el teu aprenentatge, però si tot et va bé et comunica que t'han erigit un monument i que pensis en presentar-te per governador.

JBIP
22/4/98

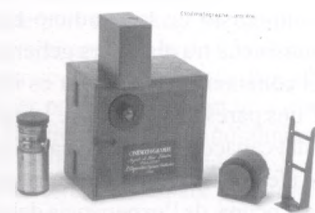

EL MUSEU DEL CINEMA OBRE LES PORTES

El 8 d'abril s'inaugurava a Girona el Museu del Cinema / Col·lecció Tomàs Mallol. Els polítics gironins no podien amagar la seva satisfacció, però malgrat l'eufòria l'acte es va fer sense pompositat ni petulància,

gairebé fou una trobada d'amics, amics del senyor Mallol. Aquest cop, al marge de la jugada que això ha pogut significar per Figueres, s'ha construït un museu íntim, a petita escala i pensat per ser una eina d'aproximació a la història del llenguatge cinematogràfic. Les escoles tenen una nova cita a Girona. I vostès no s'ho perdin. Val la

pena fer-se dels Club d'actors del Museu, perquè a banda d'anar-hi a treure el nas per curiositat, aquest serà un museu actiu. Els horaris d'hivern (fins al 31 de maig) són de 10 del matí a les 6 de la tarda.

SOBRE CALCULATIONS... DE SAM ABRAMS

La publicació, el novembre passat, de *Calculations...*, el primer llibre de poemes de D.Sam Abrams, segur que ha interessat els lectors olotins de poesia. D.Sam Abrams -a partir dels cursos de poesia que ha fet a Olot i de la relació que manté amb la família del poeta Joan Teixidor- ha deixat una llavor d'admiració i afecte en molta gent d'aquí, i el seu llibre ha aixecat molta expectativa.

Els poemes són presentats en la versió original anglesa i en la traducció catalana de Francesc Parcerisas. A més, hi ha, barrejats amb els poemes d'Abrams, poemes en versió original i anglesa feta per Abrams de diversos poetes estimats pel poeta nord-americà: Joan Margarit, Tomàs Garcés, Marià Manent, Joan Teixidor i Luis Pimentel.

El llibre està dividit en tres parts. A la primera, hi ha un distanciament aparent de la veu poètica. El poeta no s'implica directament en els poemes, només en la part proporcional que li toca com a ésser humà. Si hom s'atura en el primer poema.

Impactes de bala de la Guerra Civil espanyola

*Aquests forats mortals de verola que desfigura
les parets*

van ser, en altre temps, ferides obertes de guerra.

*Ara la brutor i la pols hi deixen una crosta
mentre el temps esmussa els cantells dels trets
i la memòria.*

*Tribut absurd a l'excés de la passió,
testimoni astorat de vida malbaratada,
són un monument mig amagat que la gent ignora*

*i que la història passa per alt o prova
d'amagar.*

En vuit versos s'introdueix un tema cabdal per aproximar-se a la comprensió de la condició humana: el dolor de la vida no es transmet a través de les generacions, per això l'home no avança. El coneixement del dolor és intransferible. Aquells que són fills d'uns pares que van viure la guerra han de reconèixer que no han estat capaços -perquè hi ha la impossibilitat real- de dimensionar-se i fer-se seu el dolor de la guerra i de la postguerra. La història no se n'ocupa, de l'experiència del dolor humà. I així en tots els poemes d'Abrams: es presenta, moltes vegades d'una manera simple, un tema cabdal per tenir consciència de la pròpia condició, per intentar entendre alguna cosa.

L'últim poema de la segona part és una petita meravella.

L'ocell a la bardissa

La tenda de seda de l'eruga?

Un plàstic empès pel vent?

Una joguina extraviada?

Fa dies que els ulls t'ho volen saber.

Per fi, la veritat és revelada:

un ocell a mig podrir,

un interrogant cap per avall

que s'aferra a una branca

amb urpes rugoses

mentre el vent n'erosiona

el plomatge esmorteït.

Ens arrosseguem, cecs, per la vida

sense preocupar-nos per veure

els senyals ocults de la mort

que, tanmateix, sotja als arbres hipòcrites.

L'ocell a la bardissa és interessant pel matis que hi ha sobre els senyals de la mort: s'ha de fer un esforç -preocupar-se- per veure exactament com és i què representa la mort (és allà davant, com l'ocell a la bardissa, i s'han de saber veure exactament les seves formes). Si no es fa aquest esforç, hom s'arrossega cec per la vida. *L'ocell a la bardissa* és un poema excepcional. La poesia d'Abrams obliga a la relectura i a la reflexió. Amb *L'ocell a la bardissa* passa el que explica el poema: al començament no es veu clar, no se sap ben bé què vol dir. Els poemes d'Abrams demanen «una mirada més atenta» (com la del poema *Capella Reial a Granada*). Ho demanen per a ells mateixos i, per extensió, per a la comprensió de l'art i, per més extensió encara, per a la comprensió de la vida. *L'ocell a la bardissa* és el poema que es pot fer servir per explicar la poesia de Sam Abrams: simplicitat aparent (¿què és això que es veu, un plàstic, una joguina, un poema simple?), contingut que porta cap a la comprensió de la condició humana (si no hi ha un esforç per entendre la mort, no s'entendrà res, es passarà per la vida sense cap llum) i elaboració calculada que demana una mirada atenta al lector. Aquest poema és una metàfora de la seva poesia. El lector pensa: *¿què diu aquest, què és aquesta simplicitat?* I es troba la veu del poeta: *procura una mirada atenta que estic dient les coses que t'interessen.*

A la tercera part, hi ha els poemes menys calculats, amb més càrrega emotiva personal. Una de les característiques dels poemes d'Abrams és el gran nivell de qualitat que tenen tots. Tots els poemes són bons. Aquests resultats només estan a l'abast de poquíssims poetes. Tot plegat són bones raons per deixar escrit que la lectura de *Calculations...* és altament recomanable.

Jaume Busquet i Paredes

Per al·lusions: 10 i un aclariments adreçat a ERC

Estem encantats que el seu partit polític parli de nosaltres, ni que sigui amb motiu de l'article que va publicar la Tura Costa (la qual expressava l'opinió general del grup). Ens teníem per ignorats, però vés per on, ara fins i tot coneixem el seu president. Molt de gust, per cert. Llàstima que el contacte arriba una mica tard i per un motiu que no és justament el que voldríem.

Ens permetem, modestament, d'aclarir 10 i una coses que ens sembla els pot orientar en la seva tasca com a regidors, presidents, simpatitzants, combregants, i d'altres incumbències:

1. Si algú de vostès va anar al Nadal Diver, es devia fixar que hi havia un estand nou. Es tractava d'un joc molt senzill que consistia en fer caure figures que representaven els monstres que amenacen la humanitat: la por, la guerra, la injustícia i la fam. Els nens, en parelles, s'havien d'ajudar per fer-los caure, al voltant d'aquests monstres apareixien figures blanques i negres que representaven la humanitat. El simbolisme de l'estand pretenia ser molt clar igual que el missatge que era transmès als nens que hi participaven. Aquest estand el va dissenyar i elaborar MCO els quals amb la col·laboració desinteressada de molt jovevent van treballar-hi de forma gratuïta. Per primera vegada, al Nadal Diver hi havia un estand solidari. Podrien considerar vostès això com una ampliació del servei que rep el ciutadà al Nadal Diver o creuen que seria injust i il·legal considerar-ho així?

2. Si entre esmena i moció tenen temps, perquè no donen un volt per Benestar Social on els explicaran que les famílies de rendes baixíssimes són justament les que no treballen. I que aquestes tenen un sistema de beca pel qual entren de forma gratuïta al Nadal Diver (no paguen entrada ni tiquet solidari).

3. Per què parlen que els preus han de ser populars, com si fos el cas que apujant només 50 pts, el preu fos inassequible. Sap el que gasta cada criatura (independentment de la renda familiar) les tardes que va al Nadal Diver només en xutxes al bar del Pavelló?

4. Ens sembla molt simplista reduir un mot com solidaritat a la definició que en fa un diccionari. Tenim una visió més àmplia del concepte, si més no, entenem que no es pot separar de la d'altres mots com justícia social. És lògic, però, que no puguem coincidir amb vostès ni amb la definició, ja que estem en diferents plans d'acció: mentre vostès cobren per demanar el famós 0,7 % a tots els ciutadans d'Olot, nosaltres gratuïtament els expliquem la situació d'injustícia que viu el poble guatemaltenc, per tal que es sensibilitzin i puguin col·laborar de forma directa i conscient, a un projecte molt concret.

5. Mai no ens ha passat pel cap fer pagar la solidaritat amb Guatemala només amb l'entrada del Nadal Diver. Aquesta era una de les formes que se'ns va ocórrer evidentment perquè ens sentim vinculats al món de l'esplai i potser també perquè la majoria de nosaltres està compromès diàriament o setmanal en fer un treball no remunerat per tot el col·lectiu de pares que vulguin portar els seus fills als esplais que pertanyem. Se'ns han ocorregut altres formes menys injustes que vostès, les podrien celebrar en cas que les sabessin, ja que aquestes formes es proposen de forma voluntària a tota la comunitat, com ara la venda de samarretes, les rifes, les donacions, les festes d'aniversari,...Ja veuen que no només hem buscat la via fàcil, també utilitzem la via matxaca.

6. Està per determinar quina quantitat aportarà l'Ajuntament al nostre projecte i si seguirà els consells d'ERC a l'hora de repartir els diners de la partida solidària. Però el que sí ja s'ha determinat és el mal que es pot fer amb una moció i amb un article on les paraules IL·LEGALITAT i INJUSTÍCIA apareixen

lligades al nostre col·lectiu de forma reiterada (els cal un diccionari de sinònims?)

7. Permetin-nos ara a nosaltres ser sospitosos amb allò que afirmen: de debò que haguessin estalviat a CIU una posada en evidència tan gran com la que van fer si ho haguessin pogut evitar? De debò haurien perdut l'ocasió d'un triomf polític de l'oposició per salvar la pell d'un jove regidor inexpert? Sincerament, creiem que no. Però això no és el que és més important, el que no podem entendre de cap manera és la seva forma d'actuar després de la moció. Perquè acabada la moció, acabada la gestió i Bon Nadal a tothom! que venen festes i tenim altres coses més importants a fer. Amb perdó, però amb aquesta actitud se'ns fa una mica inverosímil pensar que els interessa el més mínim el que estem fent. Perquè queda palès el coneixement que tenen sobre gestió municipal. Queda palesa també la seva capacitat de resposta davant les crítiques. Però queda per veure quin grau de preocupació real tenen envers la quotidianitat ciutadana: perquè mai, ni abans, ni després s'han adreçat a nosaltres com a col·lectiu.

8. Potser som sospitosos de ser benevolents amb CIU, però de segur que no tenim la mala llet que tenen vostès al dir que el nostre col·lectiu decideix recaptar diners de forma il·legal i injusta i que ho fem perquè CIU ens nega finançar-ho. Això és mentida. Primer, perquè cap col·lectiu pot tenir la idea (Bona o dolenta, justa o injusta), però qui ho decideix és l'equip de govern (la seva decisió serà legal o il·legal). I aquest es pot equivocar per incompetència, per inexperiència,... si es vol. Però denunciar-ho ja no és feina nostra, és seva. I segon, CIU no s'ha negat a finançar els nostres projectes, perquè mai li hem demanat. L'ajut econòmic l'hem sol·licitat al Fons Català de Solidaritat que es nodreix de l'aportació de molts ajuntaments catalans que no tots són de CIU.

Els agraïm l'esforç que fan, des de fa 10 anys, per tal que s'augmentin les partides dedicades a Joventut, però veient el cas que els fan, més valdria que es dediquessin a ajudar per altres vies als joves, com ara a conèixer de veritat la nostra associació i els nostres projectes. Ja que nosaltres també som part de la situació actual de la qual parlen.

9. Del paper de la resta de l'oposició més val no parlar-ne sobretot de la pixada fora de test del regidor del PP, al qual el dia que vulgui li explicarem perquè els diners es recullen per Guatemala i no per Colòmbia. Ni parlem de les incoherències que diu en Miquel Macias que prou feina té a explicar les pròpies. Ni del mutis del PSC.

10. Per últim, mirin, som un grup de joves amb certes inquietuds que de mica en mica va creixent. Ens mou un objectiu comú que ens porta a treballar per països del Tercer Món on prenem consciència de la situació injusta en la qual viuen molts pobles. No pretenem ser amb això millors que altres joves, pretenem que el món sigui millor per a tots. Hem pres aquesta opció de treball solidari com podríem haver-ne pres una altra. No jutgin si aquesta és la millor, encoratgin a qui s'hi apunta i hi dedica el seu temps lliure, en comptes d'escarxofar-se davant de la tele. Perquè prendre noves visions del món pot ser positiu per qui en un futur estarà en llocs on haurà de prendre decisions: no només polítiques, sinó educatives, laborals,... Prenguin-s'ho com un consell.

I una: en aquests moments estem enfeïnats preparant dos nous camps de treball per aquest estiu, però de ben segur que trobarem un moment per informar-los sobre qualsevol qüestió que desitgin saber i per suposat de rebre el seu recolzament, com el de tots els polítics interessats. En tot cas esperem, si més no, que ens tinguin, d'aquí en endavant, la consideració que es mereix qualsevol grup minoritari, i això sí que vostès ho poden entendre bé.

 MCO (Monitors Cooperants d'Olot)

URBANITZAR SOBRE URBANITZAT CARTA AL DIRECTOR

A les "Qüestions Ambientals" del darrer exemplar, en F.X. Fàbrega ens va explicar que el creixement econòmic derivat de la millora de les comunicacions per carretera de la comarca comportarà una creixent demanda de sòl urbanitzable i que això naturalment anirà en detriment del paisatge i de les activitats tradicionals. La reflexió seria pertinent i encertada, si no fos que a la Garrotxa fa anys que en aquesta qüestió vàrem posar els carros davant dels bous. Desgraciadament el malbaratament del sòl ja el tenim fet i en aquests moments disposem de grans quantitats de sòl urbanitzat dependent d'ocupar. Només a la ciutat d'Olot hi ha sòl residencial programat per acollir el doble de la seva població (uns 75.000 ciutadans) i a la comarca hi ha sòl qualificat d'industrial suficient per poder acollir el doble de les empreses que ara tenim. Per tant, en aquest aspecte la millora de carreteres no ens ha de fer por ja

que existeix sòl urbanitzat suficient per absorbir el més que hipotètic creixement econòmic. Això no treu, coneixent la poca consciència ecològica de tots els nostres alcaldes, que les noves carreteres serveixin com excusa per urbanitzar encara més sòl, tot i no necessitar-lo per res. És per això que vaig proposar a l'Esquerra que des del Parlament es defensés que els terrenys agrícoles més fèrtils (com la Vall de Bas) siguin protegits per llei com ho són alguns boscos, els volcans, certs animals i algunes muntanyes. CiU naturalment no ho va considerar oportú.

PD. La columna d'en Jaume Busquets sobre la llengua i el sexes és absolutament genial. Felicitats!

Joan Barnadas i Puigferrer.
regidor d'ERC a Olot

A LES JOVENTUTS D'ERC A LA GARROTXA

Benvolguts, em veig obligat a contestar la carta que varen fer-me a mans dels vostres representants, no solament per elemental cortesia, sinó perquè el seu caràcter moderat i respectuós així també m'inclinen a fer-ho.

En el cas del "paleta" que ens ocupa i preocupa, personalment estic convençut d'allò que defenso i us exposo les meves raons.

La Constitució que el poble català, igual que la resta d'Espanya va aprovar, diu en el seu títol I, article 35, que tots els espanyols tenen el dret al treball; en conseqüència, no crec que aquest dret fonamental es pugui veure retallat d'una manera vel·lítica. En el benentès que la Constitució és una llei de rang superior a la de qualsevol llei autonòmica.

Així doncs, tal com vosaltres apunteu en el vostre escrit, referint-vos al coneixement de les llengües, expliciteu "en el grau adequat a les funcions pròpies de les places de què es tracti". Aquesta és per mi la clau de l'entrellat.

Vull fer-vos sabedors que sempre he defensat que el personal que ha d'atendre el públic, o bé el que ha de treballar amb documentació, la major part d'ella en català, conegui la nostra llengua en el nivell que calgui per la seva funció.

En el cas del "paleta", com en el de qualsevol feina elemental, ningú no pot veure retallat el seu dret al treball per no saber una llengua, perquè és desproporcionada l'exigència en funció de la feina que se li demana.

Un exemple aclaridor, encara que reconec que és portat a extrems inusuals, és el del sord-mut, o bé el del mut, que pot ser un perfecte paleta i ningú no tindria en nom de res a negar-li el treball.

El segon argument, que vaig comentar en el Pla municipal als vostres representants, es refereix a la caritat envers la gent que arriba a casa nostra i que no ha tingut temps d'aprendre català. Jo entenc que té dret a una feina elemental per guanyar-se la vida. Les diferències entre vosaltres i la gent del PP a la qual represento i que no som,

com dieu, "una política social", sinó la tercera força política del Parlament català, la diferència, com ja he dit, consisteix en el fet que a més de ser i de sentir-nos catalans, també som i ens sentim espanyols.

Volem constatar que en contra d'allò que els nostres oponents polítics solen dir de nosaltres, tenim tota l'estimació per Catalunya (només faltaria!) i creiem que s'ha d'afavorir el coneixement de la nostra llengua, i també d'afavorir-la especialment, donada la seva feblesa davant de llengües més internacionals.

Aquesta protecció, però, no s'ha de fer amb una dinàmica que margini i demonitzi una llengua i una cultura tan important com la castellana, que des de fa segles hem tingut inserida a casa nostra i que és una riquesa cultural del nostre poble que seria demencial voler foragitar. El fet que en èpoques excepcionals, el govern central de l'Estat hagi estat injust i irrespectuós amb el català no crec que justifiqui que en una època de normalitat nosaltres vulguem comportar-nos de la mateixa manera.

Les diferències entre nacionalistes i els que pretenem tenir un concepte més ampli de pàtria, es troba en el fet que, mentre els nacionalismes posen la seva mirada en un culte a les essències ètniques, culturals i lingüístiques, sentiments primaris, per altra banda respectables, el nostre ideal d'estat vol ser hereu de la cultura grecollatina en què la llibertat comuna i els drets personals estiguin garantits per un amor col·lectiu a les lleis i a les institucions, i amb un gran respecte a la diversitat.

Vull expressar la meua simpatia als nois que varen venir al Ple amb la pancarta, ja que malgrat que pensen diferent, és d'admirar el jove que, en defensa del que creu, es compromet. Espero i desitjo que el temps i la reflexió ens facin acostar posicionaments per al bé d'Espanya, de Catalunya i del nostre estimat Olot.

Cordialment
Joaquim de Trinchería Polo

Música

Liam O'Flynn. 16 d'abril al Palau de la Música, a les 21 h.

El mestre de la gaita irlandesa de nou a Catalunya.

3r Folk Rural. Dies 1, 2 i 3 de maig a la masia "Can Barratort" de Pardines.

Tres dies d'acampada, amb espectacles d'animació, tallers de violins i dansa i concerts.

The Supremes. Fins al 30 d'abril a La Boîte, a les 24 h. La millor música negra a capella, a càrrec d'un grup d'èxit.

Paul Stouthamer Quartet. Del 14 al 18 d'abril, a Jamboree, a les 24 h. Música sense fronteres.

La Roda. Músics Associats

Teatre

Chaise longue. 24 d'abril, a les 22 h. Al Teatre Principal d'Olot.

La coneguda Mont Plans en directe.

Blanc d'ombra. Celebració del Dia internacional de la dansa a Olot, a les 22 h al Teatre.

Poemes de problemes. Del 16 d'abril al 3 de maig, a les 21 h.

Els cossos dels ballarins de la companyia Metros componen poemes, de la mà del coreògraf Ramon Oller, al Teatre Lliure.

Guys & Dolls. A partir del 14 d'abril, al TNC. La Sala Gran convertida en

una presó espectacular dels anys cinquanta, gràcies a Mario Gas.

Morir. Del 16 d'abril al 16 de juny, a les 21 h.

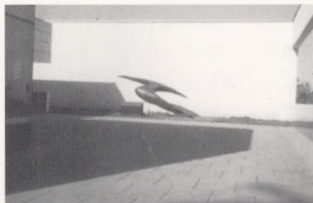
Una altra obra de Sergi Belbel al Romea, complexa i agosarada com la majoria de les d'aquest autor.

Alegria, de Cirque du Soleil. Fins al 3 de maig, al Complex Esportiu de la Mar Bella, a les 21 h.

Un espectacle meravellós i insòlit, en una autèntica ciutat ambulat.

Exposicions

Obra pública, obra íntima, de Rosa Serra. A la Sala Oberta de l'Hospici, del 4 d'abril al 3 de maig. Obres destinades a espais públics, al costat d'altres pensades per a espais privats.

IX Primavera fotogràfica a Barcelona. A partir del 20 d'abril, en diverses sales. Fotografies d'Angel Marcos / Eliza Thoenen a l'espai Born, de Manolo Laguillo a Urania, i molts altres...

Antoni Tàpies. Fins al 3 de maig, A la Fundació Tàpies. Una faceta més desconeguda de l'autor, la de dibuixant.

Ànima tèxtil. Fins al 3 de maig, a les sales municipals

d'exposició de Girona. Imatges del fotògraf Jordi S. Carrera, estampades sobre teixits.

Senyores i senyors, la taula està a punt. Fins al 16 de maig, a Espais, de Girona. Una instal·lació d'Alex Nogué, amb la taula com a eix vertebrador.

Museu del Cinema Col·lecció Tomàs Mallol. A partir del 8 d'abril, a la Casa de les Aigües, de Girona. Tota la màgia del cinema a través de la història, gràcies al treball del col·leccionista i cineasta Tomàs Mallol.

Pere Morón exposa "Gravats i monotips" al restaurant Antaviana de Figueres, del 30 de març al 3 de maig.

Mutatis Mutandis Sala 14. Museu Comarcal de la Garrotxa.

Sara Moser exposa "L'exili dels valors". Del 19 de març al 13 d'abril.

Es una antiga fàbrica especialitzada en l'elaboració del tintell i la coca de llardons típics d'Olot.
Sant Rafael, 5 - Tel. (972) 26 08 59
OLOT (la Garrotxa)

Elaboració pròpia d'embotits
c/ Roser, 5 - Tel. 26 10 61
17800 OLOT (Girona)

Ben bé d'Olot!

1r Premi. Concurs BALUSA AL PORT DE PALAMÓS 1997. Comissió de Ports de Catalunya. Zona Portuària I

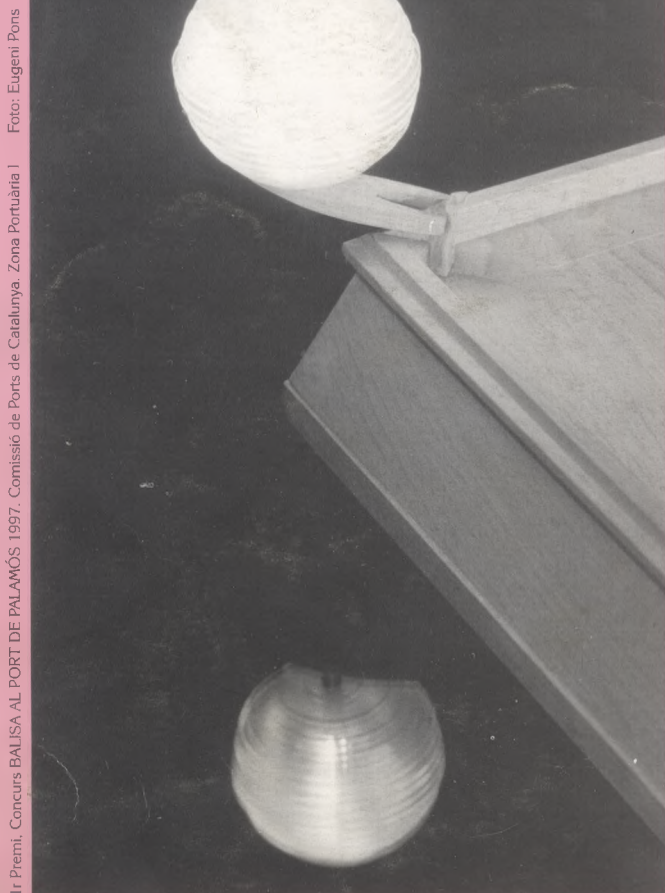

Foto: Enric Roca

RCR ARANDA PIGEM VILALTA ARQUITECTES

Nascuts a: Vic 1960, Ramon Vilalta. Olot 1961, Rafael Aranda. Olot 1962, Carme Pigem.

Arquitectes des de l'any 1987 per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès de la Universitat Politècnica de Catalunya. Comencen al seu despatx professional l'any 1988.

Des d'aleshores treballen en diversos àmbits de l'arquitectura: projectes arquitectònics, paisatgístics i d'urbanisme; també en treballs de recerca i en peces de disseny.

Són assessors en temes arquitectònics i paisatgístics del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, Aranda.

Són professors dels departaments de Projectes i d'Urbanisme de l'Etsav i Etsab, Pigem i Vilalta.

Han obtingut diversos premis i reconeixements a nivell nacional i internacional.

Els seus treballs i articles han estat publicats en diversos mitjans, en conferències, exposicions i revistes d'arquitectura.

Són autors dels següents llibres:

- "El Fluvià com a pretext". Estudi i intervenció en el paisatge, en col.laboració.
- "Enquadraments". 10 anys de Pla General a Olot.
- "Seqüències". Centre Històric Sant Feliu de Pallerols.
- "L'obra hidràulica en els Pirineus". Avaluació, Correcció i Prevenció de l'Impacte Mediambiental. En col.laboració.

Algunes de les darreres obres que estan realitzant són:

- Institut Sant Feliu de Guíxols
- Facultat de Dret Montilivi, Girona
- Centre Cívic Riudaura
- Pavelló del Bany Tussols- Basil
- Casa Marguí - Anglada

 RÀDIO OLOT
99.1 FM

Cap al mig segle

al vostre servei